

KUOPIO

TOIMINTAKERTOMUS

2018

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet sekä
isäntäkuntapalvelut

Sisällys

1 PERUSTURVAN PALVELUALUE	2
1.1 Vs. apulaiskaupunginjohtajan katsaus	2
1.2 Tavoitteiden toteutuminen	6
1.3 Vanhus- ja vammaispalvelut	9
1.4 Lapsiperhepalvelut	13
1.5 Aikuissosiaalityön palvelut	15
1.6 Sisäisen valvonnan toteutuminen	17
2 TERVEYDENHUOLLON PALVELUALUE	20
2.1 Vs. apulaiskaupunginjohtajan katsaus	20
2.2 Tavoitteiden toteutuminen	23
2.3 Avohoidon palvelut	27
2.4 Sairaalapalvelut	34
2.5 Mielenterveys- ja päihdepalvelut	36
2.6 Erikoissairaanhoito	39
2.7 Sisäisen valvonnan toteutuminen	41
3 ISÄNTÄKUNTAPALVELUT	44
4 HENKILÖSTÖ	46
4.1 Perusturvan palvelualue	46
4.2 Terveydenhuollon palvelualue	48
4.3 Henkilöstön täydennyskoulutus	50
5 TIETOHALLINON KEHITTÄMINEN	51
6 KEHITTÄMIS- JA TUTKIMUSTOIMINTA	53
7 TULOSLASKELMAT	56
8 INVESTOINNIT	63
9 PERINTÖ- JA TESTAMENTTIVAROJEN KÄYTTÖ	64

1 PERUSTURVAN PALVELUALUE

1.1 Vs. apulaiskaupunginjohtajan katsaus

Vs. apulaiskaupunginjohtaja Jari Saarisen katsaus ajalta 1.1. – 31.12.2018

Toiminta

Palvelualueen toiminnassa on korostunut lisääntyneeseen kysyntää vastaaminen niin ikäihmisten kuin vammaistenkin palveluiden osalta sekä tähän liittyvä kehittämistyö. Palvelualueen keskeiset viranhaltijat ovat osallistuneet sote-maakuntavalmisteluun toimintavuoden aikana. Valmisteluryhmissä on valmisteltu mm. maakunnan palveluiden järjestämistä ja tuottamista. Koetalousarvio laadittiin syksyn aikana valtiovarainministeriön ja maakunnan välisiin määrärahaneevotteluihin valmistautumista varten. Perusturvan palvelualue on mukana Ylä-Savon Soten hallinnoimassa henkilökohtaisen budjetin kokeilussa, joka kohdentuu vanhus- ja vammais- sekä kehitysvamma palveluihin.

Vanhusten palveluohjaus toimii moniammatillisena tiiminä kiinteässä yhteistoiminnassa hoivapalveluiden ympärivuorokautisen hoidon kanssa. Palveluohjaus teki toimintavuoden aikana 1563 palvelutarpeenarviointia asiakkaan kotona, lyhytaikaishoidossa tai sairaalassa. Palveluohjauksen toimintamalleja kehitettiin huomioiden valtakunnallinen KAAPO-malli (Keskitetty alueellinen asiakas- ja palveluohjauksen toimintamalli).

ARVI moniammatillisen kuntouttavan arviointijakson käyttöönottoa valmisteltiin niin, että se on valmis käyttöön otettavaksi vaiheittain helmikuussa 2019. SoteTike toiminnan kehittämistä jatkettiin. Tarjoomo – hanke käynnistyi 1.8.2018 ja jatkuu edelleen vuonna 2019. Hankkeen tavoitteena on palvelu- ja teknologiatarjoomon ja toimijaverkoston toiminnan mallintaminen niin, että se voisi toimia osana matalan kynnyksen palvelukokonaisuutta. Ennakoivia toimia kohdistetaan riskiperusteisesti eniten palvelua tarvitseviin ja palvelua on järjestetty myös ryhmissä. Toimintakykyä ylläpitävää toimintaa kehitetään vanhusten päivätoiminnassa, jolla tuetaan kotona asumista.

Palvelusetelin käyttöä edistettiin määrärahojen puitteissa osana kotihoitoa ja asumisen järjestämistä.

Omaishoidon tuen arvioinnit ja palvelupäätökset uusille hakijoille tehtiin alueellisessa palveluohjaustiimissä ja omaishoidon tiimi on tehnyt vuosittaisen seurantakäynnin omaishoitajana toimiville (toteutui 99 %) sekä palvelupäätökset vapaapäivien järjestämisestä.

Geriatrian lääkäripooli antaa viiveetöntä ja osaavaa hoitoa iäkkäille kotona asuville pitkäaikaissairaille asiakkaille. Hyvä kokonaishoito on vähentänyt tarvetta päivystyksellisiin sairaalakäynteihin ja raskaimpiin palveluihin.

Vanhusten hoivapalveluissa kotihoidon asiakastuntien määrä kasvoi edellisestä vuodesta viisi prosenttia. Tuetun kotona asumisen seteliä myönnettiin toimintavuonna n. 7000 tuntia, joten tavoite viiden henkilötyövuoden korvaamisesta palvelusetelillä toteutui. Vanhusten hoivapalveluissa jatkettiin kehittämistyötä lähipalvelu- aluemallilla. Monialaisia ympärivuorokautisia kotihoitopalveluja kehitettiin ja teknologia-avusteisia palveluja integroitiin osaksi hoivan kokonaisuutta. Kotihoidossa ja asumisessa korostui asiakkaan autonomian ja kuntoutumisen ohjaus ja tukeminen.

Kasarminkadun erityisasumispalveluyksikkö valmistui 1.9.2018, johon siirtyi ostopalveluista omaan toimintaan 24 asiakasta. Palvelutuotanto käynnistyi ennakoitua hitaammin ja vaikutti yksikön käyttöasteeseen. Erityisasumispalveluissa palvelurakennetta kevennettiin ja kotituen osuutta vahvistettiin.

Vammaispalveluissa ja kehitysvammahuollossa Vaalijalan pitkäaikaisen laitoshoidon ostopalvelujen käyttöä on vähennetty, mutta vastaavasti lyhytaikaisen hoidon tarve mm. vastentahtoisessa hoidossa on kasvanut. Lapsiperhepalveluissa pilotoitiin laaja-alaisesti lastensuojelutyön kehittämistä ja ns. systeemisen lastensuojelutyön toimintamallia. Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kanssa pilotoitiin sosiaalipäivystystä osana laajaa terveydenhuollon päivystystä sekä valtakunnallisesti uutta mallia sosiaali- ja terveyskeskuksen ja ensihoidon yhteisestä tilannekeskuksesta (SOTE-TIKE).

Oman lastensuojelulaitoksen yhteistoiminnallisten neuvottelujen jälkeen kaupungin omat henkilöstöresurssit ovat olleet ensisijaisesti käytössä, mikä hillitsi ostopalvelumenoja. Sote-uudistuksen siirtymisen vuoksi lastensuojelun ostopalveluiden kilpailutuksen suunnittelu sekä avohuollossa että sijaishuollossa on viivästynyt.

Lapsiperheiden palveluiden palvelurakenne on vahvistunut peruspalvelupainotteiseksi, joten sosiaalihuollon mukaisissa palveluissa oli vuonna 2018 yhteensä 1895 perhettä ja lastensuojelun avohuollon palveluissa 1390 perhettä. Lastensuojeluilmoitusten määrä väheni n. 8 %. Vuonna 2018 oli 3459 ilmoitusta, kun edellisellä vuonna ilmoituksia oli 3756.

Aikuissosiaalityössä ennakoitiin edelleen tulevaa sote-uudistusta ja jatkettiin jalkautuvaa työskentelyä. Sosiaalityöntekijät ovat työpareittain mm. koko vuoden ajan säännöllisesti jalkautuneet ruokajakelupisteisiin ruokajakelun aikataulun mukaisesti.

Täydentyvää ja ehkäisevää toimeentulotukea saavien kotitalouksien määrä väheni vuonna 2018. Palveluissa on keskitetty uusien toimeentulotukihakemusten käsittely ja asiakkaiden neuvonta samaan paikkaan. Tavoitteena on vahvistaa sosiaalihuoltolain mukaista asiakasprosessia ja tehostaa harkinnanvaraisen toimeentulotuen käsittelyä sekä yhtenäistää myöntämisperusteita. Lapsiperheiden taloudellinen tukeminen siirrettiin aikuissosiaalityöhön 1.5.2018. Sosiaalisessa luototuksessa asiakasmäärä kasvoi vuoden 2017 tasosta.

Aikuissosiaalityön yksikkö on ollut mukana valtakunnallisessa osallistavan sosiaaliturvan kokeiluhankkeessa sekä asunnottomuuden ennaltaehkäisyn kuntastrategiat-hankkeessa. Hankkeet jatkuvat vuonna 2019. Sosiaalisen kuntoutuksen palveluissa käynnistettiin palvelusetelikokeilu lautakunnan päätöksen mukaisesti.

Pakolaisyksikkö otti vastaan 34 kiintiöpakolaista ja 15 myönteisen oleskeluluvan ja kuntapaikan Kuopiosta saanutta turvapaikanhakijaa. Palveluiden piirissä oli vuoden vaihteessa 300 asiakasta.

Työkyky- ja eläkeselvitykseen oli 226 asiakasohjausta, joista 110 ohjautui asiakkuuteen. Vuoden 2018 aikana saatiin 36 uutta työkyvyttömyyseläkehakemusta vireille. Myönteisiä työkyvyttömyyseläkepäätöksiä saatiin 45 kappaletta. Työkyvyttömyyseläkehakemusten läpimenoprosentti on ollut 90,5 %.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Valtuusto vahvisti palvelualueen alkuperäisen toimintakatteen 147,1 M€. Valtuuston hyväksymien tuloarvio- ja määrärahamuutosten jälkeen toimintakate on 151,1 M€. Toimintakatteen toteuma 99,1 %. Toimintakate toteutui muutettuun talousarvioon verrattuna 1,345 M€ paremmin.

Toimintatuottoihin valtuusto hyväksyi tuloarviomuutoksia 2,025 M€. Toimintatuotot toteutuivat muutettuun talousarvioon nähden 1,027 M€ arvioitua suurempana (3,7%). Arvioitua parempi toimintatuottojen toteuma johtuu valtiokonttorin maksamista veteraanien lisäavustuksista, myyntituottojen arvioitua paremmasta kertymästä sekä vuosilta 2014-2018 vakuutusyhtiön kautta haetuista vammaisten liikennevakuutusten korvauksista.

Määrärahamuutoksia valtuusto hyväksyi 5,917 M€, josta henkilöstökuluihin lisättiin 3,169 M€ ja asiakaspalvelujen ostoihin 3,226 M€. Muiden palveluiden ostoihin varattuja määrärahoja pienennettiin 0,680 M€ ja avustuksiin lisättiin määrärahoja 0,461 M€. Muissa toimintakuluissa määrärahaa pienennettiin 0,249 M€.

Muutettuun talousarvioon verrattuna toimintakulujen toteuma alitti talousarvion 0,318 M€, toteuma 99,8 %. Merkittävin poikkeama talousarvioon oli avustukset, jotka toteutuivat 0,898 M€ alle arvion, toteuma 93,6 %. Palveluiden ostot ylittyivät 0,426 M€ ja muut toimintakulut ylittyivät 0,233 M€. Palveluiden ostoissa asiakaspalvelujen ostot ylittyivät muutettuun määrärahaa 1,2 M€ ja muut palvelut alittuivat 0,774 M€. Koko talousarviovuoden oli nähtävissä asiakaspalvelujen ostojen kasvu erityisesti kehitysvammaisten asumispalveluissa.

Asiakaspalvelujen ostojen ylitys ilman määrärahamuutoksia olisi ollut 4,426 M€. Henkilöstömenot ilman määrärahamuutoksia olisivat toteutuneet 3,028 M€ yli arvion. Toimintatuottojen arvioitua paremmasta kertymästä johtuen talousarvion toimintakate olisi toteutunut 2,547 M€ arvioitua heikommin ilman talousarvioon tehtyjä muutoksia.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Palvelualueen päävastuulliset tilivelvolliset ovat toteuttaneet sisäistä valvontaa lautakunnan päätöksen mukaisesti osana toiminnan ja talouden raportointia. Sisäinen valvonta on edistynyt ja raportoinnissa on enemmän huomioita myös riskeistä ja poikkeamia on kirjattu. Riskienhallinnan ja sisäinen valvonnan ohjantaa ja ohjeistusta on annettu etenkin esimiesvaihdoksissa. THL:lle menevien tilastojen luotettavuutta epäillään, koska oma seuranta ja tilastot eivät näytä samaa. Kuntaliiton palvelukohtaisia tuottavuustietoja hyödynnetään. <http://www.kuntaliitto.fi/tuottavuusvertailu>. Päällikkö- ja esimiesten vaihdoksissa sisäisen valvonnan vastuuta tulee vahvistaa osana johtamistehtävään perehdyttämistä.

Palvelutarpeen ennakointiin ei ole olemassa päteviä laskentatapoja. Toiminnan muutoksilla ei ole kysynnän muutoksiin aina voitu vastata. Riskinä on ollut palveluun pääsyn viivästyminen tai ostopalveluiden lisääntyminen. Oma toiminta ja ostopalvelut eivät lisääntyvässä kysynnässä pysty tuottamaan tarvittavia palveluja. Esimiehet ovat käyneet Hankinta - Sampo koulutuksen, mikä on vahvistanut hankinta osaamista. Ostosopimusten tallentaminen asiakirjahallintoon on vielä kesken. Jatkossa tarvitaan tietoisuuden vahvistamiseksi tarkempaa ohjeistusta, mitä asiakirjoja tulee D360 asiakirjahallintoon tallentaa. Hankkeiden hallinnointiin, määräraha- ja tuloarvion seurantaa on tehostettu.

Viranhaltijapäätöksissä on huomattu puutteellisuuksia ja oikeellisuutta on ohjeistettu vanhuspalveluiden työkokouksissa. Laskujen muodostamisen tarkkuuteen oli kiinnitetty huomiota, jotta laskut sisältäisivät vain tehdyn työn ja reklamaatiota vältettäisiin.

Tiedolla johtamisen tukena vanhuspalveluissa on SoTeDW, jonka toiminnassa on vielä haasteita. Yhtenäinen kirjauskäytäntö ei ole aina toteutunut ja siihen on ollut koulutusta. Asiakastietojen puutteita on jälkikäteen korjattu. Kirjaamisen käytänteiden ja työohjeiden noudattamisessa on vanhuspalveluissa edistetty. Lapsiperhe- ja aikuissosiaalityön- ja vammaispalveluissa kirjaamisen kehittämistä edistetään Kansa-koulu – hankkeella. Kirjaamisen auditointia/arviointia on vielä vähän käytössä.

Palveluissa varmistettiin henkilöstön turvallisuutta koulutuksella, hälyttimillä, vartijapalvelulla. Uuden työntekijän perehdytys tehtävään vaihtelee, perehdytysuunnitelma tai -ohjeistus vaatii päivittämistä ja perehdytyksen arviointi ei aina toimi. Työntekijöiden suuri vaihtuvuus ja uusien toimijoiden tulo lisää perehdyttämiselle kasvavia haasteita. Kehityskeskustelut käydään vuosittain yksilö- tai ryhmäkeskusteluina, 100% toteutuminen on haaste. Henkilöstön vaihtuessa ja sijaisuuksien ketjuuntumisessa päätyneiden palvelusuhteiden ilmoittamisessa on ajoittain viivettä.

Tietoturvan ja –suojan sekä kyberturvallisuuden osaamista on vahvistettu Navisec tietoturvatestien kautta ja on huomioitu myös uusien työntekijöiden perehdytyksessä. Osaamista vahvistetaan, jos havaitaan osaamisen puutteita. Asiakirjahallinta ohjelman D360 käyttö on lisääntynyt ja mm. muistioita tallennetaan sinne, mikä täyttää tietosuojasetuksen 678/2016 vaatimukset.

1.2 Tavoitteiden toteutuminen

1. KASVAVA KUOPIO				
Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Ohjelma
1.3. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	Työssäkäyntialueen yhteistyötä laajennetaan ja tiivistetään alueen elinvoiman vahvistamiseksi.	Maakunta- ja sote-uudistuksen valmisteluun osallistuminen.	(etenee suunnitellusti) Johtavat viranhaltijat ovat osallistuneet sote-maakuntavalmistelutyöhön. Vuoden 2018 aikana valmisteltiin ja päivitettiin järjestämissuunnitelma, johon perustuen on valmistelu koetalousarviota ministeriön ja maakunnan väliin rahoitusneuvotteluihin.	Kasvava Kuopio -ohjelma
2. HYVINVOIVA KUOPIO				
Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Ohjelma
2.1. Aktiivisuuteen innostava arki	Tuetaan aktiivista elämäntapaa luomalla edellytyksiä omatoimiselle aktiivisuudelle. Aktivoidaan erityisesti tukea tarvitsevia lapsia ja nuoria sekä ikäihmisiä liikkumaan ja harrastamaan sekä terveellisiin elämäntapoihin.	Valtakunnallinen LAPE-ohjelman mukaiset toimenpiteet, joilla vahvistetaan viestintää ja informoidaan mahdollisuuksista. Järjestöyhteistyö, ikäystävällinen Kuopio-ohjelman päivitys ja sen mukaiset toimenpiteet.	(etenee suunnitellusti) Ikäystävällinen Kuopio -ohjelma päivitetty ja valtuusto on hyväksynyt päivitetyn ohjelman 22.10.2018. LANUPE-työryhmä on työskennellyt koko vuoden palvelujen yhteensovittamiseksi.	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
2.2. Varhainen tuki	Lapsiperheet saavat tarvittaessa varhaista ja avuhoitoa tukea. Kaikki peruskoulusta valmistuvat saavat jatko-opiskelupaikan. Tuetaan ikäihmisten kotona pärjäämistä ja hyvää elämää.	Sosiaalihuoltolain mukaisissa perhepalveluissa ja lastensuojelun avuhoitoa lastensuojelun avuhoitoa pilotoidaan lapsiperhepalveluiden asiakaskorttia (avun tarpeen tunnistaminen ja resurssiohjaus). Lastensuojelutyötä uudistetaan pilotimalla ns. systeemisen lastensuojelun toimintamallia, joka perustuu perheterapeuttiseen työotteeseen ja vahvaan vuorovaikutukseen perheiden kanssa. Nuorten Starttipaja-hanke pilotoi työvalmennuskokeilua nuorille, joilla ei ole peruskoulun jälkeen koulutuspaikkaa. Edistetään ikäihmisten tuetun asumisen suunnittelua tavoitteellisesti lähipalvelualuemallin mukaisesti. Käytetään hyödyksi kotona asumiseen liittyvien palveluiden, tukimuotojen ja teknologian kehittymistä.	(etenee suunnitellusti) Palvelujen piirissä olevista perheistä 55% oli sosiaalihuoltolain piirissä ja 45% lastensuojelun piirissä, joten varhaisen tuen osuus on vahvistunut. Lapsiperhepalveluiden arvo-korttia on testattu sekä pikkulapsilla että nuorilla ja alustavien arvioiden mukaan ennustemallin kehittäminen on mahdollista. Lastensuojelun systeemistä toimintamallia on pilotoitu onnistuneesti ja se laajenee vuodelle 2019 koko lastensuojelun avuhoitoon. Nuorten starttipajahanke on pilotoitu perintövarojen turvin työvalmennuskokeiluna nuorille. Kokeilun perusteella arvioidaan vakiintuneen toimintamallin käyttöönotto. Kotihoidon lisääntyneen kysyntään on vastattu tarpeenmukaisesti. Jaetun hoiva vastuun mallinnus on valmis ja uuden mallin mukainen kilpailutus on tehty. Turvateknologisten palvelujen peittävyys on parannettu ja valikoiman monipuolistumista edistetty. Sähköisen oven avauksen tuotantokäyttö on lähes valmis. Tarjoamo hanke on käynnistynyt. Pyörön palvelukorttiin liittyvä oman tuotannon hanke on hyväksytty ja on suunnitteluvaiheessa.	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
2.3. Työllistyminen ja toimeentulo	Toteutetaan aktiivisia toimenpiteitä (henkilöstöpolitiikka, hankintapolitiikka, yritysysteistyö, eläkeselvittelyt jne.) pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi ja työmarkkinatuen kunta-osuusmaksun pienentämiseksi.	Toiminta- ja työkykyselvittelyt sotessa.	(etenee suunnitellusti) Työkyky- ja eläkeselvityksiä on tehty ja vuoden 2018 aikana saatu vireille 36 hakemusta. Vuoden 2018 aikana saatu 45 myönteistä päätöstä. Työkyvyttömyyseläkehakemusten läpimenoprosentti on n. 90,5 %.	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

2.4. Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	Kehitetään uudenlaisia monipuolisia lähipalvelualueita ja lähipalvelukonsepteja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa (vrt. Männistö, Jynkkä, Pyörö).	Edistetään lähipalvelualueiden suunnittelua ja toimintamallia soveltuvan asuntokannan lisäämiseksi.	●	(etenee suunnitellusti) Pyörön palvelukorttelin suunnittelu on käynnistynyt.	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma
	Tuetaan asuinalueiden omatoimisuutta ja omaleimaisuutta (pitäjäraadi, talkooraha, yms.).				
	Parannetaan yleisesti Kuopion turvallisuutta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Hyödynnetään asiakas- ja asukastietoa turvallisen elinympäristön kehittämisessä.		●	(etenee suunnitellusti) Toteutunut osana Ikäystävällinen Kuopio ohjelman toimeenpanoa. Kaatumisen ehkäisyyn on annettu ohjausta ja koulutus on toteutunut.	Hyvinvoiva Kuopio -ohjelma

3. RESURSSIVIAS KUOPIO					
Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet		Seuranta 31.12.	Ohjelma
3.1. Viisas liikkuminen	Edistetään pyöräilyä ja jalankulkua sekä joukkoliikenteen käyttöä sekä kulkuneuvojen yhteiskäyttöä. Laaditaan pyöräilyn kehittämisohjelma. Kehitetään maaseutualueen liikkumismahdollisuuksia palveluihin.	Liikuvaa työtä tekevän henkilöstön toimintamalleja kehitetään (yhteiskäyttöiset ajoneuvot, sähköautot, sähköavusteiset polkupyörät, logistiset pysäköintijärjestelyt).	●	(etenee suunnitellusti) Lastensuojelussa ja kotihoidossa on otettu käyttöön kaupungin polkupyörät lähialueiliikuttamisen tukemiseksi. Käyttäjien kokemukset ovat olleet myönteisiä.	Resurssivias Kuopio -ohjelma
3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö	Otetaan käyttöön sähköinen kokouskäytäntö hallituksessa, lautakunnissa ja valtuustossa.	Selvitetään sähköisen kokouskäytännön mahdollisuus perustunvalautakunnan kokouksissa.	■	(etenee hitaasti tai osittain) Skype-kokoukset ovat laajasti käytössä henkilöstön koulutuksissa ja työkokouksissa. Perustunvalautakunnan siirtyminen sähköiseen kokouskäyttöön ei toteutunut toimintavuoden aikana.	Resurssivias Kuopio -ohjelma
	Parannetaan tilojen monikäyttöisyyttä ja tehostetaan tilankäyttöä.	Lisätään työ- ja toimitilojen yhteiskäyttöisyyttä. Tilojen käyttöasteiden pohjalta laaditaan uudelleen järjestelyjä, jonka tavoitteena on toimitilaneliöiden vähentäminen.	●	(etenee suunnitellusti) Lapsiperhepalvelut ja aikuissosiaalityön palvelut toimivat kokonaan avoimistossa. Etätyömahdollisuus mahdollistaa tilojen tehokkaamman yhteiskäytön.	Resurssivias Kuopio -ohjelma

4. UUDISTUVA KUOPIO					
Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet		Seuranta 31.12.	Ohjelma
4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen	Jalkautetaan uutta kaupunkistrategiaa. Tuetaan hankinta- ja omistajapolitiikalla kaupunkistrategian toteutumista.	Strategian tulkinta viedään työyhteisöjen sisäisiin ja kumppanuuskeskusteluihin.	●	(etenee suunnitellusti) Strategian tulkintaa on käsitelty työpaikkakokouksissa ja johtoryhmän kokouksissa.	Uudistuva Kuopio -ohjelma
	Kehitetään päätöksenteon avoimuutta ja viestintää.	Osallistetaan henkilöstöä/asiakkaita ja asukkaita päätösten valmisteluvaiheessa. Luodaan toimintamalleja osallistavaan päätöksentekoon.	●	(etenee suunnitellusti) Vammaispalveluissa on kehitetty asiakasraatitoimintaa, jonka perusteella on tullut uusia avauksia palvelutuotantoon mm. hankesuunnitteluehdotus.	Uudistuva Kuopio -ohjelma
	Toteutetaan henkilöstön työhyvinvointia parantavia toimenpiteitä. Henkilöstön sairauspoissaolot vähenevät 2 kalenteripäivää/henkilötyövuosi. Sairauspoissaolojen sijaisjärjestelyt turvataan.	Vahvistetaan työhyvinvointijohtamista ja esimiestyötä.	●	(etenee suunnitellusti) Työhyvinvointisuunnitelmia on tehty kattavasti ja työhyvinvointia tukevia toimia on pantu toimeen. Työhyvinvointihanke on käynnistynyt vanhuspalveluissa.	Uudistuva Kuopio -ohjelma; Työhyvinvointisuunnitelma

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta	Digitalisoidaan ja sujuvoitetaan palveluprosesseja.	Jatketaan sähköisen asioinnin viemistä eteenpäin ja otetaan käyttöön toiminnoissa. Palveluprosessien kuvaamista ja sujuvoittamista jatketaan LAPE-ohjelman ja ODA-hankkeen mukaisesti. Hyödynnetään LEAN-oppia.	● (etenee suunnitellusti) Omaishoidon tuen prosessissa hyödynnetään sähköisiä e- lomakkeita. ODA-hankkeessa on toteutunut onnistunut pilotti lapsiperheille, suun terveydenhuollon ja sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä oppilashuoltopalvelujen kesken.	Uudistuva Kuopio -ohjelma
	Osallistutaan maakunta- ja soteuudistuksen valmisteluun ja varaudutaan omassa toiminnassa tulevaan muutokseen, jotta muutos toteutuisi mahdollisimman sujuvasti asiakkaille ja henkilöstölle.	LAPE-ohjelman mukaisia linjauksia edistetään ja viedään käytäntöön tarvittaessa jo ennen maakunta-sotea.	● (etenee suunnitellusti) Johtavat viranhaltijat ovat osallistuneet laajasti sote-maakunta valmisteluun. LAPE-ohjelman mukainen systeminen toimintamalli on otettu ennakoivasti edistettäväksi.	Uudistuva Kuopio -ohjelma
	Uudistetaan ja kehitetään toimintaa mm. erilaisten kokeilujen avulla ja ottamalla käyttöön hyviä toimintatapoja.	Jatketaan sosiaali- ja terveyskeskuksen tilannekeskuksen kehittämistä yhteistyössä KYSin kanssa (ensihoito-terveydenhuolto-kotihoito-sosiaalipäivystys)	● (etenee suunnitellusti) SoteTike toiminta on vakiinnattunut toimintansa yhteistyössä sairaanhoitopiiriin kanssa.	Uudistuva Kuopio -ohjelma
4.3. Kestävä talous	Toimitaan taloudellisesti ja parannetaan tuottavuutta, jotta kaupungin taloudellinen tulos on suunnitellun mukainen ja tasapainossa valtuustokauden aikana. Myydään ja luovutaan palvelutuotannon kannalta tarpeettomista tiloista ja samalla vähennetään kaupungin korjausvelkaa. Toteutetaan laajempaa strategian mukaista investointiohjelmaa.	Tiedolla johtamisen ja tiedon yhteiskäytön keinoin parannetaan toiminnan ja palvelutuotannon tuloksellisuutta	■ (etenee hitaasti tai osittain) Palvelualueen alkuperäinen toimintakate ei toteutunut valtuuston vahvistaman toimintakatteen mukaisesti.	Uudistuva Kuopio -ohjelma

1.3 Vanhus- ja vammaispalvelut

Kuntoutusjohtaja Mikko Korhosen ja perusturvajohtaja Mari Antikaisen katsaus ajalta 1.1.-31.12.2018

Toiminta

Vanhuspalvelut

Vanhusten palveluohjauksen toiminta on toteutunut lähes suunnitellun mukaisesti. Tuetun kotona asumisen palvelusetelillä tuotetun kotihoidon osuus vahvistui ja vakiintui järjestämistapana. Joulukuussa palvelun piirissä oli 77 asiakasta ja vuoden aika palvelua sai 104 asiakasta. Vanhusten asumispalvelupaikkojen järjestämiseen lisätty rahoitus kohdennettiin palveluseteliin ja sen käyttöönotto ei toteutunut suunnitellusti. Käyttöönottoa vaikeutti palvelusetelin matala arvo ja uusien asumispalvelupaikkojen syntyminen viive.

Hoivapalveluissa toiminta on toteutunut suunnitellusti. Kotihoidossa asiakastuntien määrä kasvoi 20 820 tuntia vuoden 2018 aikana. Vuonna 2017 asiakastuntien kasvu oli 32 407 tuntia, joten asiakastuntien kasvu on ollut vuonna 2018 vähäisempää. Tuetun kotona asumisen palveluseteliä on myönnetty vuonna 2018 yhteensä noin 7000 asiakastuntia, joten tavoite viiden henkilötyövuoden korvaamisesta palvelusetelillä toteutui.

Kotisairaala liittyi osaksi sote-tikea eli hoivan, sosiaalipäivystyksen ja ensihoidon kenttäjohdon yhteistä tilannekeskusta.

Erityisasumispalveluissa 12 palveluasumisen ja 12 tukiasumisen asiakkaan siirtyminen ostopalvelusta kaupungin omaan palvelutuotantoon 1.9.2018 alkaen toteutui ennakoitua hitaammin ja vaikutti Kasarmikadun toimintayksikön käyttöasteeseen. Erityisasumispalveluissa palvelurakennetta kevennettiin ja kotituen osuus palveluiden järjestämistapana vahvistui.

Ehkäisevää työtä tehtiin yhteistyössä Savonian Viretorin kanssa muun muassa Ikäneuvolatoimintana ja Terve Kuopio –kioskilla toimi Pysy pystyssä klinikka.

Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto

Vammaispalveluissa ja kehitysvammahuollossa Vaalijalan pitkäaikaisen laitoshoidon ostopalveluiden käyttöä on vähentynyt (kokonaiskustannukset 3,7 M€ vuonna 2018), mutta vastaavasti lyhytaikaisen hoidon tarve mm. vastentahtoisessa hoidossa ja lasten sekä nuorten hoidossa on kasvanut (kokonaiskustannukset 0,8 M€ vuonna 2018).

Laki kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain muuttamisesta (381/2016) on tullut voimaan 10.6.2016. Laki on tuonut velvoitteita tukea asiakkaan itsemääräämistä ja rajoittaa rajoitustoimenpiteiden käyttöä. Rajoitustoimenpiteet on perustuttava moniammatillisen tiimin arvioon, jossa on riittävä lääketieteen, psykologian ja sosiaalityön asiantuntijuus. Erityisneuvolan psykologin virka perustettiin, mutta rekrytointi ei onnistunut, koska virkaan valittu ei ottanut virkaa vastaan.

Vammaispalveluissa on panostettu asiakaspalveluun ja työntekijöiden saavutettavuuteen pilotoimalla OSCC-takaisinsoittojärjestelmä. Sosiaali- ja terveysministeriön henkilökohtaisen budjetoinnin pilotointiin valmistauduttiin siten, että kokeilu käynnistyy vuoden 2019 alusta.

Asiakkuusjohtajat ja palvelupäälliköt ovat osallistuneet kevään aikana sote-maakuntaudistuksen valmistelutyöryhmiin jäsenenä ja asiantuntijoina.

Projektit ja hankkeet

Vanhuspalvelut

Vanhusten palveluohjauksessa palvelu- ja teknologiatarjoomon mallintaminen käynnistyi 1.8.2018 alkaen EAKR rahoituksella (Tarjoomo –hanke).

Vanhuspalvelut olivat mukana Ylä-Savon SOTE:n hallinnoimassa Ihminen edellä –valinnanvapauskokeilussa, jossa tuotteistettiin ja kuvattiin sisältöjä henkilökohtaiseen budjettiin kotihoidossa.

Kotihoidossa käynnistyi kuntouttava arviointijakso –ARVI –käyttöönoton valmistelu. Kyse on asiakkaan kanssa monialaisesti toteutettava kuntouttava arviointijakso, jonka aikana arvioidaan kotiin tarjottavien palvelujen tarve. Vaiheittainen käyttöönotto alkaa helmikuussa 2019.

Teknologia-avusteisten palvelujen kehittämistyössä kotihoidon sähkölukkojen käyttöönotto toteutui kotihoidon asiakkaille. Palvelutalojen käyttöönotto tapahtuu tammi-helmikuussa 2019.

Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto

Vanhuspalvelut ja kehitysvammahuolto olivat mukana Ylä-Savon SOTE:n hallinnoimassa Ihminen edellä –valinnanvapauskokeilussa, jossa tuotteistettiin ja sisältöjä kuvattiin henkilökohtaiseen budjettiin henkilökohtaisen avun ja päivätoiminta palvelusetelillä.

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Vanhuspalvelut

Rintamaveteraanien kotiin annettaviin avopalveluihin Valtiokonttori myönsi 456 000 euron määrärahan ja lisäksi kaupunki anoi lisämäärärahan 1,1 M€, joka myönnettiin täysimääräisenä. Toteutuman perusteella lisämäärärahasta 462 000 euroa kohdennettiin käytettäväksi vuonna 2019. Omaishoidon tuen piirissä oli suunniteltua vähemmän asiakkaita ja määrärahat alittuivat 357 000 €.

Hoivapalveluissa henkilöstömenojen ylitystä korjattiin lisätalousarviolla 2 387 000 €. Ylitykset syntyivät sijaismäärärahojen ja erilliskorvausten ylityksistä. Lisätalousarvon jälkeen budjetti ylittyi 831 161 €. Ylitykset syntyivät kotihoidon asiakaspalveluostoista (540 000€), tilavuokrasta (161 000€), leasing-vuokrasta (103 000€) sekä polttoaineista.

Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto

Valtuusto lisäsi vammaispalveluiden ja kehitysvammahuollon määrärahoja 3,917 M€ asiakaspalvelujen oston ja henkilökohtaisten avustajien palkkoihin. Tuloarvioita lisättiin 0,336 M€ kotikuntakorvauksiin ja maksutuotoihin. Talousarvio toteutui muutosten jälkeen toimintakulujen osalta lähes 100 %. Toimintatuotot toteutuivat myyntituottojen, avustusten ja muiden tuottojen arvioitua paremman toteuman vuoksi n. 0,589 M€.

Olellainen poikkeama oli asiakaspalvelujen ostoissa, jotka ilman määrärahalisäystä olisivat toteutuneet n.4,013 M€ yli arvion. Muiden palvelujen ostoissa kuljetuspalveluissa säästö oli 0,332 M€.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen**Vanhuspalvelut**

Palveluohjauksessa ja hoivapalveluissa käytettiin palvelualueen sisäisen valvonnan lomaketta. Ostopalvelujen valvontaa tehtiin jatkuvalla periaatteella yhteistyössä valvontatarkastajan kanssa. Kehittämiskohteena sisäisestä valvonnasta nousi erityisesti tiedonhallinnan haasteet ja prosesseja on kehitetty yhteistyössä asiantuntijoiden kanssa.

Palveluohjauksessa henkilöstön osaamista hallintomenettelyn ja viranhaltijana toimimisen osalta vahvistettiin kohdennetulla koulutuksella. Hoivapalveluissa keskeisiä sisäisen valvonnan työkaluja ovat omavalvontasuunnitelmat sekä haittojen ja vaarojen riskiarvioinnit.

Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto

Valvonta on painottunut säännösten, määräysten ja päätösten noudattamiseen kirjauskäytänteistä ja työohjeiden noudattamisesta. Hankinnoissa, ostopalveluissa ja projekteissa tuottajia informoidaan puutteista, virheistä ja laatupoikkeamista ja tarvittaessa on reklamoitu IS-Hankinnalle Soppari-järjestelmän kautta. Laskujen hyväksymisoikeuksia on tarkennettu. Henkilöstöasioissa on tarkennettu ohjeita ja sovittu työntekijöiden kanssa yhdessä mm. yhteisistä kokouskäytännöistä. Tietosuojan ja –turvaan liittyviä vaatimuksia on tarkennettu yhteistyössä asiantuntijoiden kanssa.

Perusturvan ja terveydenhuollon
palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Avainprosessi: **Vanhus- ja vammaispalvelut**

Tuote tai palvelu	Mittarin nimi	TOT 2017	TA2018	TOT 2018
Palveluohjaus	Omaishoidontuen asiakkaat yhteensä (vanhukset)	637	760	599
	yli 65 v	551	745	588
	alle 65 v	86	15	11
	Erityisryhmien asumispalveluiden asiakkaat	510	627	654
Vanhusten hoivapalvelut	Vanhusten kotihoidon käynnit	1 086 651	1 160 000	1 251 855
	Asiakkaan luona tapahtuva työ tunteina	409 610	403 000	430 430
	Asiakkaiden lukumäärä	4 177	3 700	4 203
	Vanhusasukkaiden keskimääräinen toimintakyky	2,2	3,0	2,2
	Vanhusten kotihoidon asiakkaat (+75 vuotiaat)	2 729	2 800	2 722
	Palvelukeskuksen hoitopäivät, omat	79 379	71 175	76 231
	Keskimääräinen toimintakyky RAVA-asteikoilla	3,5	4,0	3,7
	Palvelukeskuksen asumipaikat, omat	247	195	195
	joista vuorohoidon asumipaikat	42	42	42
	Palveluasumisen/ ryhmäkotiasumisen hoitopäivät, omat		47 085	37 873
	Palveluasumisen/ ryhmäkotiasumisen hoitopäivät, ostetut		10 976	11 532
	Keskimääräinen toimintakyky		3	4
	Palveluasumisen/ ryhmäkotiasumisen asumipaikat, omat		129	129
	Palveluasumisen/ ryhmäkotiasumisen asumipaikat, ostetut		31	46
	Tehostetun asumispalvelun hoitopäivät, omat	70 656	89 060	73 307
	Tehostetun asumispalvelun hoitopäivät, ostetut	168 448	157 552	146 550
	Keskimääräinen toimintakyky	3,5	3,0	3,5
	Tehostetun asumispalvelun asumipaikat, omat	208	244	244
	Tehostetun asumispalvelun asumipaikat, ostetut	461	445	571
	Kotiutusyksikön hoitopäivät		*) yhdistyy	
	Kotiutusyksikön asiakkaiden lukumäärä		*) yhdistyy	
	Kotiutusyksikön hoitojakson pituus, keskiarvo (vrk)		*) yhdistyy	
	Kotisairaalahoitopäivät		*) 7200	8 408
	Kotisairaala asiakkaiden lukumäärä		*) 900	1 000
	Kotisairaalahakson pituus, keskiarvo (vrk)		*) 8	8
Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto	Vammaispalvelun asiakkaat	3 056	3 750	3 350
	joista kehitysvammaisia	897	900	918
	Kehitysvammaisten asumispäivät	113 796	131 000	117 440
	Asumispalvelut/ Kehitysvammaiset asiakkaat	336	360	355
	Asumispalvelut/ Muut vammaiset	38	50	46
	Omaishoidontuen asiakkaat yhteensä (vammaset)		220	243
	alle 65 v.		110	115
	kehitysvammaiset	114	110	128
Henkilöstömittarit		TOT 2017	TA2018	TOT 2018
Palveluohjaus	Kokonaistyöaika	28,7	29,0	30,0
	Sairauspoissaolot kal.pv./htv	5,5	5,3	6,2
	Tapaturmapoissaolot kal.pv./htv	0,3	0	0
Vanhusten hoivapalvelut**)	Kokonaistyöaika	1045,6	1058,0	1118,1
	Sairauspoissaolot kal.pv./htv	24,7	22,4	25,5
	Tapaturmapoissaolot kal.pv./htv	1,0	0	1,2
Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto	Kokonaistyöaika	97,5	85,5	94,7
	Sairauspoissaolot kal.pv./htv	16,3	15,2	22,1
	Tapaturmapoissaolot kal.pv./htv	0,9	0	0
Vanhus- ja vammaispalvelut		1171,8	1172,5	1242,8
Sairauspoissaolot kal.pv./htv		23,5	22,2	24,7
Tapaturmapoissaolot kal.pv./htv		0,9	0,0	1,1

*) 1.1.2018 alkaen siirtyy vanhusten hoivapalveluihin sairaalahoidosta - yhdistyy kotisairaaloimintaan

**) 1.1.2018 alkaen kotisairaaloiminta yhdistyy hoivapalveluihin

1.4 Lapsiperhepalvelut

Perusturvajohtaja Mari Antikaisen katsaus ajalta 1.1.-31.12.2018

Toiminta

Perusturvan palvelualueen lapsiperhepalvelut olivat mukana valtakunnallisessa kärkihankkeessa, lapsi- ja perhepalveluiden muutos-ohjelmassa (LAPE), jossa edistettiin lasten ja nuorten hyvää elämää monialaisella kehittämishajalla. Kuopiossa pilotoitiin laaja-alaisesti lastensuojelutyön kehittämistä ja ns. systeemisen lastensuojelutyön toimintamallia. Systeemisen toimintamallin kokeilu oli onnistunut ja sitä jatketaan vuonna 2019 laajentamalla kokeilua koko lastensuojelun avohuoltoon. Lastensuojelun systeemisessä mallissa hyödynnetään perheterapeuttisia ja ratkaisukeskeisen terapian oppeja. Tavoitteena on saada aikaan kokonaisvaltaista ja perhekeskeistä muutosta organisaatio-, työntekijä- ja asiakastasolla. Asiakastasolla tavoitteena on, että perhe kokee aidosti saavansa tarvitsemaansa apua ja tukea, koska työote on prosessiomainen, osallistava ja kuunteleva. Mallissa perhe itse vaikuttaa työskentelyyn ja päätöksiin, josta syntyy luottamus ja yhteisymmärrys asiakkaan ja työntekijöiden välillä. Työntekijätasolla tavoitteena on, että työntekijöiden jaksaminen ja motivaatio paranevat, väsymys ja koettu kuormittuneisuus vähenevät, työ koetaan mielekkäämmäksi, työolosuhteet koetaan turvallisemmiksi. Organisaatiotasolla tavoitteena on, että työote on tasalaatuista, tahdonvastaiset si-joitukset vähenevät, palvelujen ja toimenpiteiden kokonaisuus jäsentyy. Kaikki lastensuojelun avohuollon työntekijät koulutetaan uuteen malliin.

Lisäksi Kuopion ja Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kanssa yhteistyössä pilotoidaan parhaillaan sosiaalipäivystystä osana laajaa terveydenhuollon päivystystä sekä valtakunnallisesti uutta mallia sosiaali- ja terveyskeskuksen ja ensihoidon yhteisestä tilannekeskuksesta (sote-tike). Sosiaalipäivystykselle on kohdentumassa lisää tehtäviä ja uutta roolia mm. päivystysuudistuksen ja hälytyskeskusjärjestelmän uudistamisen yhteydessä. KYS:n kanssa on lisäksi mallinnettu vaativimman lastensuojelun laitoshoidon ja siihen saumattomasti kytkeytyvän lasten- ja nuorisopsykiatrisen arvioinnin, hoidon ja kuntoutuksen työtapaa lapsille ja nuorille, jotka tarvitsevat sekä lasten- että nuorisopsykiatrista työskentelyä ja lastensuojelun laitoshoidon. Mallintamisesta on tehty suunnitelmat vaativimman lastensuojelun ja lasten ja nuorisopsykiatrisen laitoshoidon mallinnuksena kahdesta yksiköstä: toinen lapsille ja toinen nuorille, joiden osalta kehittämistyötä jatketaan edelleen vuonna 2019.

Oman lastensuojelulaitoksen yt-menettelyn jälkeen kaupungin omat henkilöstöresurssit ovat olleet ensisijaisena käytössä, mikä näkyi ostopalvelumenojen hillitsemisessä. Lastensuojelun ostopalveluiden kilpailutuksen suunnittelu sekä avohuollossa että sijaishuollossa on viivästynyt sote-uudistuksen siirtymisen johdosta ja asi-antuntijavaihdoksen johdosta IS-hankinnassa. Lapsiperheiden palvelurakenne on vahvistunut peruspalvelu-painotteiseksi, joten sosiaalihuoltolain mukaisissa palveluissa oli vuonna 2018 yhteensä 1895 perhettä ja las-tensuojelun avohuollon palveluissa oli 1390 perhettä. Lastensuojeluilmoitusten määrä väheni n. 8 % ollen 3459 ilmoitusta (v. 2018 ilmoituksia oli 3756).

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Olennaisin poikkeama talousarvioon muodostui oman laitoshoidon resurssien kohdentamisesta avohuoltoon ostopalvelujen vähentämiseksi. Muutos oli erityisen merkittävä lastensuojelun tukihenkilöostopalvelujen osalta. Vuonna 2017 tukihenkilöostoihin käytettiin n. 940 000 euroa. Oman työn vahvistamisen jälkeen vuonna 2018 ostopalveluihin käytettiin vain 197 000 euroa eli säästöä syntyi 743 000 euroa. Kokonaisuutena lasten-suojelun avohuollon menot olivat 10 074 821 € (v. 2017 menot 10 437 612 €), joten säästöä n. 363 000 € edelliseen vuoteen verrattuna.

Talousarvioon on kirjautunut ennakoimattomia tuloja kaupungin eduksi ratkaistujen kuntien välisten hallinto-riitojen osalta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Sisäinen valvonta perustuu lautakunnan 20.2.2018 hyväksymään sisäisen valvonnan suunnitelmaan, jota on toteutettu. Valvonta on painottunut säännösten, määräysten ja päätösten noudattamiseen seuraamalla ajantasaista lainsäädäntöä. Esimiehet antavat tarkennettuja ohjeita harkintaa vaativissa päätöksissä. Valitusten, kantelujen ja oikaisuvaatimusten käsittelyä on sujuvoitettu. Hankintalainsäädännön koulutusta on lisätty. Tuotteistusta on jatkettu Mäntyrinteen perhetukikeskuksen osalta. Ostolaskujen asiatarastukseen ja hyväksymisoikeudet on huolehdittu myös lomien aikana. Kehityskeskustelut on käyty henkilökohtaisena tai ryhmäkehityskeskusteluna. Jokaisessa yksikössä on huomioitu EU:n tietosuoja-asetuksen mukaiset toimenpiteet.

Avainprosessi: Lapsiperhepalvelut

Tuote tai palvelu	Mittarin nimi	TOT 2017	TA 2018	TOT 2018
Avo- ja jälkihuolto	Lastensuojelun ilmoitusten määrä	3 756	3 100	3 459
	Asiakkaiden määrä	1 390	1 500	1 084
	Avohuollon asiakkaita omissa laitoksissa	14	70	14
	Päättynneiden asiakkuuksien määrä	775	600	528
	Huostassa olevien määrä	272	270	274
Sijaishuolto	Huostassa olevat perhehoitoon sijoitetut	165	165	162
	Huostassa olevat omiin laitoksiin sijoitetut	7	20	5
	Huostassa olevat ostopalveluun sijoitetut*)	94	90	105
Perheoikeudelliset palvelut	Asiakkaat	2 166	2 100	2 407
Sosiaalihuoltolain mukaiset perhepalvelut	Palvelutarpeen arviointipyyntö	781	650	948
	Sosiaalihuoltolain mukaiset asiakkaat	1 895	1 800	1 951
Henkilöstömittarit		TOT 2017	TA 2018	TOT 2018
Sosiaalipäivystyspalvelut	Kokonaistyöaika	5,5	5,0	5,4
Avo- ja jälkihuolto	Kokonaistyöaika	149,6	156,7	152,3
	Sairauspoissaolot kal.pv/htv	43,9	12,5	14,9
	Tapaturmapoissaolot kal.pv/htv	0,3	0,0	0,2
Sijaishuolto	Kokonaistyöaika	16,6	17,0	19,7
	Sairauspoissaolot kal.pv/htv	3,0	2,7	5,7
	Tapaturmapoissaolot kal.pv/htv	0,0	0,0	0,0
Riita- ja rikosasiain sovittelu	Kokonaistyöaika	4,0	4,0	4,0
Perheoikeudelliset palvelut	Kokonaistyöaika	5,2	5,0	5,2
Lapsiperhepalv.tukipalvelut	Kokonaistyöaika	3,1	3,0	3,0
Lapsiperhepalvelut	Kokonaistyöaika (htv)	184,0	190,7	189,5
	Sairauspoissaolot kal.pv/htv	13,5	12,3	14,0
	Tapaturmapoissaolot kal.pv/htv	0,2	0,0	0,3

*) mukana myös Vaalijalaan sijoitetut huostassa olevat, jotka kustannukset sisältyvät terveydenhuollon menoihin

1.5 Aikuissosiaalityön palvelut

Perusturvajohtaja Mari Antikaisen katsaus ajalta 1.1.-31.12.2018

Toiminta

Aikuissosiaalityössä on käynnistynyt vuoden aikana valmistautuminen sote-uudistukseen. Uudistusta ja uusia palveluja ennakoiden on edelleen pilotoitu jalkautuvaa työskentelyä. Aikuissosiaalityön sosiaalityöntekijät ovat vuoden aikana säännöllisesti jalkautuneet mm. ruoka-jakelupisteisiin työparina ruokajakelujen aikataulujen mukaan.

Täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea saaneiden kotitalouksia oli vuoden aikana 3296 (v. 2017 4006). Täydentävää toimeentulotukea myönnettiin 1 290 733 € ja ehkäisevää toimeentulotukea 674 484 €. Aikuissosiaalityön palveluihin perustettiin 1.5.2018 alkaen uusi asiakasohjaus- ja taloudellinen tuki -yksikkö. Yksikön on keskitetty uusien asiakkaiden täydentävän ja ennaltaehkäisevän toimeentulotuen käsittely sekä asiakasohjaus ja neuvonta. Yksikön tavoitteena on vahvistaa sosiaalihuoltolain mukaista asiakasprosessia ja tehostaa harkinnanvaraisen toimeentulotuen käsittelyä ja yhtenäistää toimeentulotuen myöntämiskäytäntöjä. Yksikkö varmistaa täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen hakemusten käsittelyn lakisääteisessä määräajassa. Lapsiperheiden taloudellinen tukeminen siirtyi aikuissosiaalityöhön 1.5.2018 alkaen. Sosiaalisessa luottotuksessa asiakasmäärä kasvoi vuoden 2017 tasosta (15) 61:een (myönnettyt luotot) ja luottojen määrä kasvoi lähes 200 000 euroon (v. 2017 n. 52 000€).

Kuopion kaupungin aikuissosiaalityön yksikkö on aloittanut valtakunnallisen osallistavan sosiaaliturvan kokeiluhankkeen, jossa etsitään työmuotoja ja palvelumalleja mm. perustoimeentulotuella elävien ja pitkäaikaistyöttömien aktivoimiseksi. Sosiaalisen kuntoutuksen palveluista on käynnistetty lautakunnan hyväksymänä palvelusetelikokeilu sekä yksilöohjaus- että ryhmävalmennuspalveluissa. Sosiaalisen kuntoutuksen piirissä oli 357 asiakasta. Asunnottomuuden ennaltaehkäisyn kuntastrategiat –hankkeessa työstettiin asunnottomuuden ennaltaehkäisyn kuntakohtaista ohjelmaa, kokeiltiin kokemusasiantuntijan vastaanottoa sekä toteutettiin peruskoulun 9. luokkaisille innovatiivinen Elämän kylä –teemapäivä. Asumissosiaalisen työn päivät järjestettiin myös hankkeen uusina työmuotoina kaupungin toimijaverkostolle.

Pakolaisyksikkö vastaanotti yhteensä 34 kiintiöpakolaista ja 15 myönteisen oleskeluluvan ja kuntapaikan Kuopiosta saanutta turvapaikanhakijaa. Palveluiden piirissä oli kaikkiaan 300 asiakasta.

Aikuissosiaalityön työkyky- ja eläkeselvitykseen on ollut asiakasohjauksia vuoden 2018 aikana 226, joista asiakkuuteen on tullut 110 asiakasta. Vuoden 2018 aikana on saatu 36 uutta työkyvyttömyyseläkehakemusta vireille ja vuoden 2018 aikana on saatu 45 myönteistä työkyvyttömyyseläkepääöstä. Näistä 45 myönteisen työkyvyttömyyseläkkeen saaneesta asiakkaasta 32 on ollut yli 1000 päivää työttömänä. Työkyvyttömyyseläkehakemusten läpimenoprosentti on tällä hetkellä noin 90,5%, joten voidaan todeta, että aikuissosiaalityön työkyky- ja eläkeselvityksessä tunnistetaan työkyvyttömyys ja asiakkaan työkyky- ja eläketutkimusprosessi osataan rakentaa niin, että asiakkaan työkyvyttömyys tulee tutkimuksissa esille. Työkyvyttömyyseläkehakemusten läpimenoprosentti kertoo myös siitä, että haetut työkyvyttömyyseläkkeet ovat olleet perusteltuja. Työkyky- ja eläketutkimuksiin on käytetty rahaa noin 165 700€, joista eläketavoitteisiin tutkimuksiin on käytetty noin 158 000€. Yhden myönteisen työkyvyttömyyseläkkeen keskihinta on siten noin 1610€.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Toteumaennuste verrattuna talousarvion (toimintakate) on arvioitua parempi. Pakolaistyöstä saadut valtionavustukset ovat kirjautuneet yli ennakoidun. Sosiaalisessa kuntoutuksessa palvelusetelin käyttöönotto hankintamuotona on aloitettu 1.5.2018 alkaen. Talous- ja velkaneuvontaan on kohdentunut n. 34 000 euron lisäkorvaus vuodelle 2018.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Sisäinen valvonta perustuu lautakunnan 20.2.2018 hyväksymään sisäisen valvonnan suunnitelmaan, jota on toteutettu. Valvonta on painottunut säännösten, määräysten ja päätösten noudattamiseen vahvistamalla työkäytäntöjä vastaamaan lakien, asetusten ja määräysten vaatimuksia. Taloudellisia ja toiminnallisia tavoitteita seurataan säännöllisesti Vega-raporteilla. Hankinnoissa on noudatettu hankintalakia ja kaupungin ohjeistusta hankinnoista. Laskujen hyväksymisoikeudet on huolehdittu myös lomien aikana. Jokaisella yksikössä on huomioitu EU:n tietosuoja-asetuksen mukaiset toimenpiteet.

Avainprosessi: Aikuissosiaalityön palvelut

Tuote tai palvelu	Mittarin nimi	TOT 2017	TA 2018	TOT 2018
Sosiaalityön palvelut	Aikuisten sosiaalityön asiakasmäärä (aktiiviasiakkuus)	1150	985	1 216
	Nuorten sosiaalityön asiakasmäärä (aktiiviasiakkuus)	782	835	829
Taloudellinen tukeminen **)	Toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien määrä **)	4 006	2 600	3 692
Maahanmuuttajapalvelut	Asiakkuudessa olevien kotitalouksien määrä	200	150	172
Sosiaalinen kuntoutus	Asiakasmäärä		300	357
Henkilöstömittarit		TOT 2017	TA 2018	TOT 2018
Sosiaalityönpalvelut	Kokonaistyoaika	24,1	26,0	30,8
	Sairauspoissaolot kal.pv./htv	13,8	12,0	12,7
	Tapaturmapoissaolot kal.pv. /htv	0,0	0,0	0,0
Taloudellinen tukeminen	Kokonaistyoaika **)	13,4	12,0	12,4
	Sairauspoissaolot kal.pv./htv	18,3	13,1	16,8
	Tapaturmapoissaolot kal.pv. /htv	0,0	0,0	0,0
Maahanmuuttajat	Kokonaistyoaika	7,1	9,0	7,0
Aikuissosiaalityön tukipalvelut	Kokonaistyoaika	3,5	4,0	3,5
Aikuissosiaalityönpalvelut	Kokonaistyoaika (htv)	48	54,8	53,8
	Sairauspoissaolot kal.pv/htv	14,3	12,7	12,7
	Tapaturmapoissaolot kal.pv/htv	0,8	0,0	0,0

**) Perustoimeentulotuen siirto Kelalle 1.1.2017

1.6 Sisäisen valvonnan toteutuminen

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

SoTeDV:n kautta saatavia vasteaikoja ei ole säännönmukaisesti kerätty vanhuspalveluissa, koska järjestelmän käyttövarmuus ei ole vielä varmistunut. SBM-järjestelmä on otettu käyttöön vapautuvien paikkojen ilmoittamisessa, asiakkuuksien sijoittumisessa ja raportointiin.

Toimintavuoden aikana on asiakasmäärien lisääntyessä ollut palveluun pääsyn vaikeutta ikäihmisten asumis- palveluihin. Kotiin annettavia palveluja on lisätty, mutta erimuotoista asumispalvelua ei ole ollut tarjolla asiak- kaiden palvelutarpeen vaatimalla tasolla. Haastetta riittää kuluvan suunnittelukauden ajalle.

Aikuissosiaalityön- ja lapsiperhepalveluissa on pysytty lakisääteisissä määrärajoissa. Toimeentulon siirtyminen Kelalla 2017 vuoden alussa ovat aiheuttaneet vielä vuoden 2018 aikana aikuissosiaalityöhön haasteita Kelalle kuuluvien ja harkinnanvaraisen toimeentulotuen päätösten laatimisessa. Asiakkaat joutuivat asioimaan ”kah- della luukulla”.

Asiakas- ja potilasturvallisuudessa toimittiin suunnitelman mukaisesti. Potilas- ja sosiaaliasiamiesraportti käsi- teltiin johtoryhmissä ja hyväksytään vuosittain lautakunnan kokouksessa. HaiPron (asiakas/työntekijä turvalli- suutta vaarantavien raportointityökalu) käytössä, kirjaamisessa, käsittelyssä ja raportoinnissa edistytään. Kau- pungin ohjeistuksen ja ennakoiden tietosuojasetuksen (678/2016) vaatimusten mukaisesti asiakirjoja on tal- lennettu asiakasjärjestelmään tai D360-asianhallintajärjestelmään.

Valtuustoaloitteet on käsitelty lautakunnassa viivytyksettä. Viranhaltijapäätökset käsitellään lautakunnan ko- kouksissa kuukausittain.

Tavoitteiden toteutuminen ja tuloksellisuuden arviointi

Toimintaa arvioitiin vähintään kuukausitasolla ja raportoitiin toiminnan muutoksista. Talousarvion toteutumi- sesta, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta/poikkeamista on kerrottu osavuosi- ja toi- mintakertomuksissa.

Ostopalveluiden laskutuskäytännön erilaisuudet vaikeuttavat menojen kirjautumista. Ennakointi vaatii lasken- taan ja tarkkaa tietoa asiakkuuksien kustannuksista.

Palveluketjun toimivuus on vanhuspalveluissa haasteellista. Kaikille ei tarjottu jatkopaikka sairaalasta tai kotoa ole ollut mieluinen ja uutta vapautuvaa paikkaa odotetaan.

Laskujen tiliöinnin tarkkuuteen ja laskujen oikeellisuuteen on kiinnitetty huomiota ja laskutusviivettä on pyritty minimoimaan, ettei reklamaatiota tulisi.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinta sisältyy sisäiseen valvonnan suunnitelmaan, jonka perusturva- ja terveyslautakunta on hyväk- synyt. Olennaisina riskeinä on palvelutarpeen ennakointi, henkilöstön saatavuus ja suhde palvelutarpeeseen. Riskien arviointia tehdään osana sisäistä valvontaa.

Henkilöstön tehtävien täytön ja määräaikaistuuksien osalta toimittiin hallituksen ohjeiden mukaisesti. Hankin- toihin liittyviä riskejä huomioidaan sopimuksissa ja ostopalvelujen seurannan avulla, jota valvontatarkastaja toteuttaa ja raportoi.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Tilikauden aikana ei ole todettu hankinnoissa, omaisuuden luovutuksessa tai käyttöarvossa menetyksiä, merkittäviä arvon alennuksia tai jouduttu korvausvastuuseen tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen.

Sopimustoiminta

Ostopalveluina tuotettiin sekä asiantuntijapalveluita että asumis-, hoiva- ja kuntoutuspalveluita. Reklamointi tapahtuu joko suoraan palvelun toimittajalla tai Sansia Oy:n kautta. Tulkkauspalveluissa oli havaittu väärinkäytöksiä ja niihin oli puututtu. Tulkkauspalveluissa on tehty myös BDO:n tilintarkastus. Säännölliset kahden tai kolmen kuukauden välein tapahtuvat palvelun arvioinnit ovat vakiintuneet tietyissä aikuissosiaalityön- ja työllistämisen ostopalveluissa. Lastensuojelun kilpailutus alkoi 2018 loppuvuodesta ja jatkuu 2019 vuoden aikana. Kilpailutuksessa on mukana lähes kaikki Pohjois-Savon kunnat.

Valvontatarkastaja joko yksin tai alueen työntekijän kanssa arvioi ja raportoi ostopalveluiden toiminnasta. Toiminta on edistynyt valvontatoiminnan vakiintumista ja raportoinnin toteutumista. Raportit on tallennettu D360-asiahallintaohjelmaan.

Hankkeiden hallinnointiin, määräraha- ja tuloarvion seurantaan on kiinnitetty huomiota.

Vanhus-, vammais-, kehitysvamma- ja erityispalveluiden asumis- ja palvelualueiden vuodelta 2017 alkanut hankintakausi jatkuu. Oma toiminta ja ostopalvelut eivät vanhustalouden puolella turvaa lisääntyneitä palvelukysyntää. Tuottajien ja kaupungin välisessä laskutuksessa on ollut virheitä. Tuottajia on informoitu ja laskut on korjattu ennen hyväksyntää. Tuottajien ohjaamisessa sääntökirjan mukaiseen toimintaan on ollut haasteita.

Esimiehet ovat käyneet Hankinta - Sampo koulutuksen, mikä on vahvistanut hankinta osaamista.

Oma arvio riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan nykytilasta ja kehittämistarpeista

Palvelualueen päävastuulliset tilivelvolliset henkilöt ovat toteuttaneet sisäistä valvontaa lautakunnan päätöksen mukaisesti osana toiminnan ja talouden raportointia. Sisäinen valvonta on edistynyt ja raportoinnissa on enemmän huomioita myös riskeistä ja poikkeamia on kirjattu. Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjantaa ja ohjeistusta on annettu etenkin esimiesvaihdoksissa. THL:lle menevien tilastojen luotettavuutta epäillään, koska oma seuranta ja tilastot eivät näytä samaa. Kuntaliiton palvelukohtaisia tuottavuustietoja hyödynnetään. <http://www.kuntaliitto.fi/tuottavuusvertailu>. Päällikkö- ja esimiesten vaihdoksissa sisäisen valvonnan vastuuta tulee vahvistaa osana johtamistehtävään perehdyttämistä.

Palvelutarpeen ennakointiin ei ole olemassa päteviä laskentatapoja. Toiminnan muutoksilla ei ole kysynnän muutoksiin aina voitu vastata. Riskinä on ollut palveluun pääsyn viivästyminen tai ostopalveluiden lisääntyminen. Oma toiminta ja ostopalvelut eivät lisääntyvässä kysynnässä pysty tuottamaan tarvittavia palveluja. Esimiehet ovat käyneet Hankinta - Sampo koulutuksen, mikä on vahvistanut hankinta osaamista.

Ostosopimusten tallentaminen asiakirjahallintoon on vielä kesken. Jatkossa tarvitaan tietoisuuden vahvistamiseksi tarkempaa ohjeistusta, mitä asiakirjoja tulee D360 asiakirjahallintoon tallentaa

Hankkeiden hallinnointiin, määräraha- ja tuloarvion seuranta on tehostettu.

Viranhaltijapäätöksissä on huomattu puutteellisuuksia ja oikeellisuutta on ohjeistettu vanhuspalveluiden työkokouksissa. Laskujen muodostamisen tarkkuuteen oli kiinnitetty huomiota, jotta laskut sisältäisivät vain tehdyn työn ja reklamaatiota vältettäisiin.

Tiedolla johtamisen tukena vanhuspalveluissa on SoTeDW, jonka toiminnassa on vielä haasteita. Yhtenäinen kirjauskäytäntö ei ole aina toteutunut ja siihen on ollut koulutusta. Asiakastietojen puutteita on jälkikäteen korjattu. Kirjaamisen käytänteiden ja työohjeiden noudattamisessa on vanhuspalveluissa edistetty. Lapsiperhe- ja aikuissosiaalityön- ja vammaispalveluissa kirjaamisen kehittämistä edistetään Kansa-koulu – hankkeella. Kirjaamisen auditointia/arviointia on vielä vähän käytössä.

Palveluissa varmistettiin henkilöstön turvallisuutta koulutuksella, hälyttimillä, vartijapalvelulla. Uuden työntekijän perehdytys tehtävään vaihtelee, perehdytys suunnitelma tai -ohjeistus vaatii päivittämistä ja perehdytyksen arviointi ei aina toimi. Työntekijöiden suuri vaihtuvuus ja uusien toimijoiden tulo lisää perehdyttämiseen kasvavia haasteita. Kehityskeskustelut käydään vuosittain yksilö- tai ryhmäkeskusteluina, 100% toteutuminen on haaste. Henkilöstön vaihtuessa ja sijaisuuksien ketjuuntumisessa päättäneiden palvelusuhteiden ilmoittamisessa on ajoittain viivettä.

Tietoturvan ja –suojan sekä kyberturvallisuuden osaamista on vahvistettu Navisec tietoturvatestien kautta ja on huomioitu myös uusien työntekijöiden perehdytyksessä. Osaamista vahvistetaan, jos havaitaan osaamisen puutteita. Asiakirjahallinta ohjelman D360 käyttö on lisääntynyt ja mm. muistioita tallennetaan sinne, mikä täyttää tietosuojasetuksen 678/2016 vaatimukset.

2 TERVEYDENHUOLLON PALVELUALUE

2.1 Vs. apulaiskaupunginjohtajan katsaus

Vs. apulaiskaupunginjohtaja Jari Saarisen katsaus ajalta 1.1. – 31.12.2018

Toiminta

Terveydenhuollon palvelutoiminnalla on tuettu ja edistetty kaikkien ikä- ja väestöryhmien hyvinvointia järjestämällä laadukkaat ja riittävät peruspalvelut ammattitaidolla ja asiakaslähtöisesti. Terveydenhuollon vastuuhenkilöt ovat osallistuneet toimintavuoden aikana tiiviisti maakunta- ja sote-uudistuksen valmisteluun ja työryhmätyöskentelyyn. SOTE-uudistukseen liittyvä lainsäädäntö on kuitenkin edelleen keskeneräinen.

Avohoidon palveluissa vastaanottopalvelujen, terveydenhoitopalvelujen, suunterveydenhuollon palvelujen sekä kuntoutuspalvelujen toiminta toteutui suunnitellun mukaisesti ja hoitotakuu on toteutunut avoterveyspalveluissa lakien ja asetusten mukaan. Lääkäri työvoiman saatavuus taajamien terveysasemille on ollut haasteellista. Vuoden aikana on käynnistynyt Sosiaali ja terveysministeriön rahoittama ja Ylä-Savon SOTEn hallinnoima vastaanotto toiminnan valinnanvapauskokeiluun liittyvä hanke, jossa Kuopio on ollut osatoteuttajana. Suurin osa kokeiluun kuuluvista asukkaista asuu eteläisen Kuopion alueella.

Kuopion kaupungin virka-ajan ulkopuolinen oma akuutti ilta- ja viikonloppuvastaanotto toiminta (KUIVO) on integroitu syyskuussa 2018 KYS:n sairaalapäivystyksen kanssa samaan kerrokseen. Yhteistyötä erikoissairaanhoidon päivystyksen kanssa on tiivistetty mm. niin, että potilaat ohjautuvat eri linjoille yhden yhteisen triagen (hoidontarpeenarvion) kautta.

Lapsiperheisiin kohdistuvien palvelujen osalta toimintoja on kehitetty kansallisen LAPE –muutosohjelman ja ODA-hankkeen tavoitteiden mukaisesti.

Suunterveydenhuollossa aloitettiin keskustan ja maaseutualueen kouluilla Pop-Up suun perustutkimukset. Matalan kynnyksen palveluja tarjottiin TerveKuopio kioskissa ja uutena asiana maahanmuuttajille Kompassissa. Omahoidon vastaanotolla etsittiin syvällisemmin ratkaisuja lasten ja nuorten suun terveyteen liittyviin pulmiin.

Kuntoutuspalvelussa uusina avauksina saatettiin loppuun kotikuntoutuksen ja apuvälinetiimin yhteinen Effector Mobile- kokeilu, jonka myötä yhteistyössä toimittajan kanssa ohjelmisto kehittyi käyttövalmiiksi. Kotikuntoutuksessa ARVI-toimintamallia on valmisteltu yhteisessä projektityöryhmässä sekä suunniteltu em. toimintamallin vaatimuksia kotikuntoutuksen sisältöön ja resursseihin. Erityisneuvolasta tulevat asiakastarpeet vaativat aikaisempaa enemmän kuntoutuksen työpanosta.

Sairaalapalvelujen asiakaspalvelujen ostot lisääntyivät seurausvaikutuksena asumispaikkaa odottavien määrään osastoilla. Harjulan hoitajakutsu-henkilöturvajärjestelmä saatiin tuotantotoimintaan. Karttulan järjestelmä jouduttiin käyttöönottamaan kiireellisenä vanhan järjestelmän rikkouduttua.

Mielenterveys- ja päihdepalveluissa aikuisten mielenterveyspalveluissa hoitotakuu on toteutunut toistaiseksi lähetemäärien kasvusta huolimatta. Sen sijaan nuorten mielenterveyspalveluissa ja perheneuvolassa oli hoitotakuun ylittymiä. Loppuvuonna 2018 Kuopion psykiatrian keskuksen psykiatrinen sairaanhoitaja aloitti työskentelyn poliisin moniammatillisessa Ankkuri-työryhmässä tarjoten nuorille matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalveluja. Kuopion psykiatrian keskus muutti kevään aikana uusiin toimitiloihin.

Erikoissairaanhoito on toteutunut suunnitellusti. Kuopio hankkii erikoissairaanhoidon palvelut pääasiassa Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriltä (PSSHP). Potilaat ohjautuvat erikoissairaanhoitoon lääkärin läheteellä eri yksiköistä. Erikoissairaanhoito tekee kiireellisyys- ja hoidon tarpeen arvioinnin läheteen perusteella. Kiireellinen sairaanhoito annetaan ilman lähetettä.

Perusturvan ja terveydenhuollon
palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

KYS:n kuntakortin mukaan (1.2.2019) tammi-joulukuussa 2018 Kuopion terveyskeskuksesta lähetteet KYS:iin (26.147 kpl) lisääntyivät +1,0 % verrattuna edellisen vuoteen. Yksityissektorin lähetteet kasvoivat 2,5 % (203 kpl). Kuopiolaisille tehty elektiiiviset leikkaustoimenpiteet (7 111 kpl) lisääntyivät edelliseen vuoteen verrattuna +1,83 % ja päivystysleikkauksien määrä (2 123 kpl) vähentyi -0,7 %. Erikoissairaanhoidon hoitajakset vähentyivät -10,5 % ja sairaalahoitopäivät (89 087 hpv) muutos -0,2 %. Avohoitaisuus on edelleen vahvistunut, poliklinikkakäynnit (301 715 kpl) ovat kasvaneet +1,7 %. Jatkohoitopaikkaa odottavien laskutus 0,474 M€ kasvoi 53,7 % (0,166 M€) verrattuna vuoteen 2017.

Kuopion erikoissairaanhoidon ikävakioidut kustannukset olivat suurten kaupunkien vuoden 2017 vertailussa korkeimmat (1.388 €/asukas), 11,7 % mediaania suuremmat. Vastaavasti perusterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset olivat vertailukuntien neljänneksi pienemmät (1.101 €/asukas), 0,1 % mediaania pienemmät.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Terveydenhuollon palvelualueen toimintatuotot ylittyivät 0,634 M€ (+5,7 %) muutetusta talousarviosta. Avohoidon ja sairaalapalvelun myyntituottoja saatiin arvioitua enemmän. Suurimmat ylitykset olivat korvaukset muilta kunnilta 0,478 M€ sekä koulutuskorvaukset 0,092 M€.

Toimintakulut alittuivat 1,685 M€ (-0,7 %) muutetusta talousarviosta. Erikoissairaanhoidon alittui 0,414 M€ ja oman terveydenhuollon palvelut alittui 1,271 M€ muutetusta talousarviosta. Palvelujen ostot toteutuivat 1,506 M€ ja henkilöstökulut 0,771 M€ arvioitua pienempänä. Aineet ja tarvikkeet ylittyivät 0,898 M€ talousarviosta.

Vastaanottopalveluiden hoitotarvikkeiden käyttösuunnitelmavaraus ylittyi n. 0,462 M€. Tätä selittää osaltaan diabeteksen hoidon tehostuminen ja glukosisisensoreiden käyttöönottojen yleistymisen uusien hoitokäytäntöjen mukaan.

Alle 25-vuotiaiden maksuttomaan raskauden ehkäisyyn kohdennetun määrärahan ylitys oli n. 0,286 M€.

Lääkinnällisten apuvälineiden hankinnat, huollot ja kuljetukset lisääntyivät selvästi edellisestä vuodesta ja talousarvion em. osalta ylittyi n. 0,137 M€.

Sairaalapalvelujen potilasaineiston vaikeutuminen näkyi hoitotarvikekustannuksissa sekä henkilöstömenoissa ja vierihoidon vaatavien potilaiden aiheuttamassa henkilöstön sijaistarpeissa

Päihdepalvelujen ostoon käytetty raha lisääntyi n. 0,526 M€, sillä 24 korvaushoitopotilasta siirtyi sovitusti KYS:n päihdepsykiatrian poliklinikalta Kuopion päihdepalvelusäätiölle.

Erikoissairaanhoidon ostopalveluihin käytettiin kaikkiaan 168,7 M€, 1,5 % edellisvuotta enemmän. PSSHP:n erikoissairaanhoidon kokonaiskustannukset vuonna 2018 olivat 166,6 M€, mikä sisältää hoitopalvelutuotannon lisäksi ensihoidon järjestämisen (5,3 M€), Kuopion psykiatrian keskuksen palvelut (4,4 M€) ja hammaslääketieteen opetusklinikan (0,7 M€). Erikoissairaanhoidon alkuperäiseen talousarvioon varatut toimintakulut 164,6 M€ (5,7 % edellisvuotta enemmän) ylittyivät 2,0 M€ ja muutettuun talousarvioon toimintakulut alittuivat 0,7 M€.

Toimintakatteen kasvu ilman erikoissairaanhoidon kustannuksia oli 1,319 M€ (+1,7 %) edellisvuoteen verrattuna ja erikoissairaanhoidon toimintakatteen kasvu oli 2,014 M€ (+1,2 %).

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Terveyspalvelujen sisäinen valvonta on toteutunut suunnitellusti ja puutteita ei ole havaittu. Sairaalapalveluissa sisäisen valvonnan tavoitteena oli ostopalveluiden hallinta. Osastohoidon ostoja ulkopaikkakunnilta ja siirtoviivemaksujen kehittymistä KYSissä on seurattu. Nämä ovat kiinteästi sidoksissa asumispalveluiden riittävyyteen kaupungissa.

Terveydenhuollon palvelualue voi omalta osaltaan vaikuttaa vain osittain kaupunkistrategian toteutumiseen. Kaupungin uutta strategiaa on lähdetty jalkauttamaan päivitettyjen toimintasuunnitelmien mukaisesti. Asiakirjoihin on kirjattu strategiset, ikäihmisten palveluihin painottuvat päämäärät sekä avattu toiminta asiakkaan näkökulmasta. Toimintaa on kehitetty CAF-laatuja järjestelmän mukaisesti sekä työntekijöitä osallistamalla että potilailta kerättyä palautetta hyödyntäen. Sairaalapalvelut on valmistautunut ostopalveluiden osalta ulkoiseen CAF-laadunarviointiin.

Tietosuoja on perinteisesti ollut hyvällä tasolla terveydenhuollon palvelualueella, mutta henkilöstökoulutusta on järjestetty ja järjestetään asetusmuutosten takia. Henkilötietojärjestelmien GDPR-arvioinnit on tarkistettu kaupungin ohjeiden mukaisesti. Tämä edellyttää kuitenkin säännönmukaista arviointia. Rekisteriselosteet on päivitetty tietosuojaselosteiksi, Navisec tietoturvatestit on tehty vuosittain. Asiakirjahallinta ohjelman D360 käyttö on lisääntynyt.

Maakunta- ja sote uudistuksen valmistelu on tapahtunut terveydenhuollossa oman työn ohessa ja näin ollen se on ollut työajankäytöllisesti pois omasta toiminnasta. Uudistuksiin olisi syytä varautua irrottamalla suunnitteluun erillistä työpanosta. Valmistelu ei ole vielä konkretisoitunut koskemaan yksityiskohtaisia toimintoja, kuten sairaalapalvelujen osastohoitoa tai erikoissairaanhoidon poliklinikkatyötä. Valmistelusta on informoitu henkilöstöä ja ohjattu seuraamaan valmistelun etenemistä alueuudistus.fi -sivuilta.

Sisäisen valvonnan erillinen raportti on tehty vuodelta 2018.

2.2 Tavoitteiden toteutuminen

1. KASVAVA KUOPIO				
Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Ohjelma
1.2. Vetovoimainen innovaatio- ja oppimisympäristö sekä laadukas koulutusketju	Tuetaan Savilahden innovaatioympäristön uuden toimintamallin syntymistä ja innovaatioista syntyvien yritysten perustamista.	Toimiva oppilas- ja opiskeluterveydenhuolto.	(etenee suunnitellusti) Vastaanottopalveluissa on ollut yhteistyöhankkeita alueen yritysten kanssa. Terveydenhoidon palveluista on osallistuttu Sakkyn uusien oppilashuollon tilojen suunnitteluun.	Kasvava Kuopio - ohjelma
1.3. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	Työssäkäyntialueen yhteistyötä laajennetaan ja tiivistetään alueen elinvoiman vahvistamiseksi.	Maakunta- ja sote-uudistuksen valmisteluun osallistuminen.	(etenee suunnitellusti) Vastaanottoyksikkö on tehnyt aktiivisesti yhteistyötä valinnanvapauskokeiluun osallistuvien palveluntuottajien kanssa. Terveydenhoidon palveluista on osallistuttu aktiivisesti ja mahdollisuuksien mukaan sote-uudistuksen valmisteluun ja LAPE-ohjelman tavoitteiden toteuttamiseen ja toimintakulttuurin uudistamiseen.	Kasvava Kuopio - ohjelma

2. HYVINVOIVA KUOPIO				
Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Ohjelma
2.1. Aktiivisuuteen innostava arki	Tuetaan aktiivista elämäntapaa luomalla edellytyksiä omatoimiselle aktiivisuudelle. Aktivoidaan erityisesti tukea tarvitsevia lapsia ja nuoria sekä ikäihmisiä liikkumaan ja harrastamaan sekä terveellisiin elämäntapoihin.	Suun terveydenhuollon ODA-mallilla etsitään ja ohjataan erityistä tukea tarvitsevia lapsia ja nuoria. Toiminnoissa huomioidaan lapsen ja nuoren oikeudet ja etu sekä vanhemmuuden tukeminen. Palveluissa huomioidaan perheiden monimuotoisuus. Asiakasta ohjataan ja tuetaan tekemään omaehtoisia, hyviä terveysvalintoja ja ottamaan vastuuta oman terveytensä ja hyvinvointinsa edistämisestä sekä sen ylläpitämisestä. Terve Kuopio -kioskissa sekä Nilsin hyvinvointitorilla matalan kynnyksen palveluissa kehitetään oma- ja itsehoitoon ohjaavia matalan kynnyksen palveluita sekä laajennetaan palveluvalikoimaa mm. ryhmämuotoiseen toimintaan. / hm	(etenee suunnitellusti) Hoitajien vastaanotto on saatu käyttöön pilotoitavaksi Hyvinvointitarjotin, josta löytyy helposti kolmannen sektorin yhteistyötahoja erilaisiin tarpeisiin. ODA toimintamalli on vakiinnutettu osaksi lasten ja nuorten suun terveydenhuollon normaalia toimintaa. Matalan kynnyksen palveluja tarjottiin TerveKuopio kioskissa ja uutena asiana maahanmuuttajille Kompassissa. Pop up tarkastuksia tehtiin 12 koulussa. Kouluterveydenhuolto on tehnyt tiivistä kehittämistyötä yhdessä suunterveydenhuollon kanssa peruskouluikäisten omahoidon tukemisessa. ODA-hankkeessa kehitetty 3X10D-mittaria. Neuvola ja koulu- sekä opiskeluterveydenhuollon palveluissa on huomioitu aikaisempaa paremmin LAPE-tavoitteiden mahdollistaminen ja tuettu toimintakulttuurin uudistamiseen liittyvissä tavoitteissa. Lisäksi palveluissa on tunnistettu perheiden monimuotoisuus sekä lapsen oikeudet ja etu. Henkilöstöä on koulutettu ja osallistamista mahdollistettu esim. toimintakulttuurin uudistumisessa ja toimintojen kehittämisessä. 3X10D-mittaria on kehitetty ja testattu kouluterveydenhuollossa yhdessä perheiden kanssa.	Hyvinvoiva Kuopio - ohjelma

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Ohjelma
2.2. Varhainen tuki	Lapsiperheet saavat tarvittaessa varhaista ja avohuollon tukea. Kaikki peruskoulusta valmistuvat saavat jatko-opiskelupaikan. Tuetaan ikäihmisten kotona pärjäämistä ja hyvää elämää.	Kehitetään yhteistyötä lapsiperhepalvelujen osalta (sote-integraatio) ja pilotoidaan 3X10D mittaria huolen tunnistamisessa. Tarjotaan lisätukea tarvitseville varhaisemmassa vaiheessa. Vastaanottoaikoja, avovastaanottoa ja puhelinpalvelua laajennetaan sekä kehitetään ryhmätoimintoja ja sähköisiä palveluja. Ikäihmisten kotona pärjäämistä tukevilla palveluissa otetaan AATU-kuntoutusmallin rinnalle käyttöön määräaikaisen kuntouttavan kotihoidon jaksot jokaiselle palvelujärjestelmään tulevalle asiakkaalle vuoden 2018 aikana.	● (etenee suunnitellusti) Suun terveydenhuollossa yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja terveydenhuollon muiden toimijoiden kanssa on lisätty. Omahoidon vastaanotolla etsitään syvällisemmin ratkaisuja lasten ja nuorten suun terveyteen liittyviin pulmiin. AATU-kuntoutusmalliin kuuluvilla tehdään ehkäisevä käynti ja suun terveyssuunnitelma. Ennaltaehkäisevät palvelut neuvolassa, koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa on tuotettu pääsääntöisesti asetuksenmukaisesti. Toimintoja on kehitetty LAPE-toimintaohjelman tavoitteiden mukaisesti yhteistyössä eri tahojen kanssa. Kouluterveydenhuollossa on pilotoitu 3X10D-elämänlaatumittaria ja huolen tunnistamisen monitoimijaisen toimintamallin kehittämistyö jatkuu yhdessä eri lapsiperhepalvelujen toimijoiden kanssa. Lisätukea on tarjottu sitä tarvitseville hyödyntämällä esim. avo-vastaanottoja, neuvolan ja perhetyön yhteisiä kotikäyntejä sekä kehitetty palautteen myötä puhelinpalvelua. Aikuisten mielenterveyspalvelujen psykiatriset sairaanhoitajat terveyskeskuksessa ovat tarjonneet palveluja myös ikäihmisille.	Hyvinvoiva Kuopio - ohjelma
2.3. Työllistyminen ja toimeentulo	Toteutetaan aktiivisia toimenpiteitä (henkilöstöpolitiikka, hankintapolitiikka, yritysysteistyö, eläkeselvittelyt jne.) pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi ja työmarkkinatuen kunta-osuismaksun pienentämiseksi.	Jatketaan työttömien terveystarkastusmallin kehittämistä.	● (etenee suunnitellusti) Vastaanottopalvelut on osallistunut työttömien terveysseelityksiin työkyvyn määrittämiseksi.	Hyvinvoiva Kuopio - ohjelma

3. RESURSSIVIISAS KUOPIO				
Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Ohjelma
3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö	Oletaan käyttöön sähköinen kokouskäytäntö hallituksessa, lautakunnissa ja valtuustossa.	Selvitetään sähköisen kokouskäytännön mahdollisuus lautakunnan kokouksissa.	(etenee suunnitellusti) Etätoimipisteiden henkilöstö osallistuu osaan suun terveydenhuollon kokouksista sähköisesti. Kouluilla tehtävillä pop up tarkastuksilla saavutetaan selvää resurssisäästöä ja lisäksi pelkäävät lapset saadaan mukaan ja tarkastettua. Aikuisten mielenterveyspalveluissa on ollut käytössä sähköisiä kokouskäytänteitä, hoitoneuvotteluja ja lääkärin vastaanottopalveluja.	Resurssiviisas Kuopio - ohjelma
	Parannetaan tilojen monikäyttöisyyttä ja tehostetaan tilankäyttöä.	Selvitetään sähköisen kokouskäytännön mahdollisuus lautakunnan kokouksissa. Lisätään työ- ja toimitilojen yhteiskäyttöisyyttä. Tilojen käyttöasteiden pohjalta laaditaan uudelleen järjestelyjä, jonka tavoitteena on toimitilaneliöiden vähentäminen. Kuntoutuspalveluissa tiivistetään tilankäyttöä mm. sairaalan osalta/hm	(etenee suunnitellusti) Vastaanottopalveluissa on lisätty Skype-kokousten käyttöä ja näin pyritty säästämään työaikaa muuhun työhön matka-aikojen jäädessä pois. Vastaanottopalveluissa tilojen yhteiskäyttöä on lisätty. Terveystieteiden palveluissa on hyödynnetty aikaisempaa paremmin Skype-yhteyksiä. Kouluterveydenhuollossa on tehty hyvää yhteistyötä oppilashuollon muiden toimijoiden kanssa koulujen yhteiskäyttötilojen osalta. Tilojen remonteja ja uudistustöitä on suunniteltu tilahallintopäällikön kanssa hyvässä yhteistyössä, jotta toimitilat tukevat toimintoja ja noudattavat myös tietosuojaa asetusta. Aikuisten mielenterveyspalveluissa vastaanottotilat ovat tarpeen mukaan yhteiskäytössä.	Resurssiviisas Kuopio - ohjelma

4. UUDISTUVA KUOPIO				
Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Ohjelma
4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen	Toteutetaan henkilöstön työhyvinvointia parantavia toimenpiteitä. Henkilöstön sairauspoissaolot vähenevät 2 kalenteripäivää/ henkilötyövuosi. Sairauspoissaolojen sijaisjärjestelyt turvataan.	Aktiivisen aikaisen tuen toimintamalli on säännönmukaisesti käytössä. Puheeksiottaminen ja työhönpaluu tukemisen ohjelmat ovat esimiehillä tiedossa. Henkilöstölle toimintatavasta myös tiedotettu. Henkilöstö osallistuu toiminnanmuutosten suunnitteluun. Tiimimalli toimii työhyvinvointia lisäävänä tekijänä ja sen toimivuutta seurataan ja arvioidaan säännöllisesti. Henkilökohtaiset / ryhmäkehityskeskustelut tehdään vuosittain. KuntaHR käytössä.	(etenee suunnitellusti) Toteutuu muilta osin suunnitelman mukaisina, mutta suun terveydenhuollossa kehityskeskusteluja ei käyda vuosittain johtuen hallinnon esimesvajeesta, johon ollaan saatu parannus. Työhyvinvointia on edistetty ja siitä on huolehdittu mm. siten, että toiminnoissa on hyödynnetty työhyvinvointisuunnitelmaan kirjattuja tavoitteita ja niiden toteutumista on seurattu ja arvioitu yhdessä henkilöstön kanssa. Tiimitoiminta on ollut työhyvinvointia tukevaa ja sitä on arvioitu henkilöstökyselyllä. Terveystieteiden palveluissa on noudatettu uutta Työkyvyn tuen toimintamallia. Työterveyshuollon kanssa tehty yhteistyötä ja tarvittaessa käyty kolmikantaneuvotteluja. Esimiehet on koulutettu uuden toimintamallin noudattamiseen. Tavoitteena on ollut tunnistaa työntekijän työkyvyn heikkenemisen merkkejä varhaisessa vaiheessa ja autettu löytämään tilanteeseen ratkaisuja. Sairauspoissaoloja on toimenpiteistä huolimatta ollut, eikä vähentymistä ole tapahtunut. Aikuisten mielenterveyspalveluissa on hyödynnetty työhyvinvointisuunnitelmaan kirjattuja tavoitteita ja menetelmiä niiden saavuttamiseksi.	Uudistuva Kuopio - ohjelma; Työhyvinvointi suunnitelma

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 31.12.	Ohjelma
4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta	Digitalisoidaan ja sujuvoitetaan palveluprosesseja. Osallistutaan maakunta- ja soteuudistuksen valmisteluun ja varaudutaan omassa toiminnassa tulevaan muutokseen, jotta muutos toteutuisi mahdollisimman sujuvasti asiakkaille ja henkilöstölle. Uudistetaan ja kehitetään toimintaa mm. erilaisten kokeilujen avulla ja ottamalla käyttöön hyviä toimintatapoja.	Sähköistä asiointia viety eteenpäin ja otettu toiminnoissa käyttöön. Palveluprosesseja on kuvattu ja sujuvoitettu LAPE-ohjelman ja ODA-hankkeen mukaisesti Lean-oppeja hyödyntäen. Osallistutaan aktiivisesti sote-muutokseen, LAPE YHDESSÄ!-hankkeen ja ODA-hankkeen työskentelyyn. Esimiestyössä tuetaan henkilöstöä toimintakulttuurimuutoksessa ja huomioidaan työhyvinvointi Pilotoidaan jonon purkua ns. megamallin mukaan suun terveydenhuollossa. Kehitetään yhteistyötä eri toimijoiden ja järjestöjen kesken Valtionneuvoston asetus huomioiden. Uusia toimintatapoja pilotoidaan ja niiden toimivuutta arvioidaan (mm. perhevalmennus, neuvola-päivähoitoyhteistyö palaverit, neuvola-perhetyö ja oppilashuollon-pilotit)	(etenee suunnitellusti) Varattujen vastaanottoaikojen tekstiviestimuiutus on ollut käytössä avohuollossa ja suun terveydenhuollossa. Vastaanottopalveluissa on käytetty tekstiviestipalvelua myös osassa laboratoriotulosten ilmoittamista. Varattujen vastaanottoaikojen tekstiviestimuiutus käytössä avohuollossa ja suun terveydenhuollossa. Pegasoksen sähköinen ajanvaraus on ollut osassa toiminnoista käytössä. Toimintoja on sujuvoitettu LEAN-oppeja hyödyntämällä ja palvelujen yhteensovittamista on lapsiperhepalveluissa kehitetty yhteistyössä eri tahojen kanssa. Aikuisten mielenterveyspalveluissa on käytössä tekstiviestimuiutus. Sairaanhoidopiiriin digihoitopolku-hankkeessa on oltu mukana. (etenee suunnitellusti) Terveydenhuolto on osallistunut Sote-uudistuksen valmisteluun. Suun terveydenhuollossa on erillinen sote-selvityshenkilö. Terveydenhoidosta on osallistuttu aktiivisesti sote-muutoksen valmisteluun sekä YHDESSÄ!-hankkeen sekä ODA-hankkeen kanssa työskentelyyn. Henkilöstöä on tuettu uuden toimintakulttuurin omaksumisessa ja esimiehet ovat olleet sitoutuneita muutostyöhön. (etenee suunnitellusti) Virka-ajan ulkopuolinen päivystys uudistettiin yhteistyössä KYS:n kanssa ja uusi toimintamalli otettiin käyttöön 1.9.2018 alkaen. Toiminnan kehittäminen ja yhtenäistäminen on lähtenyt hyvin käyntiin ja jatkuu. Jonon purkua "kerralla kuntoon" periaatteella on testattu. Saatua kokemusta hyödynnetään. Monihuonemalli oikomishoidossa on käytössä. Yhteistyötä on tehty tiiviisti eri lapsiperhepalveluja tuottavien tahojen kanssa mm. LANUPE-Kuopio-työryhmässä ja LAPE-työskentelyssä. Palvelujen yhteensovittavia ketteräkokeiluja ja pilotteja on yhteistyössä suunniteltu, toteutus vuonna 2019. Perhevalmennusta on kehitetty arvioinnin pohjalta. Aikuisten mielenterveyspalveluista on nimetty psykiatrinen sairaanhoitaja poliisin miniammatilliseen Ankkuri-toimintaan.	Uudistuva Kuopio - ohjelma Uudistuva Kuopio - ohjelma Uudistuva Kuopio - ohjelma
4.3. Kestävä talous	Toimitaan taloudellisesti ja parannetaan tuottavuutta, jotta kaupungin taloudellinen tulos on suunnitellun mukainen ja tasapainossa valtuustokauden aikana. Myydään ja luovutaan palvelutuotannon kannalta tarpeettomista tiloista ja samalla vähennetään kaupungin korjausvelkaa. Toteutetaan laajempaa strategian mukaista investointiohjelmaa.		(etenee suunnitellusti) Henkilöstön käyttöä optimoitu ja liikuteltu eri toimipisteiden välillä mahdollisuuksien mukaan.	Uudistuva Kuopio - ohjelma

2.3 Avohoidon palvelut

Vs. terveystoiminta Pertti Lipposen katsaus ajalta 1.1. – 31.12.2018

Toiminta

Vastaanottopalvelut

Vastaanottopalveluiden osalta toiminta sujui suunnitelmien mukaisesti. Hoitotakuu on toteutunut. Hoidontarpeenarvio tehtiin välittömästi ja kiireellinen hoito järjestettiin saman päivän aikana. Potilaskäyntejä vastaanottoyksikössä oli 209 525, joista hoitajilla tapahtuvia vastaanottoja 92 497 ja lääkäreiden vastaanotoilla 117 028.

Lääkärivajetta on ollut jonkin verran. Sivuasemista Riistavesi oli ilman lääkäreitä syyskuusta vuoden loppuun ja palvelut järjestettiin pääterveysasemalta. Kantakaupungin vastaanotoilla on ollut lääkärivajetta osittain osakausaikoista johtuen. Eteläisen Kuopion alueelle on tullut uusia yksityisiä palveluasumisyksiköjä, jotka lisäävät lääkäripalvelujen kysyntää näiden alueiden tiimeistä. Myös uudisrakentaminen eteläisen Kuopion alueella jatkuu vilkkaana ja väestömäärä alueella tulee koko ajan kasvamaan. Sote-uudistukseen liittyvä valinnanvapauskokeilu alkoi 1.4.2018 tietyillä postinumeroalueilla Kuopion seudulla. Suurin osa kokeiluun kuuluvista asukkaista asuu eteläisen Kuopion alueella. Valinnanvapauskokeilu ja yksityisten palveluntarjoajien toiminta ei ole käytännössä vaikuttanut alueiden vastaanottojen toimintaan.

Maakunnallisen 24/7 päivystysasetuksen mukaisen lääkäripäivystyksen järjestää Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri. Kuopiolla on virka-ajan ulkopuolinen oma akuutti ilta- ja viikonloppuvastaanotto (KUIVO), joka on tarkoitettu omatoimisille kiireellistä hoitoa tarvitseville potilaille. Toiminta siirtyi syyskuussa 2018 fyysisesti sairaalapäivystyksen kanssa samassa kerroksessa KYS:n päärakennuksen 0-kerroksessa. Yhteistyötä erikoissairaanhoidon päivystyksen kanssa on tiivistetty mm. niin, että potilaat ohjautuvat eri linjoille yhden yhteisen triagin (hoidontarpeenarvion) kautta.

Suun terveydenhuolto

Toiminta toteutui käyttösuunnitelman mukaisesti. Käyntien määrä kasvoi edellisvuodesta yli 30 000. Asiakkaiden lukumäärä laski 6 000 asiakkaalla, mitä osittain selittää vaikeahoitoisten potilaiden määrän lisääntyminen. Hoitotakuu toteutui kaikilta osin, mutta hoidon tarve kasvaa nopeammin kuin suun terveydenhuollon palveluja pystytään tarjoamaan. Työnjaolla ja muilla muutoksilla aikaansaatu lisäresurssi ei riitä. Jonosta hoitoon pääsy on pysynyt jonopurusta ja lisätoista huolimatta viidessä kuukaudessa.

Pop-Up suun perustutkimukset tehtiin 12 keskustan ja maaseutualueen koululla 1-, 3- ja 5- luokkalaisten. Ensimmäisenä vuonna toiminta laajenee vielä Puijonsarven, Kettulanlahden, Nilsiän ja Pirtin kouluihin. Jalkautumisella käynti integroidaan koulupäivään, vanhempien tarve kuljettaa lapsi vastaanotolle kesken työpäivän vähenee. Tutkimuksessa seulotaan hoitoa ja erityistä tukea tarvitsevat lapset, joiden jatkoajat järjestetään hammashoitolassa vanhempien kanssa. Pop-up tutkimusten tehokkaamman ja seulovan luonteen vuoksi vastaanottoajassa pystyttiin vähentämään 10 minuuttia asiakasta kohden ja saavutettiin n. 250 tunnin laskennalliset säästöt klinisessä työajassa (hammaslääkäri- hammashoitajatyöpari).

Terveydenhuoltolain mukaan terveydenhuollon ammattilaisten tulee huolen herätessä toimia ajoissa ja moniammatillisesti ongelmien ratkaisemiseksi. Suun terveydenhuollossa toteutettiin toiminnallinen muutos, jossa parannettiin huolilasten tunnistamista ja jatkohoitoon ohjausta. Huolen heräämiseen vaikuttivat mm. toistuvat perumattomat poisjäännit, klininen hoidon tarve, sekä esitietojen perusteella suun terveydellinen riskikäyttäytyminen. Osa huolesta on monisyisempää mm. lastensuojeluilmoituksia tehtiin 12, osa vain suun terveyttä koskettavaa. Systemaattisen tunnistamisen ja puheeksi oton kautta lisätään asiakkaan sitouttamista, yksilöllistä ennaltaehkäisevää työtä. "Omahoidon vastaanotto", jota pyörittivät suuhygienisti ja hammashoitaja, vastasi huolilasten omahoidon ohjauksesta, läheteistä, selvittelypyynnöistä ja moniammatillisen tiimin kokoamisesta. Kaikki anestesiahammashoitoa tarvitsevat kulkevat omahoidon vastaanoton kautta. Nuoret, heidän

vanhempiensa ja suun terveydenhuollon henkilöstö ovat kokeneet mallin tehokkaaksi ja toimivaksi. Toimintamalli on herättänyt myös valtakunnallista kiinnostusta.

Asiakaspalvelua parannettiin ottamalla käyttöön OSCC puhelinpalvelujärjestelmä. Päivystystä tarvitsevat potilaat palveillaan ensin, kiireettömille potilaille tarvittaessa soitetaan takaisin. Vuoden alusta lähtien potilastiedot siirtyivät Kanta arkistoon.

Matalan kynnyksen palveluina TerveKuopio kioskissa pidettiin neljä suun terveyden teemapäivää. Uutena toimintana maahanmuuttajille pidettiin suun terveysvalistuksesta ja terveystilaisuuksista kertovia tilaisuuksia, joissa kerrottiin mm. vanhempien vastuusta lasten hampaiden kotihoidossa. Varhaiskasvatuksen ravitsemustyöryhmän kanssa muistutettiin päiväkoteja ja esikouluja suosituksista, jossa painotetaan terveellisiä ja hammasystävällisiä ruokailutapoja.

Nilsin uudet hammashoitolan tilat kahdelle hammaslääkärille ja suuhygienistille otettiin vuoden alussa käyttöön. Uusittu panoramakuvauslaite palvelee Nilsin ja Juankosken väestön tarpeita. Röntgenologiaan erikoistuva hammaslääkäri lausuu merkittävän osan suun terveydenhuollossa röntgenkuvistakuvista, mikä parantaa laatua ja mahdollistaa konsultaatioavun muille hammaslääkäreille.

Suun terveydenhuollon esimiestä työtä vahvistettiin kahdella vastaavalla hammaslääkärillä, jotka tekevät hallintotyötä 65% työajastaan. Vuoden lopulla hammashoitolat ja niiden henkilöstö jaettiin vastaavien hammaslääkäreiden ja palveluesimiesten kesken siten, että he muodostavat perushoidosta ja henkilöstöhallinnosta vastaavan työparin. Järjestelyllä parannetaan henkilöstön työhyvinvointia, varmistetaan toimivat sijaissäädöt ja toiminnan sujuminen.

Ikääntyvän väestön palvelutarve kasvaa kaiken aikaa, samalla hoitoisuus ja annettavat hoidot vaikeutuvat. Väestön ja lääkäreiden tietoisuus kroonisten suutulehdusten aiheuttamasta yleisterveydellisistä haitoista on lisääntynyt, mikä on erittäin hyvä asia. Tämä näkyy lisääntyneenä leikkaukseen menevän potilaan tutkimus ja saneeraustarpeena, mistä suun terveydenhuollon on vaikea suoriutua annetussa aikaikkunassa.

Terveydenhoito

Terveydenhoidon palveluissa toiminta on toteutunut vuosittain hyväksytyjen toimintaohjelmien- ja suunnitelmien mukaisesti. Lapsiperheisiin kohdistuvien palvelujen osalta toimintoja on kehitetty kansallisen LAPE –muutosohjelman ja ODA-hankkeen tavoitteiden mukaisesti.

Kouluterveydenhuollossa pilotoitiin 3X10D-elämänlaatumittaria ja huolen tunnistamisen monitoimijaisen toimintamallin kehittämistyö jatkuu yhdessä eri lapsiperhepalvelujen toimijoiden kanssa.

Lisätukea on tarjottu sitä tarvitseville hyödyntämällä esim. avovastaanottoja, neuvolan ja perhetyön yhteisiä kotikäyntejä sekä kehitetty palautteen myötä puhelinpalvelua.

Maksuton raskauden ehkäisy alle 25-vuotiaiden osalta: vastaanottoaikojen kysyntä ja puhelinpalvelutyö kasvoi opiskeluterveydenhuollossa ja seksuaaliterveysneuvolassa merkittävästi. Muiden vastaanottoaikojen saataavuus ajoittain heikentyi, kun henkilöstölisäystä ei ole ollut.

Ravitsemussuunnittelupalveluiden kysyntä on lisääntynyt ja lähetemäärä kasvanut, jonka vuoksi asiakasjonot pidentyivät.

Opiskeluterveydenhuollon (Sakky, toinen aste) toimimattomat työtilat (Alavassa) ja huono sisäilma on aiheuttanut sairauspoissaoloja sekä asetuksenmukaisten palvelujen viivästymistä.

Kuntoutus

Lasten ja nuorten kuntoutus

Puheterapiapalveluissa oli n. 40 % htv vaje, joka on vaikuttanut palvelujen viivästymiseen. Puheterapia-palveluja on ostettu, johon on vaikuttaneet myös tarjonnan määrä ja laatu.

Lasten toimintarapiapalveluja vahvistettiin yhdellä määräämällä terapeutilla.

Aikuisten kuntoutus

Aikuisten kuntoutuspalveluissa toiminta on tapahtunut hoitotakuun rajoissa. Pääterveysaseman tilankäyttö alkaa olla maksimissaan ja toiminnan tehostaminen vaatisi lisätilaa. Suoravastanottoa pääterveysasemalla ei olla saatu laajennettua, koska asiakkaiden ohjautuminen sinne ei ole lisääntynyt toivotulla tavalla. Erityisneuvolasta tulevat asiakastarpeet vaativat aikaisempaa enemmän kuntoutuksen työpanosta.

Kotikuntoutuksessa ARVI-toimintamallia on valmisteltu yhteisessä projektityöryhmässä sekä suunniteltu em. toimintamallin vaatimuksia kotikuntoutuksen sisältöön ja resursseihin. Kotikuntoutuksessa tehtiin päätös Hiikka- toiminnanohjausjärjestelmän kokeilusta ja käyttöönotosta. Muina uusina avauksina saatettiin loppuun kotikuntoutuksen ja apuvälinetiimin yhteinen Effector Mobile- kokeilu, jonka myötä yhteistyössä toimittajan kanssa ohjelmisto kehittyi käyttövalmiiksi. Apuvälinepalveluissa sisäistä yhteistyötä kehitettiin mm. ottamalla käyttöön suojattu e-lomake apuvälineyhteydenottoihin. Sairaalakuntoutuksessa hetkellisistä henkilöstövajeista ja -vaihdoksista johtuen tarve mm. perehdytykseen lisääntyi. Etätoimipisteissä oli normaalia enemmän henkilövaihdoksia.

Työilmapiiriin liittyviä asioita selviteltiin vuoden aikana useammassa tiimissä ja työhyvinvointiin sekä työssä jaksamiseen kiinnitettiin erityistä huomioita. Mm. sen seuraamiseksi kuntoutuksessa jatkettiin viikoittaisten henkilöstön Survey Pal- kyselyiden tekemistä ja käsittelyä tiimeittäin. CAF-arvioon perustuen kehittämiskohdeksi vuodelle 2018 valittiin prosessien ja henkilöstön kehittäminen.

Sisäilmaongelmia on selvitelty ja korjattu monessa kuntoutuksen toimintayksikössä. Sisäilmaongelmista johtuvien työrajoitteiden vuoksi useampia työntekijöitä on jouduttu sijoittamaan poikkeavasti työyksikön ulkopuolisiin tiloihin.

Hallittavana riskinä aikuisten kuntoutuspalveluissa on henkilöstön pysyvyys, työkyky ja riittävän laaja-alainen osaaminen, jolla pystytään varmistamaan tarveperusteinen lääkinnällinen kuntoutus ja apuvälineet.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Vastaanottopalvelut

Talouden osalta henkilöstömenot pysyivät annetussa budjetissa. Lääkekustannukset nousivat hieman, mikä johtunee korvaushoitopotilaiden määrän lisääntymisestä loppuvuodesta 2018. Korvaushoitopotilaita siirrettiin erikoissairaanhoidosta avohoitoon ja heidän hoitonsa on keskitetty koilliseen tiimiin pääterveysasemalla. Myös hoitotarvikkeiden osalta budjetti ylittyi n. 0,632 M€. Tätä selittää osaltaan diabeteksen hoidon tehostuminen ja glukosisensoreiden käyttöönottojen yleistymisen uusien hoitokäytäntöjen mukaan.

Suun terveydenhuolto

Toimintatuotot ylittyivät asiakasmaksun alennuksesta (-1,22 %) huolimatta.

Henkilöstön poissaolojen määrä väheni -0,3 pv/htv, mutta asetettuun tavoitteeseen 0,7 pv/htv ei päästy mm. yksittäisten koko vuoden kestäneiden poissaolojen vuoksi.

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Terveydenhoito

Talousarviossa noudatettiin käyttösuunnitelmaa, jossa onnistuttiin hyvin.

Käyttösuunnitelman sisäisiä poikkeamia:

Varhaisraskauden ultraäänilaitte hankittiin (investointirahoista)

Muita suunnittelemtomia kaluste- ja hoitoväline, sekä puhelinhankintoja oli suunniteltua enemmän.

Maksuton raskauden ehkäisy alle 25-vuotiaiden osalta ylitti käyttösuunnitelmavarauksen n. 0,286 M€.

Kuntoutus

Lasten ja nuorten kuntoutus

Ostopalvelujen tarve kasvoi: puheterapia, toimintaterapia ja neuropsykologinen kuntoutus -> talousarvio näiden osalta ylittyi.

Toimintaterapeutin määräaikainen sijaisuus (1.1.-31.12.2018) lasten kuntoutus- ja terapiapalvelujen turvaamiseksi.

Aikuisten kuntoutus

Lääkinnällisten apuvälineiden hankinnat, huollot ja kuljetukset lisääntyivät selvästi edellisestä vuodesta ja talousarvion em. osalta ylittyi. ICT-kustannustasoa nostivat vanhan konekannan uusiminen ja Windows 10-järjestelmän aiheuttama uusintatarve. Toiminta on ollut kokonaisuudessaan talousarvion mukaista ja poikkeamat on katettu osaprosessin sisällä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Vastaanottopalvelut

Sisäinen valvonta toteutui suunnitellusti ja puutteita ei ole havaittu.

Suun terveydenhuolto

Sisäinen valvonta toteutui muilta osin, mutta kehityskeskusteluja kuluneena vuonna ei pidetty. Yksilöllisen tarpeen mukaan henkilöstöllä on aina mahdollisuus varata aikaa esimiehiltä keskustelua varten. Koko henkilöstön kehityskeskustelut ovat toteutuneet 3-4 vuoden välein. Hallinnon vahvistuttua tilanteeseen saadaan muutos.

Suun terveydenhuollon hallinto on ollut matala, selkeää kuormittuneisuutta on havaittu. Ylihammaslääkärille nimettiin vakinainen sijainen vuosilomien ja muiden poissaolojen ajaksi. Lisäksi hallintoa vahvistettiin kahdella osa-aikaisella vastaavalla hammaslääkärillä.

Terveydenhoito

Sisäinen valvonta on tehty ja raportoitu sovitusti.

Kuntoutus

Talouden ja tuotannon seurantatieto muihin kaupunkeihin verrattuna ei toteudu, yhteinen raportointitieto toiminnasta ja luotettavista kustannuksista puuttuu. Puutteellisia asiakastiedon kirjauksia havaittu satunnaisesti ja toimintaa korjattu. Vuoden 2018 osalta kehityskeskustelut ovat osin kesken. GDPR:n toteutumista ja D360-arkistointikäytänteitä edistetään parhaillaan yhdessä tietosuoja-asiantuntijan ja – valtuutetun kanssa. Sote-lainsäädäntövalmistelun kehitystä seurataan ja henkilöstöä tiedotetaan tarpeen mukaan.

Perusturvan ja terveydenhuollon
palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Avainprosessi: **Avohoidon palvelut**

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TOT 2017	TA 2018	TOT 2018
Vastaanottopalvelut	Vastaanottokäynnit, oma toiminta yhteensä (lääkärit+hoitajat)	196 888	198 500	208 489
	Lääkärikäynnit, oma toiminta yhteensä	119 244	120 500	116 318
	Hoitajakäynnit, oma toiminta yhteensä	77 644	78 000	92 171
Aluevastaanotto	Lääkärikäynnit aluevastaanotolla	102 734	104 000	98 659
	Lääkärin puhelinkonsultaatiot	41 958	40 000	42 756
	Hoitohenkilöstökäynnit aluevastaanotoilla	74 205	74 500	87 494
	Puhelinkonsultaatiot	56 481	54 000	55 654
	Asiakkaiden lukumäärä aluevastaanotoilla	71 772	85 000	
Ilta- ja viikonloppupäivisyys	Lääkärikäynnit KUIVO+JUIVO	16 510	16 500	17 659
	Hoitohenkilöstökäynnit KUIVO+JUIVO	3 439	3 500	4 677
	Asiakkaiden lukumäärä KUIVO+ JUIVO	16 325	17 000	15 659
Suun terveydenhuollon palvelut	Käyntien lukumäärä	137 002	124 500	167 861
	Asiakkaiden lukumäärä	57 176	52 000	51 210
Terveydenhoitopalvelut	Käyntien lukumäärä yhteensä	163 146	145 850	160 138
	Äitiysneuvolan käynnit	27 179	20 000	25 283
	josta lääkärikäynnit	5 986	4 500	4 337
	josta terveydenhoitajakäynnit	21 193	15 500	20 946
	terveydenhoitajan ohjaus puhelimessa	6 478	8 000	7 248
	Lastenneuvola käynnit	39 958	35 200	40 960
	josta lääkärikäynnit	8 301	8 200	8 454
	josta terveydenhoitajakäynnit	31 657	27 000	32 506
	terveydenhoitajan ohjaus puhelimessa	4 600	3 100	5 215
	Kouluterveydenhuollon käynnit	47 103	37 200	41 371
	josta lääkärikäynnit	6 961	5 500	5 007
	josta terveydenhoitajakäynnit	40 142	31 700	36 364
	Opiskeluterveydenhuollon käynnit	28 418	28 000	29 615
	josta lääkärikäynnit	5 276	7 500	4 634
	josta terveydenhoitajakäynnit	23 142	20 500	24 981
	Muut terveydenhoitokäynnit yhteensä	12 566	18 000	14 381
	josta papa seulontakäynnit	2 856	4 200	3 076
	josta seksuaaliterveysneuvolan käynnit	4 858	5 000	6 347
	josta tarttuvien tautien- ja rokotuskäynnit	4 852	8 800	4 958
	Ravitsemussuunnittelukäynnit	1 129	950	1 336
	Lasten poliklinikkakäynnit	6 793	6 500	7 192
	Sihti nuorten vastaanottokäynnit *)			
	Asiakkaiden lukumäärä	42 230	43 410	43 785
	Äitiysneuvolan asiakkaat	3 184	2 800	3 163
	Lastenneuvola asiakkaat	11 753	8 650	13 145
	Kouluterveydenhuollon asiakkaat	10 477	11 000	12 775
	Opiskeluterveydenhuollon asiakkaat	10 826	13 000	7 818
	Sihti asiakkaat *)			
	Muut terveydenhoidon palvelujen asiakkaat	5 990	7 960	6 884
	josta seksuaaliterveysneuvolassa	2 631	2 500	3 045
	josta ravitsemussuunnittelu	671	560	820
	josta tarttuvien tautien vastaanotolla	1 254	2 200	1 516
	josta rokotusvastaanotolla	1 434	2 700	1 503

*) Sihti toiminta siirtynyt Nuorten mielenterveyspalveluun (tot 2017 vertaistettu)

Perusturvan ja terveydenhuollon
palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TOT 2017	TA 2018	TOT 2018
Kuntoutuspalvelut	Käyntien lukumäärä	59 121	62 780	53 052
	Fysioterapiakäynnit	31 716	32 580	29 035
	josta lapset ja nuoret	1 600	1 580	
	josta aikuiset	30 116	31 000	29 035
	Fysioterapeutin ohjaus puhelinkontakteissa	1 816	1 800	1 735
	josta lapset ja nuoret	90		
	josta aikuiset	1 726	1 800	1 735
	Fysioterapian matalankynnyksen palvelukäynnit/Terve Kuopio- kiosk	2 104	2 000	1 787
	Muut matalan kynnyksen palvelukäynnit/Terve Kuopio kiosk	9 440	7 500	7 011
	Toimintaterapiakäynnit	3 513	3 950	1 912
	josta lapset ja nuoret	1 553	1 550	
	josta aikuiset	1 960	2 400	1 912
	Toimintaterapeutin ohjaus puhelinkontakteissa	497	300	244
	josta lapset ja nuoret	180		
	josta aikuiset	317	300	244
	Puheterapiakäynnit terveydenhoitoyksikössä	3 310	3 500	
	Puheterapeutin ohjaus puhelinkontakteissa terveydenhoitoyksikössä	613	650	
	Muut käynnit	9 038	9 000	8 413
	Kuntoutusohjaus puhelinkontakteissa	1 776	1 500	2 915
	Asiakkaiden lukumäärä	26 867	27 150	22 821
	Fysioterapian asiakkaat	5 688	6 380	5 455
	josta lapset ja nuoret	452	380	
	josta aikuiset	5 236	6 000	5 455
	Fysioterapeutin puhelinohjausasiakkaat	1 219	1 400	1 279
	Fysioterapian matalankynnyksen palvelun asiakkaat/ Terve Kuopio kiosk	1 810	1 800	1 598
	Toimintaterapian asiakkaat	614	730	
	josta lapset ja nuoret	248	230	
	josta aikuiset	366	500	439
	Toimintaterapeutin puhelinohjausasiakkaat	324	190	145
	Puheterapian asiakkaat terveydenhoitoyksikössä	772	750	
	Puheterapeutin puhelinohjausasiakkaat terveydenhoitoyksikössä	438	400	
	Matalankynnyksen palvelun asiakkaat/ Terve Kuopio kiosk	7 552	7 000	5 534
	Muut asiakkaat	6 956	7 200	6 402
	Kuntoutusohjausasiakkaat puhelinkontakteissa	1 494	1 300	2 408

Perusturvan ja terveydenhuollon
palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TOT 2017	TA 2018	TOT 2018
Kuvantamispalvelut	Oma toiminta	26 578		25 539
	Natiiviröntgentutkimukset	14 627		13 819
	Ultraäänitutkimukset	5 902		5 726
	Mammografiatutkimukset	787		722
	Ortopantomografiatutkimukset	5 262		5 272
	Asiakkaiden lukumäärä	17 595		17 271
Henkilöstömittarit		TOT 2017	TA 2018	TOT 2018
Vastaanottopalvelut	Kokonaistyöaika	219,3	226,0	223,7
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	19,4	17,5	21,3
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	0,3	0,0	0,2
Suun terveydenhuolto	Kokonaistyöaika	135,5	130,0	137,0
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	18,0	16,2	16,4
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	0,8	0,0	1,4
Terveydenhoitopalvelut	Kokonaistyöaika	107,2 *)	109	104,8
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	15,4	12,8	16,7
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	0,2	0,0	0,0
Kuntoutuspalvelut	Kokonaistyöaika	67,0	72,4	68,2
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	11,7	10,8	17,4
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	0,0	0,0	0,1
Avohoidon palvelut	Kokonaistyöaika (htv)	529,0	537,4	533,8
	Sairauspoissaolot kalenteripv/htv	17,3	15,7	18,6
	Tapaturmapoissaolot kalenteripv/htv	0,2	0,0	0,5

*) Sihti toiminnan siirtyminen terveydenhoidosta nuorten mielenterveyspalveluun 5 htv

TP2018 vaiheessa on otettu käyttöön Visman htp-keruu, jossa henkilötöyvuodet kerätään organisaatietietojen mukaan ja henkilötöyvuosiin on laskettu aiempaa tarkemmin mm. pätkätyö. Ed. mainituista syistä johtuen aikaisempien vuosien tiedot on ilmoitettu Visman henkilötöyvuosi-keruun mukaisesti ja ne poikkeavat aiemmin julkaistuista talousarvio-, käyttösuunnitelma- ja tilinpäätöstiedoista.

2.4 Sairaalapalvelut

Kuntoutusjohtaja Mikko Korhosen katsaus ajalta 1.1. – 31.12.2018

Toiminta

Potilasvirtaus on jäänyt jälkeen edellisestä vuodesta, sillä merkittävä määrä sairaansijoista on ollut tehostetun asumispalvelun paikkaa odottavien käytössä. Mikäli asumispalvelut ja kotihoito eivät pysty vastaamaan ole-massa olevaan palveluntarpeeseen, asiakkaita siirtyy epätarkoituksenmukaisesti sosiaalisin syin terveyden-huollon/sairaalan palveluihin. Vuoden 2019 aikana palvelurakenteen muutos jatkuu, ja yhteisenä tavoitteena on, että sairaalaosastot kohdennetaan vain sairaanhoidolliseen lyhytaikaishoittoon ja siihen liittyvään kuntou-tukseen. Tavoitteeksi on asetettu, että 60 % asiakkaista ohjautuu palveluntarpeen muuttuessa tuettuihin pal-veluihin suoraan aikaisemmasta asumismuodosta, ja että tehostetun asumispaikan odottajat keskitettäisiin Puijonlaakson kriisipaikoille ja lyhytaikaisasumisen paikoille.

Harjulan ja Karttulan hoitajakutsu-henkilöturvajärjestelmät on saatu tuotantotoimintaan. Karttulan järjestelmä jouduttiin käyttöönottamaan kiireellisenä vanhan järjestelmän rikkouduttua.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Toiminta pysyi talousarvion mukaisena.

Toimintatuotot toteutuivat 103%, sillä pitkäaikaishoidon maksupäätökset tehtiin yli 3 kk osastolla asumispalve-lupaikkaa odottavista kattavammin, yksittäisiä maksusitoumuspotilaita hoidettiin saattohoidon tukiyksikössä ja erikostuvien lääkäreiden koulutuskorvaukset ylittivät arvioidun.

Toimintakulut ylittivät budjetoidun 0,36%. Potilasaineiston vaikeutuminen näkyi hoitotarvikekustannuksissa sekä henkilöstömenoissa ja vierihoitoa vaativien potilaiden aiheuttamassa henkilöstön sijaistarpeissa. Apuvä-lineitä ja potilaskäytössä olevia parvekekalustoja jouduttiin uusimaan. ICT-palveluiden kustannukset ylittivät määrärahavarausten. Kustannusten keskinäistä jakaumaa korjataan vuoden 2019 budjettiin määrärahanva-rausten sisällä.

Asiakaspalveluiden ostot ulkopaikkakuntien osastoilta ovat lisääntyneet seurausvaikutuksena asumispaikkaa odottavien määrään osastoilla. Laskennallisesti kuopiolaisten jatkuvassa käytössä oli ulkopaikkakunnilla 10,9 sairaansijaa. Tähän kohdennettu määrärahavaraus (540 000) € ylittyi.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Sisäisessä valvonnassa käytettiin palvelualueen yhtenäistä seurantalomaketta. Tavoitteeseen ostopalvelui-den vähenemiseen/ poistumiseen ei päästy. Osastohoidon ostoja ulkopaikkakunnilta ja siirtoviivemaksujen kehittymistä KYSissä seurattiin.

Kaupungin uutta strategiaa on jalkautettu sairaalapalveluihin vuosille 2018-2019 päivitetyn toimintasuunnitel-man mukaisesti. Asiakirjaan on kirjattu sairaalapalveluiden strategiset, ikäihmisten palveluihin painottuvat pää-määrät sekä avattu toiminta asiakkaan näkökulmasta. Toimintaa kehitetään yhteisen itsearviointimallin (CAF)-mukaisesti sekä työntekijöitä osallistaen että potilailta kerättyä palautetta hyödyntäen. Sairaalapalvelut valmis-tautuvat osastopalveluiden osalta ulkoiseen CAF-laadunarviointiin.

Henkilötietojärjestelmien GDPR-arvioinnit on tarkistettu kaupungin ohjeiden mukaisesti. Tämä edellyttää kui-tenkin jatkuvaa arviointia.

Sairaalapalvelut ovat seuranneet sivusta maakunta-sote-valmistelutyötä, sillä valmistelua ei ole vielä konkre-tisoitunut koskemaan yksityiskohtaisia toimintoja kuten osastohoitoa tai erikoissairaanhoidon poliklinikkatyötä.

Perusturvan ja terveydenhuollon
palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Avainprosessi: **Sairaalapalvelut**

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TOT 2017	TA 2018	TOT 2018
Poliklinikka	Käynnit lääkäriillä	6 708	6 800	6 225
	Ensikäyntien osuus lääkäriillä käynneistä %	39	39	42
	Käynnit hoitajalla	7 152	6 000	8 176
	Ensikäyntien osuus hoitajalla käynneistä %	30	27	33
	Asiakkaiden lukumäärä (eri sotu)	6 151	5 800	6 105
Osastohoito	Asiakaspaikkojen lukumäärä, omat sairaansijat	194	194	194
	Hoitopäivät, oma osastohoito	66 184	68 000	67 117
	Osastojen kuormitus %	93	96	95
	Hoitojakson pituus, keskiarvo (vrk)	18	12	20
	Hoitopäivät, ostetut lyhytaikais- ja kuntoutus osastohoidon hoitopäivät	2 858	1 800	3 979
	Ostetut hoitojakson pituus, keskiarvo (vrk)	9	8	8
	Ostettu osastohoito, asiakkaiden lkm	327	200	526
	Asiakkaiden lukumäärä (=hoidetut/oma)	3 201	2 400	3 076
Osasto ja poliklinikka	Ostetut asiakaspalvelut ja konsultaatiot **)	4 069	2 500	3 400
Kotiutusyksikkö	Hoitopäivät	8 544 *)		
	Asiakkaiden lukumäärä	758 *)		
	Hoitojakson pituus, keskiarvo (vrk)	9 *)		
Kotisairaala	Kotisairaalahoitopäivät	1 650 *)		
	Kotisairaala asiakkaiden lukumäärä	167 *)		
	Kotisairaalahajakson pituus, keskiarvo (vrk)	9 *)		
Henkilöstömittarit		TOT 2017	TA 2018	TOT 2018
Poliklinikkapalvelut	Kokonaistyöaika	10,0	10,0	9,8
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	4,8	4,2	5,4
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	0,0	0,0	0,0
Osastohoito	Kokonaistyöaika	215,4	211,6	218,2
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	20,3	18,6	19,8
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	0,3	0,0	0,7
Kotiutusyksikkö	Kokonaistyöaika	10,3 *)		
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	27,5 *)		
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	0,6 *)		
Sairaalapalveluiden tukipalvelut	Kokonaistyöaika	18,5	19,0	20,2
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	18,8	16,6	9,7
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	0,0	0,0	0,0
Sairaalapalvelut	Kokonaistyöaika (htv)	254,2	240,6	248,2
	Sairauspoissaolot kalenteripv/htv	19,8	17,8	18,5
	Tapaturmapoissaolot kalenteripv/htv	0,3	0,0	0,6

*) Kotiutuspalvelut siirtynyt perustuvan vanhusten hoivapalvelujen palveluprosessiin

**) sis. silmänpohjakuvaukset

TP2018 vaiheessa on otettu käyttöön Visman htp-keruu, jossa henkilötövuodet kerätään organisaatietietojen mukaan ja henkilötövuosiin on laskettu aiempaa tarkemmin mm. pätkätyö. Ed. mainituista syistä johtuen aikaisempien vuosien tiedot on ilmoitettu Visman henkilötövuosi-keruun mukaisesti ja ne poikkeavat aiemmin julkaistuista talousarvio-, käyttösuunnitelma- ja tilinpäätöstiedoista.

2.5 Mielenterveys- ja päihdepalvelut

Terveysjohtajan katsaus ajalta 1.1. – 31.12.2018

Toiminta

Lasten- ja nuorten mielenterveyspalvelut, Perheneuvola ja SIHTI

Perheneuvolan, SIHTI Nuorten vastaanoton sekä Lasten ja nuorten mielenterveysyksiköiden asiakas- sekä käyntilukutavoitteet saavutettiin.

Perheneuvolassa yhteydenottojen määrä pysyi korkeana koko vuoden ajan. Jonossa oli enimmillään noin sata asiakasta ja odotusaika pisimmillään 4kk.

SIHTI Nuorten vastaanotto ruuhkautui useita kertoja vuoden aikana, jolloin ensiajat venyivät yli kuuden viikon päähän.

Lasten mielenterveysyksikössä hoitotakuu toteutui muutamaa lasta lukuun ottamatta, mutta nuorten mielenterveysyksikössä hoitotakuu ylittyi 89 nuoren kohdalla.

Perheneuvolaan palkattiin 6/18 lisätyöpari, sosiaalityöntekijä ja psykologi, lisääntyneen asiakasmäärän vuoksi. Perheneuvolassa aloitettiin asiakasprosessien kehittäminen, työ jatkuu vuoden 2019 puolella.

Kaikkien yksiköiden osalta on ollut rekrytointiongelmia mm. sisäilmaongelmien sekä työtilojen puuttumisen vuoksi.

Aikuisten mielenterveys- ja päihdepalvelut

Kuopion psykiatrian keskus on tuottanut psykiatrisen avohoidon palveluja toimintasuunnitelman mukaisesti. Kuopion psykiatrian keskuksen lähetemäärä oli v.2018 samalla tasolla kuin edellisenä vuonna, missä on lisäystä n. 20 % vuoteen 2016. v. 2018 lähetteitä tuli yhteensä 1971 ja se ylittää tavoitteeksi asetetun tason. Erityisesti nuorten aikuisten lähetemäärässä on lisäystä. Myös terveyskeskuksen vastaanottotiimien yhteydessä työskentelevien psykiatristen sairaanhoitajien potilas- ja käyntimäärät lisääntyivät edellisestä vuodesta. Hoitotakuu on toistaiseksi toteutunut. Tehostetun avohoidon työryhmän toiminta on turvannut akuuttihoidon toteutumisen ja viikonloppuisin tarvittavan hoidollisen tuen.

Loppuvuonna 2018 Kuopion psykiatrian keskuksen psykiatrinen sairaanhoitaja aloitti työskentelyn poliisin moniammatillisessa Ankkuri-työryhmässä tarjoten nuorille matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalveluja.

Mielenterveyspalvelujen kysynnän kasvu vaatii palvelujen toiminnan, resursoinnin ja sen oikean kohdentamisen jatkuvaa arviointia

Toimintaa on tehostettu osallistumalla LEAN-kehittämiseen, ePsykiatria- projektiin ja KYS:n psykiatrian poliklinikkatoiminnan kehittämishankkeeseen. Tähän liittyvät muutokset toiminnassa tulevat voimaan vuoden 2019 alusta, jolloin esim. aikuispsykiatrian lähetekäsittely keskitetään.

Kuopion psykiatrian keskuksen Kotkankallionkadulta sijainneet toiminnot ovat siirtyivät alkuvuoden 2018 aikana kokonaisuudessaan Viestikatu 1-3 kiinteistössä sijaitseviin tiloihin. Psykiatristen osasto- ja avohoitopalvelujen keskittämisen mahdollistavan uuden psykiatria-talon suunnittelu on käynnistynyt.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Lasten- ja nuorten mielenterveyspalvelut, Perheneuvola ja SIHTI

Perheneuvola, SIHTI Nuorten vastaanotto ja Lasten ja Nuorten mielenterveysyksiköt pysyivät talousarviossa..

Aikuisten mielenterveys- ja päihdepalvelut

Päihdepalvelujen ostoon käytetty raha lisääntyi, koska uusia korvaushoitopotilaita on siirtynyt sovitusti KYS:n päihdepsykiatrian poliklinikalta Kuopion päihdepalvelusäätiölle. Näiden 24 korvaushoitopotilaiden kustannus on n. 0,526 M€. Oman toiminnan osalta talousarvio toteutui suunnitellusti.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä seurattiin Sisäisen valvonnan seuranta- ja arviointilomakkeella. Ohjeita on noudatettu ja riskit arvioitu.

Perusturvan ja terveydenhuollon
palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Avainprosessi: **Mielenterveys- ja päihdepalvelut**

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TOT 2017	TA 2018	TOT 2018
Lasten mielenterveyspalvelut	Käyntien lukumäärä	2 150	1 800	2 361
	Asiakkaiden lukumäärä	243	170	183
	Perheneuvolan käyntien lukumäärä	3 662	2 800	4 172
	Perheneuvolan asiakkaiden lukumäärä	584	400	534
Nuorten mielenterveyspalvelut	Käyntien lukumäärä	3 316	2 000	3 690
	Asiakkaiden lukumäärä	385	160	278
	Sihti nuorten vastaanottokäynnit	2 022	2 860	2 193
	josta lääkärikäynnit	236	400	223
	josta muut käynnit	1 424	2 100	1 970
	Sihti asiakkaat	362	360	383
Aikuisten mielenterveyspalvelut	Käyntien lukumäärä	40 481	41 000	40 872
	Tukiporras, kuntoutuspäivät	1 091	1 100	991
	Asiakkaiden lukumäärä	2 842	2 500	2 941
	Tukiporras, viikkokuntoutusyksikkö	38	45	46
Henkilöstömittarit		TOT 2017	TA 2018	TOT 2018
Lasten mielenterveyspalvelut (sis. Perheneuvolan)	Kokonaistyöaika	19,5	15,0	21,3
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	14,7	13,6	8,1
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	0,0	0,0	0,0
Nuorten mielenterveyspalvelut	Kokonaistyöaika	5,1	8,0	9,6 *)
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	9,2	4,9	24,7
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	0,0	0,0	0,0
Aikuisten mielenterveyspalvelut	Kokonaistyöaika	52,5	56,0	49,0
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	17,7	19,3	9,4
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	0,1	0,0	0,6
Mielenterveyspalveluiden tukipalvelut	Kokonaistyöaika	2,0	3,0	1,9
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	17,7	1,0	24,9
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	0,0	0,0	0,0
Mielenterveys- ja päihdepalvelut	Kokonaistyöaika (htv)	79,1	82,0	81,9
	Sairauspoissaolot kalenteripv/htv	18,8	17,6	11,2
	Tapaturmapoissaolot kalenteripv/htv	0,1	0,0	0,4

*) Sihti toiminnan siirtyminen terveydenhoidosta nuorten mielenterveyspalveluun 5 htv

TP2018 vaiheessa on otettu käyttöön Visman htp-keruu, jossa henkilötyövuodet kerätään organisaatietietojen mukaan ja henkilötyövuosiin on laskettu aiempaa tarkemmin mm. pätkätyö. Ed. mainituista syistä johtuen aikaisempien vuosien tiedot on ilmoitettu Visman henkilötyövuosi-keruun mukaisesti ja ne poikkeavat aiemmin julkaistuista talousarvio-, käyttösuunnitelma- ja tilinpäätöstiedoista.

2.6 Erikoissairaanhoito

Vs. terveysjohtaja Pertti Lipposen katsaus ajalta 1.1. – 31.12.2018

Toiminta

Kuopio hankkii erikoissairaanhoidon palvelut pääasiassa Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriltä (PSSHP). Potilaat ohjautuvat erikoissairaanhoitoon lääkärin läheteellä eri yksiköistä. Erikoissairaanhoito tekee kiireellisyys- ja hoidon tarpeen arvioinnin läheteen perusteella. Terveystarvelain mukaan hoidon tarpeen arviointi on aloitettava kolmen viikon kuluessa siitä, kun lähete on saapunut erikoissairaanhoitoon, tarvittavat tutkimukset tulee aloittaa kolmen kuukauden sisällä ja varsinaiseen hoitoon on päästävä kuudessa kuukaudessa. Kiireellinen sairaanhoito annetaan ilman lähetettä.

KYS:n kuntakortin mukaan (1.2.2019) tammi-joulukuussa 2018 kuopiolaisten läheteet KYS:iin vähenivät 1,2 %, päivystysläheteet 6,1 %. Poliklinikkakäynnit lisääntyivät 1,7 % ja hoitopäivissä tapahtui 0,2 % vähennys. Läheteiden kokonaislukumäärän perusteella arvioituna Kuopion kaupungin oman toiminnan osuus on alle 50 % KYS:n käytöstä. Hoitopalvelujen laskutus on kuntakortin mukaan ollut noin 3,5 % yli talousarvion. Jatkohoitopaikkaa odottavien laskutus 0,474 M€ kasvoi 53,7 % (0,166 M€) verrattuna vuoteen 2017.

Kuopion erikoissairaanhoidon ikävakioidut kustannukset olivat suurten kaupunkien vuoden 2017 vertailussa korkeimmat (1.388 €/asukas), 11,7 % mediaania suuremmat. Vastaavasti perusterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset olivat vertailukuntien neljänneksi pienimmät (1.101 €/asukas), 0,1 % mediaania pienemmät.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Erikoissairaanhoidon ostopalveluihin käytettiin kaikkiaan 168,7 M€, 1,5 % edellisvuotta enemmän. PSSHP:n erikoissairaanhoidon kokonaiskustannukset vuonna 2018 olivat 166,6 M€, mikä sisältää hoitopalvelutuotannon lisäksi ensihoidon järjestämisen (5,3 M€), Kuopion psykiatrian keskuksen palvelut (4,4 M€) ja hammaslääketieteen opetusklinikan (0,7 M€). Erikoissairaanhoidon alkuperäiseen talousarvioon varatut toimintakulut 164,6 M€ (5,7 % edellisvuotta enemmän) ylittyivät 2,0 M€ ja muutettuun talousarvioon toimintakulut alittuivat 0,7 M€.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Omassa toiminnassa ei ole ollut tunnistettuja riskejä. Muiden toimijoiden erikoissairaanhoidon käyttö ei ole ollut kaupungin hallinnassa.

Avainprosessi: **Erikoissairaanhoito / PSSHP**

Tuote tai palvelu	TP 2017	TA 2018 + TAMU	TOT 2018	Muutos € tp 17/18	Muutos % tp 17/18
Poliklinikkakäynnit	296 666		301 715	5 049	1,7
Hoitojaksot	20 449		18 294	-2 155	-10,5
Hoitopäivät	92 428		89 087	-3 341	-3,6
Lähetteet	48 797		48 207	-590	-1,2
-terveyskeskuksesta	25 885		26 147	262	1,0
-KYSin omasta yksiköstä	10 060		9 289	-771	-7,7
-yksityissektorilta	8 241		8 445	204	2,5
-työterveyshuollosta	3 160		2 905	-255	-8,1
Päivystyslähetteet	9 596		9 011	-585	-6,1
Siirtoviivepäivät	522		782	260	49,8
Laskutetut siirtoviivepäivät / €	308 669		474 398	165 729	53,7
PSSHP:n laskutus					
Hoitopalvelut / 1000 €	159 462	161 040	162 196	2 734	1,7
Ensihoito / 1000 €	4 790		5 324	534	11,1
Suun th opetuslinikka / 1000 €	743	1 025	710	-33	-4,4
KPK / 1000 €	4 556	4 418	4 418	-138	-3,0
Euroa/asukas	1 390	1 411	1 403	13	1,0
Kustannukset / 1 000 €					
Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri	164 022	164 596	166 614	2 592	1,6
Muut sairaalat	1 951	1 851	1 733	-218	-11,2
Muu esh	274	0	385	111	40,5
Yhteensä / 1 000 €	166 247	166 447	168 732	2 485	1,5
Toimintatuotot yhteensä / 1 000 €	331	200	801	470	142,0

2.7 Sisäisen valvonnan toteutuminen

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Hoitotakuun ja palveluun pääsyajan seuranta toimii, jolloin tilanteeseen on voitu reagoida nopeasti. Hoitotakuun ja palveluun pääsyn toteutumisesta informoidaan kuntalaisia kolme kertaa vuodessa, 30.4, 31.8 ja 31.12. Hoitoon pääsyä seurantaan ja SoTeDW tietovarantoa hyödynnetään kuukausittain ja tilastoja on hyödynnetty johtamisessa. Hoitoon pääsy on nuorten mielenterveyspalveluissa hoitotakuun aikana ylittynyt usean nuoren kohdalla viiveen ollessa muutamasta päivästä viikkoihin. Hoitoon pääsyn viivettä on ajoittain ollut lasten mielenterveyspalveluissa, puheterapiapalveluissa ja suun terveydenhuollossa. Hoitoon pääsyä hoitotakuu ajalla on turvattu lisätyöllä, ostopalveluilla ja tilapäisresursseja käyttäen.

Asiakas- ja potilasturvallisuudessa toimittiin suunnitelman mukaisesti. Lautakunnalle on asiakas- ja potilasturvallisuudesta raportoitu kaksi kertaa. HaiPron (potilasturvallisuutta vaarantavien raportointityökalu) käyttö, kirjaaminen ja raportointi ovat edistyneet. Palautteet käsitellään henkilöstön kanssa yksiköissä, kuukausikokouksissa, arviointiaineissa ja tarvittaessa on muutettu raportoinnin toimintatapaa. Palautetta on annettu myös lähettävälle organisaatiolle.

Valtuustoaloitteet on käsitelty lautakunnassa viivytyksettä. Viranhaltijapäätökset käsitellään lautakunnan kokouksissa kuukausittain.

Tavoitteiden toteutuminen ja tuloksellisuuden arviointi

Toimintaa arvioitiin vähintään kuukausitasolla ja toiminnan muutoksista raportoitiin. Talousarvion toteutumisesta, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta/poikkeamista on kerrottu osavuosi- ja toimintakertomuksessa. Toiminnallisia muutoksia on tehty tavoitteiden saavuttamiseksi. Tilastoinnin merkitystä on korostettu ja oikeellisuutta seurattiin. SoTeDW on käytössä ja sitä hyödynnetään. Kaikkea tarvittavaa tietoa ei ole AvoHilmasta tai SoTeDV:stä saatavilla. Data ei ole ollut vaadittua tasoa ja on jouduttu tietojen tallentamista ohjeistamaan.

Asiakasaikojen siirrot ja peruutukset vievät henkilökunnan aikaa asiakastyöltä. Päätöksien kirjaamisessa on ollut henkilövaihdoksista johtuvaa viivettä.

Terveydenhoidon palveluissa on työn tuottavuutta ja vaikuttavuutta arvioitu toimintavuoden aikana ja kehittämistyö jatkuu vielä vuoden 2019 aikana.

Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin (PSSHP) ja muiden erikoissairaanhoidon ostojen kustannuksissa on 1.2.2019 kuntaraportin mukaan ollut nousua 1,7 % (2.734.000 €) vuoden 2017 kustannuksiin. Lisäksi, jos PSSHP:n tulos 2018 on alijäämäinen, Kuopion osuus kustannuksista on noin 50 %. Siirtoviivemaksuissa on ollut vähenemistä vuosien 2010 – 2018 aikana. Terveyskeskussairaalalla on vaikeuksia ottaa jatkohoittoon erikoissairaanhoidosta tai omasta palvelusta tulleita potilaita, koska sairaalasta eritasoisiin asumisen palveluihin pääsy oli ruuhkautunut.

Jatkohoitopaikkaa terveyskeskuksen sairaalasta odottavien potilaiden määrä on kasvanut ja vaikuttanut asiakasmaksukattojen täyttymiseen ja maksutulojen ennakoitua suurempaan vajeeseen. Ulkopaikkakuntalaisten osastokäyttö on vähentynyt, mikä myös vähensi tuloja.

Laskujen tiliöinnin tarkkuuteen ja laskujen oikeellisuuteen on kiinnitetty huomiota ja laskutusviivettä on pyritty minimoimaan.

Hankkeiden hallinnointiin, määräraha- ja tuloarvion seurantaan on kiinnitetty huomiota.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinta sisältyy sisäiseen valvonnan suunnitelmaan, jonka perusturva- ja terveyslautakunta on hyväksynyt. Olennaisina riskeinä on palvelutarpeen ennakointi. Riskeinä on myös henkilöstöresurssien saatavuus ja suhde hoidon tarpeeseen. Henkilöstön tehtävien täytön ja määräaikaissuoraksien osalta toimittiin hallituksen ohjeiden mukaisesti. Hankintoihin liittyviä riskejä huomioidaan sopimuksissa ja ostopalvelujen seurannan avulla, reklamaatiot etenevät kilpailutetuissa hankinnoissa Sansia Oy:n kautta.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Tilikauden aikana ei ole todettu hankinnoissa, omaisuuden luovutuksessa tai käyttöarvossa menetyksiä, merkittäviä arvon alennuksia tai jouduttu korvausvastuuseen tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen.

Sopimustoiminta

Ostopalvelut ovat lähinnä asiantuntijapalveluiden ostoja. Palvelun tuottamista on seurattu ja reklamointi tapahtuu joko suoraan palvelun toimittajalla tai Sansia Oy:n kautta. Sopimuksien mukaisessa käyttöönotossa on ollut viivettä tai tavarantoimittaja ei ole pystynyt toimittamaan tarjouksen mukaista tuotetta. Hoitajakutsu- ja henkilöturvajärjestelmän käyttöönotto viivästyi ja tuotantokäyttöön siirtymisessä oli vaikeuksia.

Hankintapäätökset on kirjattu D360 – ohjelman sopimusrekisteriin, josta ne voidaan tarkistaa. Hankintaosaimista pienhankinnoissa on vahvistettu.

Oman toiminnan ja ostopalvelun suhdetta halutaan vahvistaa omana palveluna annettavien palveluiden suuntaan. Potilasmäärän kasvaessa ja henkilöstön rekrytointivaikeuksissa jouduttiin turvautumaan lisätyöhön tai ostopalveluun palvelutoiminnan turvaamiseksi.

Psykiatrisen laitoshoidon ostopalveluissa kotikuntalain (201/1994) ja sosiaalihuoltolain (710/1982, 1377/2010 ja 1378/2010) mukainen laskutus toteutui.

Oma arvio riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan nykytilasta ja kehittämistarpeista

Palvelualueiden päävastuulliset tilivelvolliset henkilöt ovat toteuttaneet sisäistä valvontaa lautakunnan päätöksen mukaisesti osana toiminnan ja talouden raportointia. Sisäinen valvonta on edistynyt ja raportoinnissa on enemmän huomioita myös riskeistä ja poikkeamia on kirjattu. Nopea reagointi poikkeamien hoitamiseen toteutuu. Hoitoon ja palveluun pääsyä, taloutta ja tavoitteiden toteutumista seurataan ja poikkeamat on kirjattu. THL:lle menevien tilastojen luotettavuutta epäillään, koska oma seuranta ja tilastot eivät näytä samaa. Kuntaliiton palvelukohtaisia tuottavuustietoja hyödynnetään. <http://www.kuntaliitto.fi/tuottavuusvertailu>. Pääliikö- ja esimiesten vaihdoksissa sisäisen valvonnan vastuuta tulee vahvistaa osana johtamistehtävään perehdyttämistä.

Palvelutoiminnan joustavuus palvelutarpeen muutoksille on haasteellista. Budjetoinnin haasteellisuutta lisää erikoissairaanhoidon kalliin hoidon tasaukset ja erilaiset laskennalliset erät, jolloin kustannusten arvioiminen on vaikeaa.

Vastaanoton ja terveydenhuollon tiimitoiminta on vakiintunut. Perehdytysuunnitelma tai –ohjeistuksia on päivitetty. Perehdytyksen arviointi ei aina toteudu. Perehdyttämissuunnitelmien ja ohjeistusten päivittämistarvetta tulee edelleen arvioida. Työntekijöiden vaihtuvuus ja uusien toimijoiden tulo sekä lyhyt aikaiset sijaistukset toi

Perusturvan ja terveydenhuollon
palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

perehdyttämiselle kasvavia haasteita. Kehityskeskustelujen tavoite on 100 %, osassa yksiköitä se toteutuu hyvin. Kehityskeskusteluissa on hyödynnetty KuntaHR-ohjelmaa.

Kirjaamisen auditointi on vakiintunut terveydenhuollon ja sairaalapalvelujen alueella. Pegasostietojen kirjaimiskäytännöissä on huomattu olevan edelleen puutteita ja kaikkea tarvittavaa tietoa ei ole saatavilla. SoTeDW mittareita on läpikäyty ja kehittämistyö jatkuu. Sisällölliset puutteet on huomattu ja kehitettävää on sielläkin.

Palveluketjun toimivuus erikoissairaanhoidossa - terveydenhuollon palvelualue (terveyskeskussairaala)– perusturvan palvelualue (vanhuspalvelut) on ollut haasteellinen. Erikoissairaanhoidossa jatkohoitoa odottavien määrä on vähentynyt, mutta terveyskeskussairaalassa potilaat odottavat jatkopaikkaa eritasoisin asumisen paikkoihin ja viivettä jatkopaikan saannissa on ollut. Kaikille ei tarjottu jatkopaikka ole ollut mieluinen ja uutta vapautuvaa paikkaa odotetaan sairaalassa ja maksukaton täytyminen vähentää sairaalan tuloja.

Tietoturvan ja –suojan sekä kyberturvallisuuden osaamista on vahvistettu Navisec tietoturvatestien kautta ja on huomioitu myös uusien työntekijöiden perehdytyksessä. Osaamista vahvistetaan, jos havaitaan osaamisen puutteita. Asiakirjahallinta ohjelman D360 käyttö on lisääntynyt ja mm. muistioita tallennetaan sinne, mikä täyttää tietosuojasetuksen 678/2016 vaatimukset.

3 ISÄNTÄKUNTAPALVELUT

Vs. terveysjohtaja Pertti Lipposen katsaus ajalta 1.1. – 31.12.2018

Toiminta

Isäntäkuntasopimus uusittiin 9/18 vuosiksi 2019-2020. Tuusniemen kunnan oma toiminta on ollut pääosin suunnitelmien mukaista. Lääkäri työvoiman saatavuuden puutteita on korvattu ostopalveluilla ja Juankosken terveysaseman lääkäri työpanosta on käytetty vajeita paikkaamaan. Erikoissairaanhoidon käyttö on ollut edellisen vuoden tasolla.

Lääkärin vastaanotto-, kuntoutus- ja terveydenhoitopalvelut toteutettiin toimintasuunnitelman mukaisesti.

Lääkäri työvoiman saanti Tuusniemen terveysasemalle on ajoittain ollut hankalaa ja vaikuttanut heikentävästi tarjottavien palvelujen määrään. Vajetta on paikattu ostopalvelu työvoimalla ja Juankosken terveysaseman lääkäri työvoiman avulla

Tuusniemen suun terveydenhuollon perushoito ja virka-aikainen päivystys toteutuivat suunnitelman mukaisesti, erikoishammaslääkäritasoisessa hoidossa tukeudutaan Kuopiossa järjestettäviin palveluihin. Työpanos hammashoitolassa oli n. 1,5 hammaslääkäri-hoitajatyöparia. Käynnit lisääntyivät vajaalla 500, asiakasmäärä pysyi likimain ennallaan. Käytössä olevat tilat ovat käyneet ahtaiksi ja uusille tiloille saatiin resurssivaraus.

Tuusniemen vuodeosastolla hoidettavien kuopiolaisten määrä on vähentynyt Juankosken osaston myötä.. Tuusniemen osaston paikoista keskimäärin 7,2 sairaansijaa on ollut jatkuvassa kuopiolaisten käytössä. Vuodeosaston täyttöaste oli keskimäärin 82,8 % ja keskimääräinen hoitoaika 12,2 vrk. Hoitojaksolta palattiin pääasiassa entiseen asumismuotoon (80,1%).

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Merkittäviä poikkeamia ei ole todettu, mutta vastaanottopalvelujen turvaamiseksi on jouduttu käyttämään ostopalvelu työvoimaa ennakoitua enemmän, mikä on korottanut työvoimakustannuksia.

Toiminta järjestettiin suunnitellun toimintasuunnitelman mukaisesti. Menot toteutuivat talousarviota pienempänä. Palvelujen ostot toteutuivat 115.776 € (88,0 %) talousarviota pienempänä ja aineet ja tarvikkeet alittuivat 39.501 € (87,3 %). Henkilöstökustannukset ylittyivät 14.836 € (0,72 %) talousarviosta. Kuopion kaupunki on käyttänyt Tuusniemen terveyskeskuksen vuodeosaston palveluita ennakoitua enemmän (191.999 €) ja suun terveydenhuollon asiakasmaksut ylittivät talousarvion 131.142 €:lla Toteutuneet kustannukset on tasattu Tuusniemen ja Kuopion välillä tilinpäätöksen yhteydessä. Perusterveydenhuollon maksuosuutta vuodelta 2018 palautettiin Tuusniemen kunnalle 563.706 €.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Kuopio toimii isäntäkuntana Tuusniemelle ja on seurannut omalta osaltaan toimintaa ja taloutta saatavien tilastoraporttien kautta. Talousseurantaa toteutettiin myös Tuusniemellä ja merkittäville kustannuserille kysyttiin erikseen lupa Tuusniemen kunnan johdolta.

Perusturvan ja terveydenhuollon
palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Tavoitteet, mittarit ja tavoitetaso:

Suunnittelukauden tavoite 2018–2019	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso	Seuranta 31.12.
Terveydenhuollon palvelujen ja seudullisen yhteistyön kehittäminen			Tuleva sote-uudistus / PoSoTe työryhmien työskentelyyn on osallistuttu.
Laadukkaiden terveystalouden tuottaminen taloudellisesti ja kustannustehokkaasti	Palvelujen kustannukset / asukas	Hintataso ei yli valtakunnan keskimääräisen hintatason	Tuusniemen kustannukset 1.258 €/asukas. Valtakunnallista keski- arvoa ei vielä saatavilla.
Henkilöstön ammattitaidon ylläpito	Koulutuspäivät / työntekijä	Ammattitaitoinen ja pätevä henkilöstö	Terveydenhuollon ammat- tihenkilöiden lainmukainen täydennyskoulutusvelvoite on toteutunut.

Avainprosessi: **Tuusniemen perusterveydenhuolto**

Tuote tai palvelu	Mittarin nimi	TOT 2017	TA 2018	TOT 2018
Vastaanottopalvelut	Lääkärin vastaanottokäynnit	7 629	6 000	4 101
	Hoitajan vastaanottokäynnit	5 013	4 000	7 432
	Vastaanoton käynnit	12 675	10 000	11 533
	Vastaanoton asiakkaat	2 149	2 100	2 184
Terveydenhoitopalvelut	Terveydenhoidon käynnit	1 614	1 900	1 340
	Terveydenhoidon asiakkaat	615	700	582
Suun terveydenhuollon palvelut	Suun terveydenhuollon käynnit	2 057	2 400	2 882
	Suun terveydenhuollon asiakkaat	1 718	1 000	1 069
Kuntoutuspalvelut	Kuntoutuksen käynnit	2 850	2 200	2 971
	Kuntoutuksen asiakkaat	740	350	859
Vuodeosaston palvelut	Asiakkaiden lkm, omat sairaansijat	24	24	24
	Hoitopäivät	7 555	7 000	7 232
	Osastojen kuormitus %	86,0	90	83
	Hoitojakson pituus, keskiarvo (vrk)	13	13	13
	Asiakkaiden lukumäärä (=hoidetut)	608	4 000	621
Henkilöstömittarit		TOT 2017	TA 2018	TOT 2018
Avohoidon palvelut	Kokonaistyöaika	15,6	16,0	15,6
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	21,2	18,7	23,3
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv			
Suun terveydenhuollon palvelut	Kokonaistyöaika	1,6	3,0	2,7
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	4,4	3,9	12,3
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv			
Vuodeosaston palvelut	Kokonaistyöaika	25,4	25,5	26,2
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	27,0	23,8	22,0
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv			
Tuusniemen perusterveydenhuolto	Kokonaistyöaika	42,6	44,5	44,5
	Sairauspoissaolot kal. pv/htv	17,0	21,2	21,9
	Tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	0,8	0	0,3

4 HENKILÖSTÖ

4.1 Perusturvan palvelualue

Perusturvan palvelualueella henkilötyövuosien kokonaiskertymä oli 1497,8 henkilötyövuotta. Palvelualueella henkilötyövuosimäärä kasvoi edellisvuoteen verrattuna 81,4 henkilötyövuodella.

Henkilötyövuodet on poimittu Visma –raportoinnilla.

Avainprosessitasoiset muutokset edelliseen vuoteen verrattuna olivat:

Yksikkö	2015 htv	2016 htv	2017 htv	2018 htv	muutos htv 2017/2018
Vanhus- ja vammaispalvelut	944,3	1029,8	1171,9*)	1242,8	70,9
Lapsiperhepalvelut	168,2	177,4	184,0**)	189,5	5,5
Aikuissosiaalityön palvelut	109,7	108,8	48,0	53,8	5,8
Perusturvan tukipalvelut	4,6	4,8	12,5***)	11,7	-0,8
Yhteensä	1 226,8	1320,8	1416,4	1497,8	81,4

*) Juankosken kuntaliitoksen vaikutus +86,7 htv

**) Juankosken kuntaliitoksen vaikutus + 2,5 htv

***) Juankosken kuntaliitoksen vaikutus + 2,0 htv

Vanhus- ja vammaispalvelut:

Henkilötyövuodet lisääntyivät vanhus- ja vammaispalveluissa noin 70,9 henkilötyövuodella. Henkilöstömäärän kasvua selittävät seuraavat merkittävimmät muutokset:

Vanhusten palveluohjaus (+1,3 htv)

Kuntouttavassa arviointijaksossa (ARVI) aloitti 1 palveluohjaaja

Tarjoomossa aloitti 1 määräaikainen projektipäällikkö 1.8.2018 alkaen

Palveluohjauksessa aloitti 1.3.2018 määräaikaisena 1 palveluohjaaja

Kasarmikadun tukiasumiseen siirtyi -2 lähihoitajaa

Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto (-2,7 htv)

Lapsiperhepalveluihin siirtyi -1 ohjaaja ja -1 henkilökohtainen avustaja

Avustajakeskuksen palveluohjaajan -0,7 vähennys virkavapaan vuoksi

Vanhusten hoiva (+72,3 htv)

Asiakasmäärän kasvun vuoksi kotihoitoon palkattiin 2 sairaanhoitajaa

Hoivapalvelujen hallinnollisiin tukipalveluihin palkattiin 1 sovellusasiantuntija ja

1 projektipäällikkö (ARVI)

Vierihoidon lisättiin 1 lähihoitaja

Hoivan turvapartioon palkattiin 4 lähihoitajaa

Kotihoitoon palkattiin 6 lähihoitajaa

Virtuaalikotihoitoon lisäyksenä 1 lähihoitaja

Asumispalveluihin lisäyksenä 1 lähihoitaja

SoTeTikeen lisäyksenä 1 lähihoitaja

Sijaismäärärahoja lisättiin 17 kentän lähihoitajalla sekä 21 sijaishenkilöllä

Perusturvan ja terveydenhuollon
palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Kasarmikadun asumisyksikkö (ERAP -tehostettu) aloitti 1.8.2018, johon palkattiin 7 lähihoitajaa ja 1 sairaanhoitaja sekä 1 sosionomi sekä 1 palveluesimies

Kasarmikadun tukiasumiseen (ERAP), palkattiin 2 lähihoitajaa

Juankosken livolasta saatiin 6 henkilöä siirtona

Sairaalapalveluista saatiin 9 kotiutustiimin sairaanhoitajaa siirtona

Palveluselille siirron vuoksi vähennyksenä -5 htv

Sähköisen ovenavauksen peitto, josta vähennyksenä -1 htv

TYHY-vahvistamisen myötä vähennyksenä -3 htv

Virtuaalikotikäyntien kasvun vähennyksenä -1 htv

Lapsiperhepalvelut (+5,5 htv)

Lasten tapaamispaikkaa sijaishuoltoon, jossa 3 ohjaajaa

Lastensuojelun perhetyöhön lisäresurssina 2 ohjaajaa

Avo- ja jälkihuoltoon lisäyksenä 0,6 sosiaalityöntekijä

Lapsiperheiden tukipalveluissa -0,1 henkilötyövuoden vähennys

Aikuissosiaalityön palvelut (+5,8 htv)

Sosiaalseen kuntoutukseen, Ossi –hanke 3 ohjaajaa

Asiakasohjaus ja taloudellinen tuki (Asta), 1 sosiaalityöntekijä ja 1 määräaikainen palveluohjaaja

Aikuissosiaalityöhön 0,6 (poliisin) sosiaalityöntekijä

Perusturvan tukipalvelut (-0,8 htv)

Eläköitymisen ja tehtäväjärjestelyjen vuoksi Hallintosihteerin -0,3 vähennys 1.4.2018 ja

Kehittämisasiantuntija 1.8.2017, Yhdessä –hanke, -0,6 vähennys (kokovuosisaikutus)

Perusturvan ja terveydenhuollon johdon tukipalvelut

Yksikkö	2015 htv	2016 htv	2017 htv	2018 htv	muutos htv 2017/2018
Perusturvan ja terveydenhuollon johdon tukipalvelut	54,9	51,9	47,7*)	46,6	-1,1
Yhteensä	54,9	51,9	47,7	46,6	-1,1

*) Juankosken kuntaliitos + 2,0 htv

Erityisasiantuntija siirtyi kaupungin kansliaan sisäiseksi tarkastajaksi, josta vähennys 1,0 htv.

Henkilöstön sairauspoissaolot

SAIRAUSPOISSAOLOT	Kal.pv/HTV 12/2017	Kal.pv/HTV 12/2018	MUUTOS 2017/2018	MUUTOS %
Vanhus- ja vammaispalvelut	23,5	24,7	1,2	5
Lapsiperhepalvelut	13,5	14,0	0,5	4
Aikuissosiaalityön palvelut	14,3	12,7	-1,6	-11
Perusturvan tukipalvelut	7,4	2,4	-5,0	-68
Peten johdon tukipalvelut	13,6	18,2	4,6	34
Perusturvan palvelualue	21,5	22,6	1,1	5
Ydinkaupunki	17,0	17,4	0,4	2

Henkilötyövuodet, sairauspoissaolot ja tapaturmapoissaolot on poimittu Visma-raportoinnista.

4.2 Terveydenhuollon palvelualue

Terveydenhuollon palvelualueella henkilötövuosien kokonaiskertymä oli 865,8 henkilötövuotta. Palvelualueella henkilötövuosimäärä kasvoi edellisvuoteen verrattuna yhdellä henkilötövuodella.

Avainprosesseittain muutokset kertymässä edelliseen vuoteen verrattuna olivat:

Yksikkö	2014 htv	2015 htv *	2016 htv	2017 htv **	2018 htv	Muutos htv 2017/2018
Avohoidon palvelut	446,2	475,9	497,9	529,0	533,8	4,8
Sairaalapalvelut	258,6	254,2	231,8	254,2	248,2	-6,0
Mielenterveys- ja päihdepalvelut	60,9	62,2	65,5	79,1	81,9	2,8
Terveydenhuollon tukipalvelut	2,0	2,0	2,0	2,6	2,0	-0,6
Yhteensä	767,7	794,3	797,2	864,9	865,9	1,0

TP2018 vaiheessa on otettu käyttöön Visman htp-keruu, jossa henkilötövuodet kerätään organisaatietietojen mukaan ja henkilötövuosiin on laskettu mukaan aiempaa tarkemmin mm. pätkätyö. Ed. mainituista syistä johtuen aikaisempien vuosien tiedot on ilmoitettu Visman henkilötövuosi-keruun mukaisesti ja ne poikkeavat aiemmin julkaistuista talousarvio-, käyttösuunnitelma- ja tilinpäätöstiedoista.

* Maaningan kuntaliitos

** Juankosken kuntaliitos

Terveydenhuollon palvelualueella merkittävämät henkilöstömuutokset ovat seuraavat:

Avohoidon palvelut

- Vastaanottopalveluihin yksi terveystieteiden lääkäri korvaushoidon lisääntymisen vuoksi.
- Suun terveydenhuollon palveluihin yksi määräaikainen hammaslääkäri.
- Terveydenhuollon palveluista siirtyi viisi työntekijää 1.8.2017 alkaen Sihti Mielenterveys- ja päihde- palveluihin, joista muodostuu vuodelle 2018 vähennystä 2,9 htv. Lasten poliklinikalle lisättiin määrä- aikainen ADHD-hoitaja sekä LAPE YHDESSÄ –ohjelmaan määräaikainen sairaanhoitaja.
- Kaksi fysioterapeuttia siirtyi kotisairaalaan kuntoutuspalveluihin ja 0,25 htv fysioterapeuttia lisättiin sijaisuuksiin.

Sairaalapalvelut

- Kotiutustiimin siirto hoivaan ja kuntoutuspalveluihin, vähennystä 11 htv
- Karttulan vuodeosastolle lisättiin sairaanhoitajan tehtävä.
- Vierihoidon on jouduttu palkkaamaan määräaikaista työntekijöitä.
- Visman henkilötövuosikeruun muutoksesta johtuen varahenkilöstö kirjautuu organisaatietietojen pe- rusteella sairaalapalveluihin, vaikka todellinen käyttö kohdentuisikin muihin palveluihin, esim. hoivaan.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut

- Viisi työntekijää siirtyi terveydenhoitopalveluista Sihdistä 1.8.2017, jolloin htv-muutosta muodostuu vuodelle 2018 lisäystä 2,9 htv.

Henkilöstön sairauspoissaolot

SAIRAUSPOISSAOLOT	Kal.pv/HTV 12/2016	Kal.pv/HTV 12/2017	Kal.pv/HTV 12/2018	MUUTOS 2017/2018	MUUTOS %
Avohoidon palvelut	18,5	17,3	18,6	1,3	7,5 %
Sairaalapalvelut	17,4	19,8	18,5	-1,3	-6,6 %
Mielenterveys- ja päihdepalvelut	26,6	18,8	11,2	-7,6	-40,4 %
Terveydenhuollon palvelualue	18,9	18,1	17,8	-0,3	-1,7 %
Ydinkaupunki	16,9	17,0	17,4	0,4	2,4 %

Työterveyshuolto

Työterveyshuollon palvelut järjesti Kallaveden Työterveys. Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueiden työterveyshuollon kustannukset olivat 1.456.575 € ja Kelan korvaus 716.570 € eli 49,2 % kustannuksista. Työterveyshuollon kustannukset kasvoivat 18,7 % (1.227.003 €/v.2017) edellisvuodesta.

Työsuojelutoimikunnat

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueilla toimivat työsuojelutoimikunnat. Työnantajan ja työntekijöiden välisessä työsuojelun yhteistoiminnassa käsitellään työn ja työpaikan olosuhteet huomioon ottaen mm. työntekijä turvallisuuteen ja terveyteen välittömästi vaikuttavat asiat ja niitä koskevat muutokset (työkykyä ylläpitävä toiminta, työssä jatkamista tukevat toimenpiteet sekä muut työntekijöiden turvallisuuteen ja terveyteen vaikuttavat kehittämistavoitteet ja – ohjelmat) sekä työhön, työympäristöön, työyhteisön tiloihin, työn turvallisuutta ja terveellisyyteen liittyvät tilasto- ja muut seurantatiedot. Terveydenhuollon ja perusturvan työsuojelutoimikunnat ovat kokoontunut kumpikin neljää kertaa vuoden 2018 aikana.

4.3 Henkilöstön täydennyskoulutus

Perusturvan ja terveydenhuollon henkilöstön täydennyskoulutuksen osallistuminen ammattiryhmittäin vuonna 2018 ja täydennyskoulutuspäivien määrät vuosina 2017 ja 2018

Ammattiryhmä	Koulutus-päivät 2017	lukumäärä (n) 31.12.18	Koulutukseen osallistuneet 2018	Koulutus-päivät 2018
Lääkärit ja hammaslääkärit	828	186	181	837
Sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulu- tai opistoasteen tutkinnon suorittaneet	2 608	800	746	2 710
Sosiaalityöntekijät	408	113	106	491
Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon tai koulusteen tutkinnon suorittaneet	1 641	1 319	749	1 651
Yliopistokoulutettu muu henkilöstö	432	70	51	281
Muu henkilöstö (mm. tuki-, toimisto- ja tietopalveluhenkilöstö)	160	128	83	176
YHTEENSÄ	6 077	2 616	1 916	6 146

* Henkilöstömäärät 31.12.2018 tilanteen mukaisesti

*

Perusturvan ja terveydenhuollon henkilöstön koulutukseen osallistuneiden täydennyskoulutuspäivien keskimääräinen lukumäärä ammattiryhmittäin vuosina 2018 – 2015

Ammattiryhmä	2015	2016	2017	2018
Lääkärit ja hammaslääkärit	3,2	3,7	4,8	4,6
Sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulu- tai opistoasteen tutkinnon suorittaneet	3,8	4,5	3,9	3,6
Sosiaalityöntekijät	4,6	3,0	4,3	4,6
Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon tai koulusteen tutkinnon suorittaneet	2,5	3,2	2,4	2,2
Yliopistokoulutettu muu henkilöstö	6,2	5,4	6,5	5,5
Muu henkilöstö (mm. tuki-, toimisto- ja tietopalveluhenkilöstö)	2,3	3,0	2,4	2,1

Perusturvan ja terveydenhuollon henkilöstökoulutuksen määrärahojen (€) käyttö vuosina 2015-2018

	2015	2016	2017	2018
Palvelualueiden (PeTe) koulutusmäärärahojen käyttö	341 599	333 904	341 239	455 931
Kaupungin keskitetty henkilöstökoulutus	24 856	29 541	20 306	38 520
PeTe:n yhteinen koulutus (mm. turvallisuuskoulutukset)	40 725	16 357	804	0
YHTEENSÄ	407 180	379 802	362 349	494 451

5 TIETOHALLINON KEHITTÄMINEN

Suun terveydenhuollossa käyttöönotetun WinHIT-järjestelmän käyttö on vakiintunut. Vuonna 2018 on toteutettu järjestelmän edellyttämät päivitykset.

Terveydenhuollon Pegasos-järjestelmään on tehty vuosittaiset päivitykset. Alun perin vuonna 2018 käyttöön otettavaksi suunniteltujen toiminnallisuuksien (todistusten ja lausuntojen Kanta-välitys, lähete-hoitopalaute, terveys- ja hoitosuunnitelma) käyttöönottoa on jouduttu siirtämään eteenpäin sovellusten valmistumisen viivästymisen vuoksi. Terveydenhuollon digitaalisten palvelujen käyttöä Pegasos-järjestelmää hyödyntäen on jatkettu vuoden 2018 aikana. Lisäksi on valmistauduttu ODA-hankkeessa tuotettujen oirearvioiden käyttöönottoon.

Harjulan sairaalassa toteutettua Pegasos potilastietojärjestelmän osastohoidon mobiilisovelluksen käyttöä on laajennettu siten, että toiminnallisuus on käytössä osastoilla 1 ja 2 sekä kotisairaalassa. Käyttöä on edelleen tarkoitus laajentaa muille osastoille.

UNA-hankkeeseen on osallistuttu yhteistyössä sairaanhoitopiiriin kanssa. Kuopion kaupunki on mukana UNAtyimen toiminnallisessa pilotoinnissa KYS:ssä toimivassa tilannekeskuksessa. Lisäksi syksyn aikana käynnistyi UNA-hankkeessa ammattihenkilön työpöydän sekä tuotannonohjauksen suunnittelu- ja määrittelytyö. Tähän on osallistunut asiantuntijoita sekä toiminnan että tietohallinnon puolelta.

Ylä-Savon SOTE:n laajennetun palvelusetelikokeilun edellyttämien tietojärjestelmäratkaisujen suunnittelu ja toteutus on edellyttänyt mittavaa työpanosta erityisesti vuoden 2018 kevään aikana. Tuolloin toteutetulla ratkaisulla on voitu parantaa yhteistyötä ja tietojen hyödyntämistä kokeilussa mukana olevien palveluntuottajien ja kaupungin välillä.

Vuoden 2018 aikana on saatettu päätökseen Harjulan sairaalan hoitajakutsu- ja henkilöturvajärjestelmän käyttöönotto sekä toteutettu Karttulan vuodeosaston ja poliklinikan, että Puijonlaakson palvelukeskuksen osastojen hoitajakutsu- ja henkilöturvajärjestelmien käyttöönotot.

Vanhusten hoivapalveluissa ja kotihoidossa on laajennettu turvapalveluissa käytettävän hoiva- ja turvateknologian käyttöä sekä hyödyntämistä ja valmistauduttu turvapalvelujen GPS- ja anturiteknologian käyttöönottoon. Vuoden aikana ketterinä kokeiluina on testattu erilaisia teknisiä ratkaisuja kotona asumisen tukemiseksi ja hoitotyön avuksi. Lääkintälaitteiden hallintajärjestelmän käyttöönotto on aloitettu vuoden aikana sekä kehitetty ja lisätty sähköisiä palveluita.

Kotihoidossa on laajennettu sähköisen ovenavausjärjestelmän käyttöä niiden asiakkaiden osalta, joiden avain on kotihoidon hallussa. Vuoden 2017 aikana aloitettu videoyhteyden avulla toteutettavien kotikäyntien osuutta on lisätty ja asiakasmäärää kasvatettu.

Sosiaali- ja terveystietojärjestelmien tilannekeskuksessa (sote-tike) toiminnan kehittämistä on jatkuttu ja toiminnan kautta on sujuvoitettu ennakkoimattomien palvelu-/avuntarvetilanteiden palveluun ohjautumista. Yhteisen toiminnan ja tiedonhallinnan kautta on saatu optimoitua asiakkaan palvelupolkua asiakkaan tilanteen ratkaisemiseksi.

Sähköinen asiointi pilotti aloitettiin vuoden lopussa aikuissosiaalityössä, palveluohjauksessa, Terve Kuopio-kioskissa sekä vammaispalvelun avustajakeskuksessa. Pilotissa kokeillaan video-asiointina ja -ohjausta, videoneuvotteluja sekä chat-palvelua, pilotti jatkuu tammikuuhun 2019 saakka.

Sosiaalityöntekijät ovat ottaneet käyttöön Lync:n ja osa viranomais- ja asiakaspalavereista hoidetaan Lync:n välityksellä.

Sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmä Effica SoPa:n sähköisten hakemusten ja yhteydenottojen hyödyntämistä ja käyttöä laajennettiin sekä lapsiperhepalveluissa, aikuissosiaalityössä että vammaispalveluissa.

Sosiaalihuollon Kanta –liittyminen aloitettiin maakuntavetoisena projektina Kuopion kaupungin toimiessa pilotina Effica SoPa:n ja Juankosken Pro Consona:n vanhojen tietojen sähköisen arkistoinnin osalta. Piloti toteutetaan suurimmaksi osaksi vuoden 2019 puolella. Kuopio ilmoittautui Kanta liittymisen 1. vaiheen 3. aaltoon marraskuussa 2018. Effica SoPa:n kehittäminen Kanta –tasolle aktiivisten tietojen osalta riippuu maakuntavalmistelujen etenemisestä.

THL:n rahoittaman ja sosiaalialan osaamiskeskusten koordinoiman Kansa-koulu –hanke jatkui vuonna 2018. Hanke on sosiaalihuollon asiakasasiakirjalain toimeenpanohanke ja tukee määrämuotoisen kirjaamisen sekä toiminta- ja tietomäärittelyjen käyttöönottoa. Kuopion kirjaamisvalmentajat ovat kouluttaneet lapsiperhepalveluiden, aikuissosiaalityön ja vammaispalveluiden työntekijät hankkeen mukaisesti. Syksyllä 2018 Kansa-kouluhankkeessa alkoi pääkäyttäjien ja arkistotoimen edustajien koulutus.

Tietohallinnon henkilöstö osallistui mittavalla työpanoksella Pohjois-Savon kuntaorganisaatioiden ja kuntayhtymien, Joroisen kunnan, PSSHP:n, Pohjois-Savon liiton sekä Istekki Oy:n väliseen yhteistyöhön maakunta- ja soteuudistusta valmisteltaessa. Alueellisen kehittämisen lisäksi osallistuttiin yhteistyöalue (YTA) tasoiseen sekä kansalliseen ICT palveluiden kehittämiseen.

Tietohallinto osallistui vuosina 2016 ja 2017 Sitran valtakunnalliseen Sote tietopaketti palvelupaketti –hankkeeseen, jossa on määritelty kansallisesti yhdenmukaisia ja keskenään verrannollisia palvelupakettitietoja talous- että toimintatasolla. Sote-tietopakettien käyttöönotto on osa maakunta- ja soteuudistusta. Kehittämistyö jatkui vuonna 2018.

Kaupunkitasoisesti loppusyksystä 2017 aloitettu Windows 10 -käyttöjärjestelmän ja Office 2016 -toimisto-ohjelmistopakettien suunnitteluprojekti vaihtui vuoden 2018 aikana käyttöönottoprojektiksi. Perusturvan ja terveydenhuollon käyttöönottoprojekteja koordinoidaan palvelualueen tietohallinnosta. Projekti jatkuu vuodelle 2019.

EU:n yleisen tietosuojasetuksen soveltaminen alkoi täysimääräisesti 25.5.2018. Asetuksen vaatimuksiin liittyen kaupunki toteutti valmisteluprojektin, jossa suunniteltiin ja työstettiin lukuisia prosesseja, ohjeita ja henkilöstön koulutukseen liittyviä asioita. Tätä työtä on jatkettu tietoturva- ja tietosuojatyöryhmän johdolla kesän 2018 jälkeen. Asetuksen voimaantulon valmistautuminen on edellyttänyt runsaasti työtä erityisesti tietosuojavastavalta mutta myös muilta tietohallintotiimin työntekijöiltä tietojärjestelmissä olevien tietojen läpikäyntiin, tarkastamiseen ja luokitteluun liittyen. Henkilötietojen käsittelyyn liittyvien sopimusliitteiden selvittäminen on ollut toinen huomattavasti työllistävä asia.

6 KEHITTÄMIS- JA TUTKIMUSTOIMINTA

Ulkopuolisella rahoituksella toteutuvia tutkimus- ja kehittämishankkeita

Terveysteknologian kehityskeskus (TeKe) –projekti (1.1.2016-30.6.2018) oli Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR), Pohjois-Savon liiton, Kuopion kaupungin ja Kuopion yliopistollisen sairaalan (KYS) rahoittama kokonaisuus. Projekti on käynnistynyt 2016 jolloin Kuopio Innovation Oy toimi päätoteuttajana sekä Kuopion kaupunki ja KYS osatoteuttajina. Päätoteuttajan rooli siirtyi Kuopion kaupungille Kuopio Innovation Oy:n liikkeen luovutuksen yhteydessä 1.1.2017 alkaen.

Pohjois-Savon alueen yhdeksi tärkeimmäksi osaamisalueeksi on muodostunut terveys- ja hyvinvoinnin osaminen sekä tutkimus. Terveysteknologian kehityskeskus –hankkeen tavoitteena oli edistää Pohjois-Savon terveysteknologiaklusterin liiketoiminnan kasvun edellytyksiä, nostaa terveysklusterin tunnettuutta sekä edistää julkisen terveydenhuollon ja tutkimuksen innovaatiotoiminnan yritysysteistyötä.

Hankkeessa toteutettiin valmennusta yrityksille Horisontti 2020 pk-instrumentin 1 ja 2 vaiheen paremmaksi hyödyntämiseksi sekä laajemmin Horisontti 2020 rahoitushakutietoa. Hankkeen aikana toteutettiin 6 koulutus-/valmennustapahtumaa yrityksille. Hankkeessa käynnistettiin toteutus toimintamallista tutkimus-, kehittämis- ja innovaatioalustalle aitoon Living Lab-ympäristöön (KYS ja Kuopion kaupungin perusterveydenhuollon vanhuspalvelut ja kotihoito). Hankkeessa tiivistettiin yhteistyötä tutkimus- ja oppilaitosten kehitysympäristöjen palveluiden huomioimiseksi toiminnassa. Hankkeen aikana tunnistettiin arjen innovaatioita (IdeaJalostamo) ja 76 uutta tuote-/palveluinnovaatiota. Hankkeen aikana toteutettiin yhteismarkkinointia, osallistuttiin erilaisiin tapahtumiin yritysten kanssa yhteisosastoilla, käynnistettiin alueen terveysteknologian Advisory Board toiminta sekä edistettiin terveysteknologia-alan yritysten kehittymistä kasvuohjelmien sekä kiihdyttämöiden sparrauksina.

Hankkeessa käynnistetyt innovaatio-, testaus ja kehitystoiminnot (Living Lab) jatkuvat osana KYS:n ja Kuopion kaupungin (vanhuspalvelut ja kotihoito) toimintaa ja niiden hankkeessa tunnistettuja kehityskohteita tullaan kehittämään edelleen.

Omat digiajan hyvinvointipalvelut (ODA) –projektissa (1.1.2016-31.10.2018) uudistettiin sosiaali- ja terveydenhuollon toimintamalleja ja kehitettiin kansallinen itse- ja omahoitoa tukeva sähköisten palvelujen kokonaisuus, Omaolo, mahdollistamaan uudenlaiset tavat toimia. Projektin tavoitteena oli kehittää ja pilotoida 14 mukana olevan kuntatoimijan yhdessä määrittelemä Omaolo-palvelukokonaisuus ja toteuttaa toiminnallinen muutos valituissa palveluprosesseissa, turvata palvelukokonaisuuden ylläpito ja edelleen kehittäminen kansallisen hallintamallin kautta sekä turvata palvelukokonaisuuden laaja leviäminen yhteisillä muutosvalmennuksen, viestinnän ja vaikuttavuuden arvioinnin konsepteilla.

Kuopion ODA-kuntapilottien kehityskohteena oli kouluterveydenhuollon ja suun terveydenhuollon lasten ja nuorten sekä perheiden ennaltaehkäisevä palveluprosessi. Tarkastelukohteeksi valikoitui kouluterveydenhuollossa olevat peruskouluikäiset oppilaat ja heidän perheensä. Suun terveydenhuollossa tarkastelukohteena ovat olleet kaikki alle 18-vuotiaat lapset ja nuoret perheineen. Pilottien tavoitteena oli tuen tarpeessa olevien lasten ja nuorten tunnistaminen, huolen puheeksi otto ja yksilölliset tukitoimet. Pilottien ydinarvoissa vaikuttivat ongelmanratkaisukeskeisyys, asiakkaan ja perheen sitouttaminen, monitoimijuus, sekä avoin keskustelu asiakkaan ja eri tukitahojen kesken. Mallilla pyrittiin kaikille tarjottavien palveluiden (Equality) sijaan terveyden ja ennaltaehkäisyn yksilöimiseen ja yhdenvertaisuuteen (Equity), ja siten terveyserojen kaventamiseen.

Kouluterveydenhuollossa tehdyt toiminnalliset muutokset ovat siirtyneet osaksi pysyvää toimintaa. Kouluterveydenhoitajat on perehdytetty huolen tunnistamiseen ja puheeksiottoon. Uudet työntekijät perehdytetään myös toimimaan uudella tavalla. Lisäksi monitoimijaista yhteistyötä vahvistetaan palveluissa koko ajan mm. yhteistyöpalavereiden ja kehittämisiltapäivien avulla. Huolen tunnistamisprosessi ja 3X10d kyselylomakkeen

jalkauttaminen muihin kuntiin on mahdollista, jos toimijoilla ja johdolla on tahtotila kehittää palveluja asiakaslähtöisimmäksi ja monitoimijuutta tukevammiksi. Huolen tunnistamiseen tehty työmenetelmä on käytettävissä valtakunnallisesti.

Suun terveydenhuollossa omahoidon vastaanotto on vakiinnuttanut asemansa organisaatiossa. Toiminta on mahdollistettu aikaisemmin kuvatuilla yksikön sisäisillä toimenpiteillä. Oleellinen osa tulevaisuuden vaikuttavuutta ovat toimintamallin kansallisen laajentamisen edellytykset. Kuopion pilotin toimintamallin jalkauttamista edistävät monet näkökohdat. Omahoidon vastaanoton toiminnasta on laadittu pilotin aikana laatukäsikirja, jossa kuvataan palvelupolku, intervention kriteerit, läheteprotokolla, sidosryhmäyhteistyö, vastaanoton kliininen toiminta, toiminnan tavoitteet, sekä toiminnan monitorointi. Tämä auttaa toiminnan standardoimisessa ja jalkauttamisessa muihin kuntiin.

Kuopion pilottien Omaolo -palvelukokonaisuuden ensimmäiset osat ovat olleet asiakastestauksessa loppuvuodesta 2018 lähtien ja sekä asiakkailta että ammattilailta saatu palaute on ollut positiivista. Ensimmäinen Omaolo -palvelujen tuotantoversio julkaistaan alkuvuodesta 2019. Palvelukokonaisuuden asiakastestaus jatkuu ja uusia tuotantoversioita julkaistaan vuoden 2019 aikana. Kansallisesta hallintamallista on sovittu ja levittämisen sekä jatkokehittämisen vastuu on siirretty SoteDigi Oy:lle 6.9.2018. Käytön levittäminen jatkuu konsortioon kuuluvilla alueilla ja samalla SoteDigin kautta käyttöä levitetään kokonaan uusille alueille. Samalla jatkuu palvelun kehittäminen, jonka tulee myös tulevinä vuosina olla jatkuvaa.

Tietoallas- Palveluoperaattorin tietoallas pilotti Pohjois-Savo oli Isaacus- alkuhankkeen jatkohanke (myöh. Tietoallas-jatkohanke)

Toteutui ajalla 1.1.-31.8.2018. Hanke toteutui suunnitelman mukaisesti niin tavoitteiden kuin budjetinkin osalta. Tietoallas- jatkohanke oli Sitran rahoittama hankekokonaisuus. Tietoallas siirtyi Kuopion hallinnasta PSSHP:n hallintaan vuoden 2018 alussa, koska maakuntaudistuksen piti valtion alkuvuoden 2017 tiedotuksen mukaan alkaa vuoden 2019 alussa. Tällä siirrolla ennakoitiin Tietoaltaan paremmin siirtyvän maakunnan hallintaan. Tietoallas-jatkohankkeen hankehallinnointi jatkui Kuopion vastuulla.

Suomessa yksilöistä kerätty tieto on ollut hajallaan kansallisissa ja paikallisissa järjestelmissä. Uuden rakennetun tietoaltaan ja palveluoperaattorin tehtävänä on tarjota eri tietolähteistä saatavaa hyvinvointiin vaikuttavaa tietoa yhden luukun kautta. Tiedon kokoamisessa ja käsittelyssä turvataan tietosuojaa ja tietoturva.

Tietoaltaan jatkokehityshanke tehtiin yhteistyönä Kuopion kaupungin, Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin (PSSHP) ja Istekki Oy:n kanssa. Hankkeen tavoitteena oli laajentaa Tietoaltaassa olevaa tietoa-aineistoa PSSHP:n ja Kuopion kaupungin tietojärjestelmien tiedoilla sekä tehdä Tietoaltaaseen teknisiä parannuksia ja viedä se tuotantovalmiuteen. Hankkeessa oli mukana 4 toimittajaa (QPati/Tieto, Mosaiq/Elektä, Winhit/Innet, Hilikka/Fastroi),

Tietoallas-jatkohankkeen aikana integraatiot ovat kehittyneempiä ja tehokkaampia ja isot datamäärät siirtyvät nopeammin. Integraatio vaiheessa kone vahtii siirrettävää dataa ja pseudonymisoi mm. hetu-kentät.

Tietoaltaassa käytetään lähteinä yksikkörajoja ylittäen sosiaalihuollon- ja terveydenhuollon ja taloustiedon tietojärjestelmistä. Tietoaltaassa on useita erilaisia analytiikkavälineitä eli ns. tutkijan työtiloja, joita tutkija/tutkijaryhmät voivat hyödyntää. Hankkeen aikana arvioitiin myös lastensuojelun asiakaskortin soveltuvuutta palvelutarpeen arviointi- ja seurantavälineenä.

Tietoaltaan rakensi Istekki Oy. Tietoallas -jatkohankkeen aikana Wisane Oy (asiakaskortti) , Istekki Oy (data analyysi) ja ESIOR Oy (analyysi lastensuojelun asiakkuuksien ja sijaishuollon kokonaiskustannuksista ja kustannusten juurisyistä) analysoivat sovitusti asiakastietoa-aineesta ja tuottivat tietoa toiminnasta palveluprosessin kokonaisuuden hyödyksi.

Tietoallas-jatkohanketta esiteltiin Terve-Sos messuille, Health Tuesday aamuissa, eHealth and Telemedicine seminaarissa, Sitran seminaareissa ja Kuopio Health standin yhteydessä alueen lääkäripäivillä, ATK- ja ICT-päivillä. Kuopion Tietoallas seminaari piti järjestää syksyllä 2018, mutta siirtyi 7.2.2019 ja 1.4.2019 pidettäväksi.

Yhteistyötä tehtiin mm. Kuopion yliopistollisen sairaalan (PSSHP/Kys), Itä-Suomen yliopiston (UEF), Savonian, Health Kuopion, ja Kuopion kaupungin eri yksiköiden sekä alueella olevien hankkeiden mm. Palvelupaketti, LAPE, StopDia ja ODA kanssa. Yhteistyötä tehtiin myös Sitran ja Sitran hankerahoitukselle tietoallasta rakentavien HUS- ja VSSHP- ja Biopankki-hankkeiden kanssa.

Itä-Suomen Biopankki aloitti toimintansa Tietoaltaassa projektin aikana ja jatkaa käyttöä projektin jälkeen. PSSHP on varannut jonkin verran rahoitusta Tietoaltaan jatkokehittämiselle ja ylläpitoon vuodelle 2019.

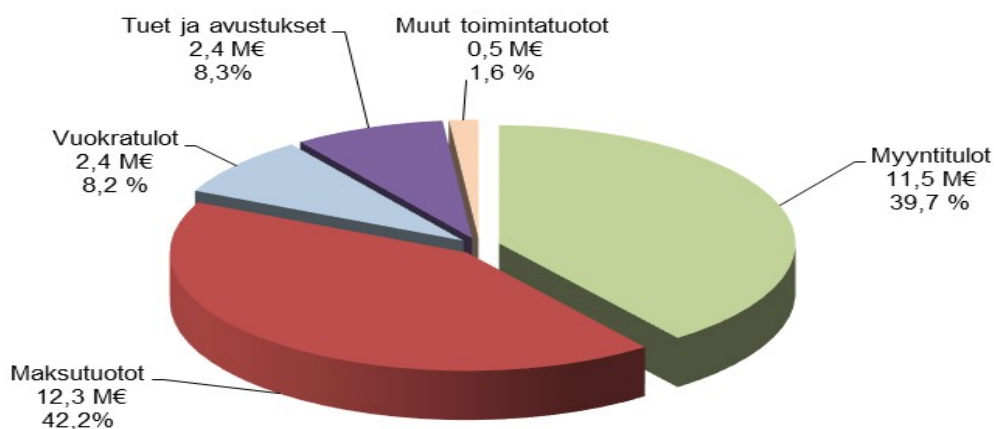
Kuopio Health -hankkeessa selvitettiin Kuopion kyvykkyyttä profiloitua yhdeksi maamme vetovoimaisimmista innovaatiokeskittymistä ja tunnistaa ne keskeisimmät elementit, joiden varaan alueen tuleva innovaatiotoiminnan kehityspolku voidaan rakentaa. Tietoallas nousi selvityksessä positiivisesti esille ja tunnistettiin siihen liittyvä potentiaali. Itä-Suomen yliopisto on myös kiinnostunut aloittamaan tutkimushankkeitaan Tietoaltaassa.

7 TULOSLASKELMAT

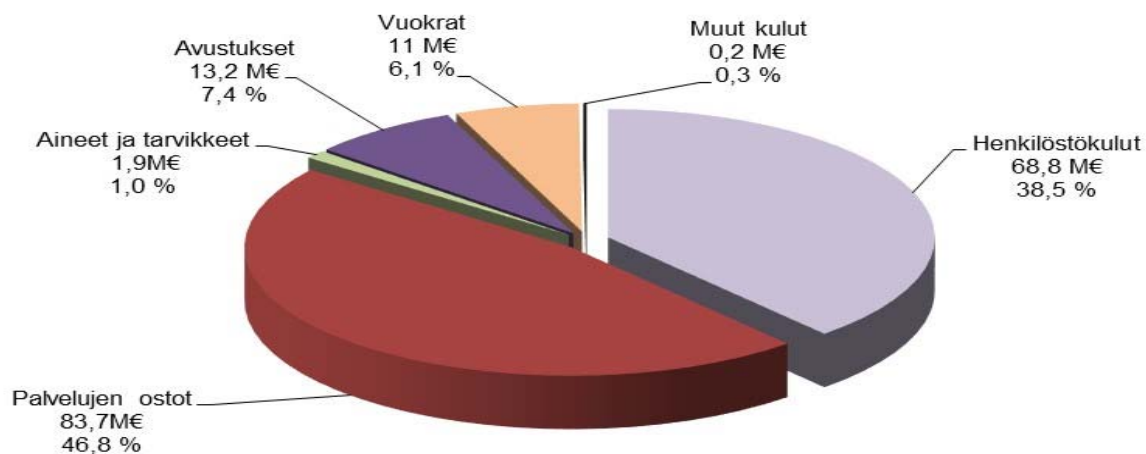
TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU								
TAMMI-JOULUKUU 2018				Vega 11.2.2019				
	TP 2017	ALKUPER. TA 2018	MUUTETTU TA 2018	TP 2018	YLITYS /	TOT %	MUUTOS € 17/18	MUUTOS % 17/18
PERUSTURVAN PALVELUALUE YHTEENSÄ								
Toimintatulot	30 617 725	26 010 558	28 035 918	29 063 242	1 027 324	103,7	-1 554 483	-5,1
Myyntitulot	13 040 000	8 453 856	9 752 856	11 544 663	1 791 807	118,4	-1 495 336	-11,5
Maksutuotot	12 081 519	12 005 849	12 444 849	12 273 741	-171 108	98,6	192 222	1,6
Vuokratulot	2 528 056	2 683 472	2 683 472	2 381 826	-301 646	88,8	-146 231	-5,8
Tuet ja avustukset	2 398 754	2 207 893	2 229 713	2 400 480	170 767	107,7	1 726	0,1
Muut toimintatuotot	569 396	659 488	925 028	462 533	-462 495	50,0	-106 863	-18,8
Toimintamenot	-172 236 234	-173 197 966	-179 115 326	-178 797 167	318 159	99,8	-6 560 932	3,8
Henkilöstökulut	-65 562 599	-65 807 324	-68 980 445	-68 839 470	140 975	99,8	-3 276 870	5,0
Palvelujen ostot	-81 365 041	-80 701 840	-83 233 979	-83 659 942	-425 963	100,5	-2 294 901	2,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 808 350	-1 808 287	-1 808 287	-1 870 442	-62 155	103,4	-62 092	3,4
Avustukset	-12 347 311	-13 611 300	-14 072 300	-13 173 812	898 488	93,6	-826 500	6,7
Vuokrat	-10 594 130	-10 540 724	-10 590 724	-10 974 094	-383 370	103,6	-379 964	3,6
Muut toimintakulut	-558 803	-728 491	-429 591	-279 408	150 183	65,0	279 395	-50,0
KATE	-141 618 509	-147 187 408	-151 079 408	-149 733 924	1 345 484	99,1	-8 115 415	5,7
VANHUS- JA VAMMAISPALVELUT								
Toimintatulot	24 377 803	21 350 029	21 719 029	22 898 823	1 179 794	105,4	-1 478 980	-6,1
Myyntitulot	10 065 922	6 604 856	6 844 856	8 280 743	1 435 887	121,0	-1 785 179	-17,7
Maksutuotot	11 176 177	11 361 349	11 490 349	11 383 943	-106 406	99,1	207 767	1,9
Vuokratulot	2 504 500	2 659 172	2 659 172	2 358 422	-300 750	88,7	-146 079	-5,8
Tuet ja avustukset	448 960	310 774	310 774	524 188	213 414	168,7	75 228	16,8
Muut toimintatuotot	182 244	413 878	413 878	351 526	-62 352	84,9	169 282	92,9
Toimintamenot	-130 162 193	-130 273 477	-136 132 714	-136 996 941	-864 227	100,6	-6 834 748	5,3
Henkilöstökulut	-49 338 979	-49 789 214	-52 176 451	-51 945 116	231 335	99,6	-2 606 137	5,3
Palvelujen ostot	-60 650 711	-58 860 162	-62 371 162	-63 576 595	-1 205 433	101,9	-2 925 884	4,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 452 701	-1 452 087	-1 452 087	-1 524 181	-72 094	105,0	-71 480	4,9
Avustukset	-9 796 872	-11 401 300	-11 362 300	-10 848 721	513 579	95,5	-1 051 850	10,7
Vuokrat	-8 508 050	-8 514 373	-8 514 373	-8 928 771	-414 398	104,9	-420 722	4,9
Muut toimintakulut	-414 881	-256 341	-256 341	-173 556	82 785	67,7	241 324	-58,2
KATE	-105 784 389	-108 923 448	-114 413 685	-114 098 118	315 567	99,7	-8 313 728	7,9
LAPSIPERHEPALVELUT								
Toimintatulot	2 422 392	2 247 293	2 810 833	3 303 523	492 690	117,5	881 132	36,4
Myyntitulot	499 549	494 000	655 000	1 238 181	583 181	189,0	738 632	147,9
Maksutuotot	905 342	644 500	954 500	889 797	-64 703	93,2	-15 545	-1,7
Vuokratuotot	4 438	5 300	5 300	59	-5 242		-4 380	-98,7
Tuet ja avustukset	1 012 264	1 067 219	1 082 219	1 163 585	81 366	107,5	151 321	14,9
Muut toimintatuotot	799	36 274	113 814	11 902	-101 912	10,5	11 103	1 390,5
Toimintamenot	-28 830 051	-28 234 486	-29 071 060	-28 614 553	456 507	98,4	215 498	-0,7
Henkilöstökulut	-8 608 045	-8 468 874	-9 115 448	-9 128 726	-13 278	100,1	-520 681	6,0
Palvelujen ostot	-18 503 586	-18 129 229	-18 269 229	-17 775 871	493 358	97,3	727 714	-3,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-284 072	-282 000	-282 000	-278 240	3 760	98,7	5 831	-2,1
Avustukset	-60 362	-50 000	-50 000	-67 299	-17 299	134,6	-6 937	11,5
Vuokrat	-1 288 848	-1 220 829	-1 270 829	-1 305 179	-34 350	102,7	-16 331	1,3
Muut toimintakulut	-85 139	-83 554	-83 554	-59 237	24 317	70,9	25 902	-30,4
KATE	-26 407 660	-25 987 193	-26 260 227	-25 311 029	949 198	96,4	1 096 630	-4,2

TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU								
TAMMI-JOULUKUU 2018								
	TP 2017	ALKUPER. TA 2018	MUUTETTU TA 2018	TP 2018	YLITYS /	TOT %	MUUTOS € 17/18	MUUTOS % 17/18
AIKUISSOSIAALITYÖN PALVELUT								
Toimintatulot	3 182 699	1 844 003	2 821 003	2 077 879	-743 124	73,7	-1 104 819	-34,7
Myyntitulot	2 249 446	1 200 000	2 098 000	1 760 905	-337 095	83,9	-488 541	-21,7
Maksutuotot	0	0	0	0	0		0	
Vuokratulot	19 118	19 000	19 000	23 346	4 346	122,9	4 228	22,1
Tuet ja avustukset	536 038	453 500	344 500	203 540	-140 960	59,1	-332 498	-62,0
Muut toimintatuotot	378 096	171 503	359 503	90 089	-269 414	25,1	-288 007	-76,2
Toimintamenot	-6 089 163	-6 634 215	-6 489 339	-5 960 786	528 553	91,9	128 376	-2,1
Henkilöstökulut	-2 128 298	-2 069 512	-2 242 766	-2 292 486	-49 720	102,2	-164 189	7,7
Palvelujen ostot	-1 097 337	-1 678 542	-1 160 412	-1 082 980	77 432	93,3	14 357	-1,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 674	-36 500	-36 500	-22 370	14 131	61,3	-5 696	34,2
Avustukset	-2 490 058	-2 160 000	-2 660 000	-2 257 814	402 186	84,9	232 244	-9,3
Vuokrat	-345 949	-339 658	-339 658	-298 871	40 787	88,0	47 077	-13,6
Muut toimintakulut	-10 846	-350 003	-50 003	-6 265	43 738	12,5	4 582	-42,2
KATE	-2 906 464	-4 790 212	-3 668 336	-3 882 907	-214 571	105,8	-976 443	33,6
PERUSTURVAN TUKIPALVELUT								
Toimintatulot	4 790	19 900	20 840	5 424	-15 416	26,0	634	13,2
Myyntitulot	1 173	4 000	4 000	2 139	-1 861	53,5	966	
Maksutuotot	0	0	0	0	0		0	
Vuokratulot	0	0	0	0	0		0	
Tuet ja avustukset	3 618	15 900	16 840	3 285	-13 555	19,5	-332	-9,2
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0		0	
Toimintamenot	-2 848 413	-2 851 213	-2 818 369	-2 836 374	-18 005	100,6	12 039	-0,4
Henkilöstökulut	-2 704 499	-2 651 660	-2 617 716	-2 644 332	-26 616	101,0	60 167	-2,2
Palvelujen ostot	-124 215	-164 180	-164 180	-154 240	9 940	93,9	-30 025	24,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 415	-3 700	-3 700	-12 956	-9 256	350,2	-7 541	139,2
Avustukset	0	0	0	0	0		0	
Vuokrat	-9 455	-30 173	-30 173	-24 830	5 343	82,3	-15 375	162,6
Muut toimintakulut	-4 829	-1 500	-2 600	-17	2 583	0,6	4 812	-99,7
KATE	-2 843 623	-2 831 313	-2 797 529	-2 830 950	-33 421	101,2	12 673	-0,4
JOHDON TUKIPALVELUT								
Toimintatulot	630 041	549 333	664 213	777 592	113 379	117,1	147 551	23,4
Myyntitulot	223 909	151 000	151 000	262 696	111 696	174,0	38 786	17,3
Maksutuotot	0	0	0	0	0		0	
Vuokratulot	0	0	0	0	0		0	
Tuet ja avustukset	397 874	360 500	475 380	505 881	30 501	106,4	108 007	27,1
Muut toimintatuotot	8 257	37 833	37 833	9 015	-28 818	23,8	758	9,2
Toimintamenot	-4 306 415	-5 204 575	-4 603 844	-4 388 513	215 331	95,3	-82 098	1,9
Henkilöstökulut	-2 782 779	-2 828 064	-2 828 064	-2 828 810	-746	100,0	-46 031	1,7
Palvelujen ostot	-989 192	-1 869 727	-1 268 996	-1 070 256	198 740	84,3	-81 064	8,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-49 488	-34 000	-34 000	-32 695	1 305	96,2	16 793	-33,9
Avustukset	-20	0	0	23	23		43	-219,2
Vuokrat	-441 829	-435 691	-435 691	-416 443	19 248	95,6	25 386	-5,7
Muut toimintakulut	-43 108	-37 093	-37 093	-40 333	-3 240	108,7	2 775	-6,4
KATE	-3 676 373	-4 655 242	-3 939 631	-3 610 920	328 711	91,7	65 453	-1,8

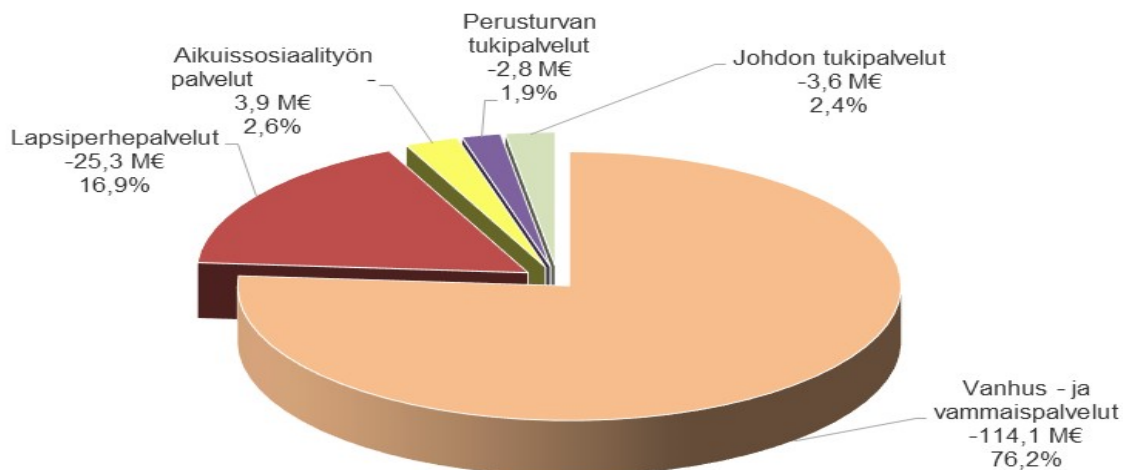
Perusturva / toimintatulojen 29,1 milj. € jakautuminen

Perusturva / toimintamenojen 178,8 milj. € jakautuminen

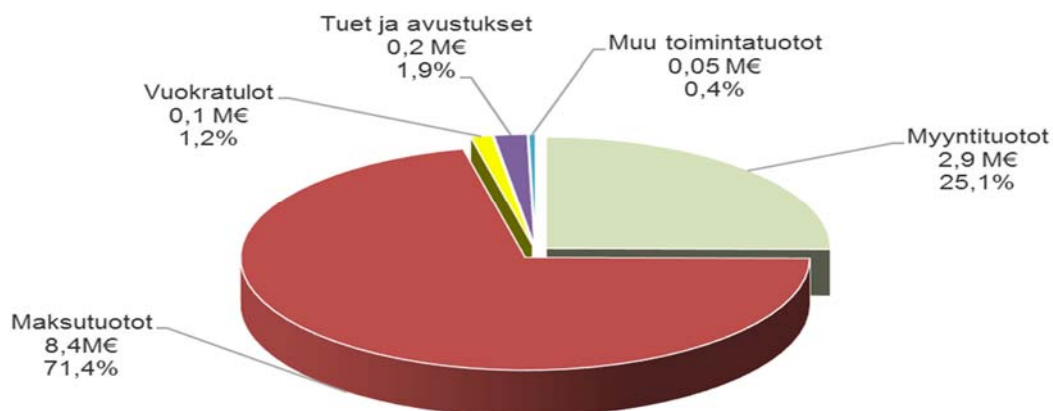
Perusturva / toimitakanteen 149,7 milj. € jakautuminen

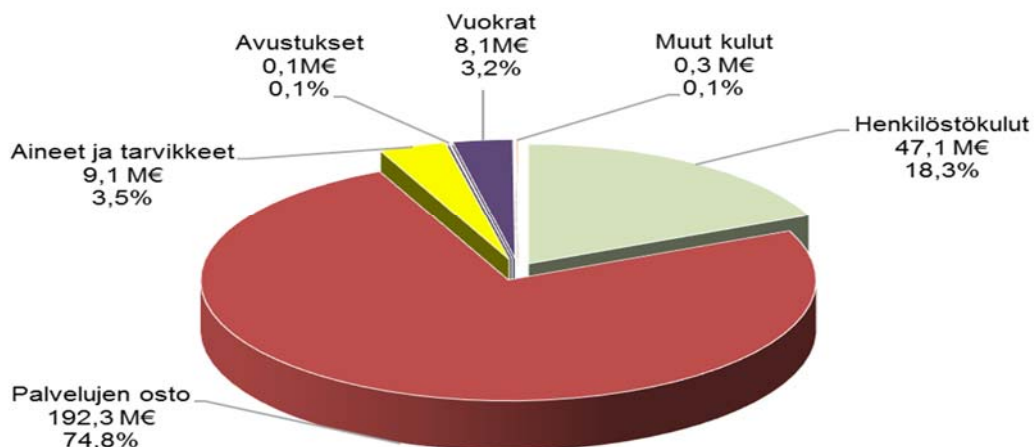
TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU								
TAMMI-JOULUKUU 2018								
	TP 2017	ALKUPER. TA 2018	MUUTETTU TA 2018	TP 2018	YLITYS / ALITUS	TOT %	MUUTOS € 17/18	MUUTOS % 17/18
TERVEYDENHUOLLON PALVELUALUE YHTEENSÄ								
Toimintatulot	11 136 772	10 200 850	11 085 850	11 720 598	634 748	105,7	583 826	5,2
Myyntitulot	2 003 846	1 523 962	2 288 962	2 946 140	657 178	128,7	942 295	47,0
Maksutuotot	8 483 730	8 117 138	8 427 138	8 364 151	-62 987	99,3	-119 579	-1,4
Vuokratulot	339 043	346 000	141 000	142 243	1 243	100,9	-196 800	-58,0
Tuet ja avustukset	274 366	205 000	220 000	221 600	1 600	100,7	-52 767	-19,2
Muut toimintatuotot	35 787	8 750	8 750	46 465	37 715	531,0	10 678	29,8
Toimintamenot	-253 101 862	-254 553 314	-258 704 314	-257 019 076	1 685 238	99,3	-3 917 214	1,5
Henkilöstökulut	-46 930 368	-47 153 671	-47 862 723	-47 092 140	770 583	98,4	-161 772	0,3
Palvelujen ostot	-189 459 262	-190 456 018	-193 757 018	-192 250 980	1 506 038	99,2	-2 791 718	1,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 754 793	-7 863 401	-8 164 349	-9 062 847	-898 498	111,0	-1 308 054	16,9
Avustukset	-286 815	-350 000	-350 000	-186 807	163 193	53,4	100 008	-34,9
Vuokrat	-8 346 698	-8 422 725	-8 262 725	-8 136 801	125 924	98,5	209 897	-2,5
Muut toimintakulut	-323 926	-307 499	-307 499	-289 501	17 998	94,1	34 424	-10,6
KATE	-241 965 091	-244 352 464	-247 618 464	-245 298 478	-2 319 986	99,1	-3 333 388	1,4
AVOHOIDON PALVELUT								
Toimintatulot	7 355 375	6 790 312	7 390 312	7 661 332	271 020	103,7	305 957	4,2
Myyntitulot	1 604 643	1 265 562	1 550 562	1 985 131	434 569	128,0	380 488	23,7
Maksutuotot	5 553 127	5 391 000	5 691 000	5 533 558	-157 442	97,2	-19 569	-0,4
Vuokratulot	0	0	0	-200	-200	0,0	-200	0,0
Tuet ja avustukset	164 926	125 000	140 000	112 348	-27 652	0,0	-52 578	0,0
Muut toimintatuotot	32 679	8 750	8 750	30 495	21 745	348,5	-2 184	-6,7
Toimintamenot	-53 056 608	-54 358 402	-55 099 336	-54 392 392	706 944	98,7	-1 335 784	2,5
Henkilöstökulut	-28 205 659	-28 768 201	-29 208 187	-28 487 972	720 215	97,5	-282 313	1,0
Palvelujen ostot	-13 488 975	-13 924 045	-13 924 045	-13 344 341	579 704	95,8	144 634	-1,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 235 152	-6 363 400	-6 664 348	-7 526 912	-862 564	112,9	-1 291 760	20,7
Avustukset	-286 815	-350 000	-350 000	-179 188	170 812	51,2	107 627	-37,5
Vuokrat	-4 651 684	-4 739 757	-4 739 757	-4 662 828	76 929	98,4	-11 144	0,2
Muut toimintakulut	-188 322	-212 999	-212 999	-191 150	21 849	89,7	-2 829	1,5
KATE	-45 701 233	-47 568 090	-47 709 024	-46 731 060	977 964	98,0	-1 029 827	2,3
SAIRAALAPALVELUT								
Toimintatulot	2 716 435	2 540 638	2 540 638	2 627 659	87 021	103,4	-88 776	-3,3
Myyntitulot	268 950	143 000	143 000	285 833	142 833	199,9	16 883	6,3
Maksutuotot	2 367 490	2 338 638	2 338 638	2 249 414	-89 224	96,2	-118 076	-5,0
Vuokratuotot	1 500	0	0	1 800	1 800	0,0	300	20,0
Tuet ja avustukset	75 493	59 000	59 000	79 828	20 828	0,0	4 335	5,7
Muut toimintatuotot	3 001	0	0	10 784	10 784		7 782	259,3
Toimintamenot	-22 207 467	-22 005 233	-22 257 290	-22 337 781	-80 491	100,4	-130 314	0,6
Henkilöstökulut	-12 797 882	-12 471 575	-12 648 632	-12 692 254	-43 622	100,3	105 628	-0,8
Palvelujen ostot	-5 315 119	-5 472 791	-5 547 791	-5 537 346	10 445	99,8	-222 227	4,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 461 335	-1 444 000	-1 444 000	-1 491 450	-47 450	103,3	-30 114	2,1
Avustukset	0	0	0	-7 620	-7 620	0,0	-7 620	
Vuokrat	-2 562 239	-2 547 367	-2 547 367	-2 568 418	-21 051	100,8	-6 178	0,2
Muut toimintakulut	-70 891	-69 500	-69 500	-40 694	28 806	58,6	30 197	-42,6
KATE	-19 491 032	-19 464 595	-19 716 652	-19 710 122	6 530	100,0	-219 090	1,1

TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU								
TAMMI-JOULUKUU 2018								
	TP 2017	ALKUPER. TA 2018	MUUTETTU TA 2018	TP 2018	YLITYS / ALITUS	TOT %	MUUTOS € 17/18	MUUTOS % 17/18
MIELENTERVEYS- JA PÄIHDEPALVELUT								
Toimintatulot	629 667	560 500	380 500	528 344	147 844	138,9	-101 323	-16,1
Myyntitulot	26 006	7 000	22 000	77 200	55 200	350,9	51 194	196,9
Maksutuotot	232 496	187 500	197 500	275 955	78 455	139,7	43 459	18,7
Vuokratulot	337 543	346 000	141 000	140 643	-357	99,7	-196 900	-58,3
Tuet ja avustukset	33 515	20 000	20 000	29 361	9 361	0,0	-4 154	-12,4
Muut toimintatuotot	107	0	0	5 185	5 185		5 079	
Toimintamenot	-9 982 067	-10 219 829	-10 674 732	-10 143 024	531 708	95,0	-160 957	1,6
Henkilöstökulut	-4 376 028	-4 469 847	-4 558 750	-4 525 337	33 413	99,3	-149 309	3,4
Palvelujen ostot	-4 380 573	-4 552 304	-5 078 304	-4 625 428	452 876	91,1	-244 855	5,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-56 292	-55 000	-55 000	-43 054	11 946	78,3	13 238	-23,5
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0	0	
Vuokrat	-1 106 919	-1 119 678	-959 678	-889 596	70 082	92,7	217 323	-19,6
Muut toimintakulut	-62 255	-23 000	-23 000	-59 609	-36 609	259,2	2 646	-4,3
KATE	-9 352 400	-9 659 329	-10 294 232	-9 614 680	679 552	93,4	-262 279	2,8
TERVEYDENHUOLLON TUKIPALVELUT								
Toimintatulot	104 679	109 400	109 400	102 594	-6 806	93,8	-2 085	-2,0
Myyntitulot	104 246	108 400	108 400	102 531	-5 869	94,6	-1 716	-1,6
Maksutuotot	0	0	0	0	0		0	
Vuokratulot	0	0	0	0	0		0	
Tuet ja avustukset	432	1 000	1 000	63	-937	6,3	-369	-85,4
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0		0	
Toimintamenot	-1 607 792	-1 523 272	-1 526 378	-1 413 787	112 591	92,6	194 005	-12,1
Henkilöstökulut	-1 550 799	-1 444 048	-1 447 154	-1 386 577	60 577	95,8	164 222	-10,6
Palvelujen ostot	-29 015	-60 300	-60 300	-9 750	50 550	16,2	19 265	-66,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 586	-1 001	-1 001	-1 432	-431	143,0	154	-9,7
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0	0	
Vuokrat	-25 856	-15 923	-15 923	-15 959	-36	100,2	9 898	-38,3
Muut toimintakulut	-535	-2 000	-2 000	-69	1 931	3,5	466	-87,1
KATE	-1 503 113	-1 413 872	-1 416 978	-1 311 193	105 785	92,5	191 920	-12,8
ERIKOISSAIRAANHOITO								
Toimintatulot	330 617	200 000	665 000	800 669	135 669	120,4	470 052	142,2
Myyntitulot	0	0	465 000	495 446	30 446	106,5	495 446	
Maksutuotot	330 617	200 000	200 000	305 223	105 223	152,6	-25 394	-7,7
Vuokratulot	0	0	0	0	0		0	
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0		0	
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0		0	
Toimintamenot	-166 247 929	-166 446 578	-169 146 578	-168 732 094	414 484	99,8	-2 484 164	1,5
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0		0	
Palvelujen ostot	-166 245 579	-166 446 578	-169 146 578	-168 734 115	412 463	99,8	-2 488 535	1,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-428	0	0	0	0		428	
Avustukset	0	0	0	0	0		0	
Vuokrat	0	0	0	0	0		0	
Muut toimintakulut	-1 922	0	0	2 021	2 021		3 943	
KATE	-165 917 313	-166 246 578	-168 481 578	-167 931 425	550 153	99,7	-2 014 112	1,2

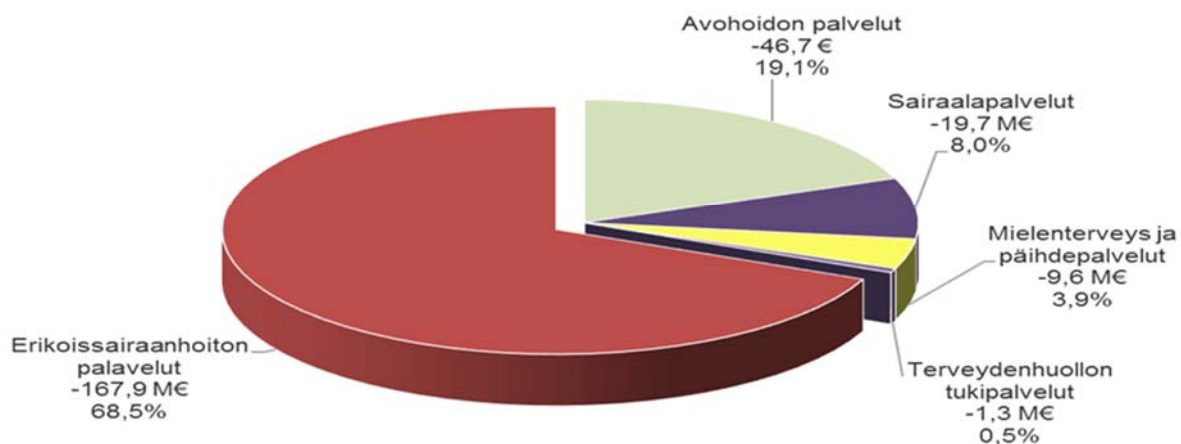
Terveydenhuolto / toimintatulojen 11,7 milj. € jakautuminen

Terveydenhuolto / toimintamenojen 257,0 milj. € jakautuminen

Terveydenhuolto / toimintakatteen 245,3 milj. € jakautuminen

Vega 11.2.2019

TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU							
TAMMI-JOULUKUU 2018							
ISÄNTÄKUNTAPALVELUT	TP 2017	TA 2018	TP 2018	ALITUS/ YLITYS	TOT %	MUUTOS € 17/18	MUUTOS % 17/18
TUUSNIEMEN PERUSTERVEYDENHUOLTO							
Toimintatulot	3 138 384	3 350 000	3 214 603	-135 397	96,0	76 219	2,4
Liikevaihto			0	0		0	
Liiketoiminnan muut tuotot	3 138 384	3 350 000	3 214 603	-135 397	96,0	76 219	2,4
Toimintamenot	-3 138 384	-3 350 000	-3 214 563	135 437	96,0	-76 179	2,4
Materiaalit ja palvelut	-1 217 633	-1 273 380	-1 118 103	155 277	87,8	99 530	-8,2
Henkilöstökulut	-1 907 322	-2 063 620	-2 078 456	-14 836	100,7	-171 133	9,0
Liiketoiminnan muut kulut	-13 428	-13 000	-18 004	-5 004	138,5	-4 576	34,1
LIIEKEYLIJÄÄMÄ(-ALIJÄÄMÄ)	0	0	40	40	0,0	40	0,0

TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU								
TAMMI-JOULUKUU 2018								
	TP 2017	ALKUPERÄINEN TA 2018	MUUTETTU TA 2018	TP 2018	YLITYS / ALITUS	TOT %	MUUTOS € 17/18	MUUTOS % 17/18
PERUSTURVA JA TERVEYDENHUOLTO YHTEENSÄ								
Toimintatuotot	41 754 497	36 211 408	39 121 768	40 783 840	1 662 072	104,2	-970 656	-2,3
Toimintakulut	-425 338 096	-427 751 280	-437 819 640	-435 816 243	-2 003 397	99,5	-10 478 147	2,5
Toimintakate	-383 583 600	-391 539 872	-398 697 872	-395 032 403	-3 665 469	99,1	-11 448 803	3,0
PERUSTURVA								
Toimintatuotot	30 617 725	26 010 558	28 035 918	29 063 242	1 027 324	103,7	-1 554 483	-5,1
Toimintakulut	-172 236 234	-173 197 966	-179 115 326	-178 797 167	-318 159	99,8	-6 560 932	3,8
Toimintakate	-141 618 510	-147 187 409	-151 079 409	-149 733 924	-1 345 485	99,1	-8 115 414	5,7
TERVEYDENHUOLTO								
Toimintatuotot	11 136 772	10 200 850	11 085 850	11 720 598	634 748	105,7	583 826	5,2
Toimintakulut	-253 101 862	-254 553 314	-258 704 314	-257 019 076	-1 685 238	99,3	-3 917 214	1,5
Toimintakate	-241 965 091	-244 352 464	-247 618 464	-245 298 478	-2 319 986	99,1	-3 333 388	1,4
ISÄNTÄKUNTAPALVELUT								
Toimintatuotot	3 138 384	3 350 000	3 350 000	3 214 603	-135 397	96,0	76 219	2,4
Toimintakulut	-3 138 384	-3 350 000	-3 350 000	-3 214 603	-135 397	96,0	-76 219	2,4
Liikkeylijäämä /(-alijäämä)	0	0	0	0	0	0,0	0	0,0

8 INVESTOINNIT

IRTAIMISTOHANKINNAT VUONNA 2018	Esitys	Käsu	Tot 2018
Investoinnin hankintaraja yli 10.000 €	€	€	€
SUUN TERVEYDENHUOLTO	150 000	150 000	161 005
Hoitokoneyksiköt x 4 (turbiinit, kulmakappaleet)	140 000		
Luupit	10 000		
VASTAANOTTOYKSIKÖT JA KUVANTAMISPALVELUT	20 000	20 000	7 470
<i>Lääkäreiden vastaanotto</i>			
- Tutkimuspöydät ym. tutkimuslaitteet	20 000		
TERVEYDENHOITOYKSIKKÖ	90 000	90 000	78 445
UÄ-laite	40 000		
Karttulan uuden koulun kaluste- ja hoitolaiteet	10 000		
Päivärannan uuden neuvolan kaluste- ja hoitolaitteet	10 000		
Vanhentuvien hoito- ja tutkimusvälineiden uusimistarpeet	10 000		
Sähköiset työvälineet; Lync-yhteydet koko henkilöstölle (kuulokkeet)	10 000		
Työergonomiahankinnat; työtulit, sähköiset työpöydät	10 000		
SAIRAALAT	325 000	325 000	167 473
Hoitajakutsujärjestelmät			
Sydämen uä-kone/echo	45 000		
Uniapneapotilaiden laitteistojen määräaikaivaihdot	215 000		
Potilaspöydät	23 000		
Osastosänkyjen uusiminen	15 000		
Apuvälineiden uusimisia (nosturit, rollaattorit, pyörätuolit)	10 000		
Uusittavat IT-laitteet	17 000		
VANHUSTEN PALVELUOHJAUS JA HOIVAPALVELUT	80 000	80 000	58 251
ERAP uusi Kasarminkadun palveluasuminen			
- kalusteet (yhteisten tilojen huonekalut, valaistus, tstotyötilat, intervallihuoneet, astiat, kodinkoneet)	80 000		
KUNTOUTUSPALVELUT	20 000	20 000	0
Kuntosalilaitteiden uusinta / Leväsen pk ja Nilsiä tk, Juakosken ta	20 000		
ERITTELEMÄTÖN	10 000	10 000	-8 122
Kotipalvelun auto siirretty Mestar-liikelaitokselle			
PERUSTURVA JA TERVEYDENHUOLTO YHTEENSÄ	695 000	695 000	464 522

9 PERINTÖ- JA TESTAMENTTIVAROJEN KÄYTTÖ

TESTAMENTIT	Kohde	Pääoma 1.1.	Käytetty 2018		Pääoma 31.12.	Käyttötarkoitus
Laina Kekäläisen perintö 2260	Riistaveden vanhustyön hyväksi	26 630	-2 717		23 913	Riistaveden palvelukeskuksen pienhakinnat ja asiakkaiden virkistykseen
Lahjoitus Riistaveden kotihoitoon 2274	Riistaveden päivätoimintaan	28 848	-5 552		23 296	Päiväryhmäasiakkaiden retkikuljetukset ja pienhankinnat
Niiralan Palvelukotiyhdistys 2243	Vanhusten palveluasumiseen	444 883	-58 074		386 809	Ulkoiuavustaja palveluasumisen yksiköihin Hyljerobotti Paron vuosihoitosopimus Sävelsirku 2 kpl Kuntoutumisen tukeminen Asiakkaiden osallistavan toiminnan tukeminen Retkikuljetukset ja pienhankinnat Järjestöyhteistyö
Juankosken kaupungin rahastot 2253	Juankosken vanhusten hyväksi	790	0		790	Ei käyttöä
Vanhusten virkistystoiminta 2276	Henkilöstön ja vanhusten kuntoutukseen ja virkistykseen	1 182	-729		453	Ei käyttöä
E. ja T. Lapin testamenttivarat 2283	Orpojen ja kodittomien lasten käyttöön	237 027	-2 472		234 555	Lastensuojelun tukitoimissa oleville.
Reino Tapio Jääskeläinen testamentti 2256	Sihti mielenterveyspalveluihin	8 867	-1 960		6 907	Sihti mielenterveyspalvelut ostopalveluihin
VALTIOKONTTORIN KAUTTA HAETUT PERINNÖT	Kohde	Pääoma 1.1.	Käytetty 2018	Lisäys 2018	Pääoma 31.12.	Käyttötarkoitus
Eino Lyytisen perintö 6120/6048	Vanhustenhuollon palvelut	121 418	-16 725		104 694	Niisiän ikäihmisten ja kotihoidon asumis- yksiköiden ja päivätoiminnan hyväksi
Einar Väänänen perintö 6120/6049	Vanhustenhuollon kehittäminen	155 666	-11 351		144 315	Vanhustenhuollon palveluihin
Aino Vartiainen perintö 6120/6045	Vanhusten ja vammaisten kotona selviytymisen palveluihin	2 822	0		2 822	Kotihoidossa ja asumisyksiköissä asuvien vanhusten hyväksi
Matti Pirisen perintö 6120 ja 6106/6046	vanhusten ja vammaisten palveluihin	6 768 6 768	-2 893 -2 186		3 875 4 581	Vanhusten virkistystoimintaan Vammaisten virkistystoimintaan
Riitta Korhosen perintö 6120/6051 ja 6052	Vanhusten ja vammaisten virkistystoimintaan Juankoskella	11 000 11 000	-6 143 -1 250		4 857 9 750	Vanhusten ja vammaisten virkistystoimintaan ja ilmaiskonserttien järjestämiseen
Taisto Puustisen perintö 6106/6047	Kehitysvammisten harrastus- ja virkistystoimintaa	3 697	-2 694		1 004	Kehitysvammaisten virkistystoimintaan konsertit ja matkat
Tauno Laitisen perintö 6301/6050 aikuissosiaalityö	Nuorten hyvinvoinnin integroidun toimintamallin kehittämiseen	188 214	-62 161		126 053	Matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvonta- palvelut nuorille aikuisille (Vamos-hanke)
Seppo Juhani Ryhäsen perintö 6210/6062 Avo- ja jälkihuolto	eriarvoistumiskehityksen pysäyttämiseen sosiaalisin ja kulttuurisin keinoin	0		67 289	67 289	Käyttö vuonna 2019
Julia Tirrosen perintö 6301/6210 6066 jaetaan avo- ja jälkihuollon ja aikuissosiaalityön kesken	eriarvoistumiskehityksen pysäyttämiseen sosiaalisin ja kulttuurisin keinoin	0	0	114 500	114 500	Käyttö vuonna 2019
Erkki Kalevi Järveläisen perintö sairaala ja terveyspalvelut 7217 ja 7400/7013	Saattohoidon vapaaehtoistyöhön	7 613	-7 620	0	-7	Saattohoidon vapaaehtoistyöhön

Perusturvan ja terveydenhuollon
palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

VIRANHALTIJAORGANISAATIO 2018

Kaupungin valtuusto

Kaupungin hallitus

Kaupunginjohtaja

Perusturva- ja terveyslautakunta

Perusturvan palvelualue

vs. apulaiskaupunginjohtaja Jari Saarinen

Terveydenhuollon palvelualue

vs. apulaiskaupunginjohtaja Jari Saarinen

**Vanhus- ja
vammaispalvelut**
kuntoutusjohtaja
Mikko Korhonen / vanh.

perusturvajohtaja
Mari Antikainen / vamm.

Vanhusten palveluohjaus
palveluohjauspäällikkö
Hanna Jokinen

Vammaispalvelut ja
kehitysvammahuolto
va.vammaispalvelupäällikkö
Laura Eskanen

Vanhusten hoivapalvelut
kotihoiton päällikkö
Kaija Kokkonen

Lapsiperhepalvelut
perusturvajohtaja
Mari Antikainen

Sosiaalipäivystys
sosiaalityön päällikkö
Aulis Samola

Avo- ja jälkihuolto
sosiaalityön päällikkö
Aulis Samola

Sijaishuolto
sosiaalityön päällikkö
Aulis Samola

Riita- ja rikosasian-
sovittepalvelut
sosiaalityön päällikkö
Aulis Samola

Perheoikeudelliset palvelut
sosiaalityön päällikkö
Aulis Samola

**Aikuisosiaalityön
palvelut**
perusturvajohtaja
Mari Antikainen

Sosiaalityön palvelut
sosiaalityön päällikkö
Aulis Samola

Taloudellisen tukemisen
palvelut
sosiaalityön päällikkö
Aulis Samola

Maahanmuuttajapalvelut
sosiaalityön päällikkö
Aulis Samola

**Avohoidon palvelut
vs. terveysjohtaja**
Pertti Lipponen

Kuntoutus
Mikko Korhonen

Vastaanottopalvelut
ylilääkäri
Pertti Lipponen

Suun terveydenhuolto-
palvelut
ylihammaslääkäri
Maija Rajamaa

Terveydenhoitopalvelut
terveydenhuollon
palvelujen päällikkö
Hanna-Mari Tanninen

Kuntoutuspalvelut
palvelupäällikkö
Heli Mattila (aikuiset),
Hanna-Mari Tanninen
(lapset ja nuoret)

Sairaalapalvelut
kuntoutusjohtaja
Mikko Korhonen

Poliklinikkatoiminnan
palvelut
ylilääkäri
Tuija Jääskeläinen

Osastohoidon palvelut
ylilääkäri
Tuija Jääskeläinen

Erikoissairaanhoito
vs.terveysjohtaja
Pertti Lipponen

**Mielenterveys- ja
päihdepalvelut
vs. terveysjohtaja**
Pertti Lipponen

Lasten mielenterveyspalvelut
ma.palvelupäällikkö
Anneli Reinikainen

Nuorten mielenterveyspalvelut
ma.palvelupäällikkö
Anneli Reinikainen

Aikuisten mielenterveys-
palvelut (KPK)
ylilääkäri Jarmo Pajula

Päihdepalvelut
ylilääkäri
Jarmo Pajula

Perusturvan - ja terveydenhuollon johdon tukipalvelut

Perusturvan ja terveydenhuollon
palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

PERUSTURVA- JA TERVEYSLAUTAKUNTA 2018

Varsinaiset jäsenet

Röppänen Neeta
puheenjohtaja
logistiikkajohtaja, sd..

Linnanmäki Vesa
varapuheenjohtaja,
myyntijohtaja, kesk.

Airaksinen Tanja
erityisopettaja, sd.

Kaipainen Tanja
sairaanhoitaja, vihr..

Meriluoto Laura
yhteiskuntatieteiden
maisteri, vas.

Nevala Hanna,
suunnittelija, kok.

Parviainen Marjatta
maatalousyrittäjä, kesk.

Pitkänen Esa
erityisopettaja, kesk.

Ryynänen Olli-Pekka
professori emeritus, kok.

Savolainen Ate
eläkeläinen, yrittäjä,
koneteknikko, ps.

Suksi Simo
LVI-asentaja, sd.

Kh:n edustaja:
Tolppanen Tapio
maanviljelijä, kesk.

Tuusniemen edustaja:
Terttu Kolari
kesk.

Henkilökohtaiset varajäsenet

Yeboah Lorretta
merkonomi, sd.

Miettinen Juha
varatuomari, kesk..

Marttinen Johanna
koordinaattori, sd.

Rissanen Tiina
dosentti, yliopiston lehtori, vihr..

Mikkonen Marjaana
sosionomi, lastentarhan-
opettaja, ammatillinen
opettaja, vas.

Kekäläinen Titta
osastonhoitaja,
toiminnanjohtaja,
kok. 19.9.2018 saakka
Kela-Korhonen Niina, kok.,
20.9.2018 alkaen

Hänninen Sari
terveystieteiden opiskelija,
tahdistinhoitaja, kesk.
21.10.2018 saakka
Kainulainen Tiina
kirjastonhoitaja, kesk.
22.10.2018 alkaen

Koskela Esa
autonkuljettaja, kesk..

Viitanen Erkki
työnjohtaja, kok.

Lappalainen Risto
myyntipäällikkö,
eläkeläinen, ps.

Räsänen Sami
ohjaaja, sd.

Nykänen Jarmo
maanviljelijä, kesk.

Räsänen Marja-Leena
kesk.

JAOSTO 2018

Varsinaiset jäsenet

Linnanmäki Vesa
puheenjohtaja,
myyntijohtaja, kesk..

Kaipainen Tanja
sairaanhoitaja, vihr.

Viitanen Erkki
varapuheenjohtaja,
työnjohtaja, kok.

Suksi Simo
LVI-asentaja, sd.

Mikkonen Marjaana
sosionomi, lastentarhan-
opettaja, ammatillinen
opettaja, vas.

Henkilökohtaiset
varajäsenet

Pitkänen Esa
erityisopettaja, kesk.

Rissanen Tiina
dosentti, yliopiston lehtori, vihr.

Ryynänen Olli-Pekka
professori emeritus, kok.

Räsänen Sami
ohjaaja, sd.

Meriluoto Laura
yhteiskuntatieteiden maisteri, vas.

Perusturvan ja terveydenhuollon
palvelualueet ja isäntäkuntapalvelut

Yhteystiedot:

KUOPION KAUPUNKI

Perusturvan- ja terveydenhuollon palvelualueet

Tulliportinkatu 17

PL 227

70101 KUOPIO

puh. 017 - 186 111

Internet:

<http://www.kuopio.fi>

Vs. apulaiskaupunginjohtaja Jari Saarinen, jari.saarinen@kuopio.fi

Kuntoutusjohtaja Mikko Korhonen, mikko.t.korhonen@kuopio.fi

Perusturvajohtaja Mari Antikainen, mari.annika.antikainen@kuopio.fi

Vs. terveystoiminnanjohtaja Pertti Lipponen, pertti.lipponen@kuopio.fi

Valmistelussa myös:

Henkilöstöjohtaja Terttu Ruotsalainen, terttu.ruotsalainen@kuopio.fi

Talouspäällikkö Kaija Kähkönen, kaija.kahkonen@kuopio.fi

Talouspäällikkö Arja Matsi, arja.matsi@kuopio.fi

Taloussihteeri Paula Räsänen, paula.rasanen@kuopio.fi

Taloussihteeri Satu Mäkeläinen, satu.makelainen@kuopio.fi

Palvelussuhdeasiantuntija Virpi Lempinen, virpi.lempinen@kuopio.fi

Palvelussuhdeasiantuntija Marjatta Räsänen, marjatta.rasanen@kuopio.fi

Controller Arja Kekoni, arja.kekoni@kuopio.fi

Vs. tietohallintopäällikkö Sari Korhonen, sari.hannele.korhonen@kuopio.fi
